

แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)
ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี
GUIDELINES FOR INCREASING PRODUCTIVITY OF ORGANIC
PRODUCTS (VEGETABLES) OF THAMSUA COMMUNITY
MEMBERS IN KAENG KRACHAN, PHETCHABURI PROVINCE

สร้อยสุดา แสงจันทร์
SOISUDA SANGCHAN

การค้นคว้าอิสระเสนอต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา 2560

แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)
ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี
GUIDELINES FOR INCREASING PRODUCTIVITY OF ORGANIC
PRODUCTS (VEGETABLES) OF THAMSUA COMMUNITY
MEMBERS IN KAENG KRACHAN, PHETCHABURI PROVINCE

สร้อยสุดา แสงจันทร์
SOISUDA SANGCHAN

การค้นคว้าอิสระเสนอต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อการค้นคว้าอิสระ   แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

ชื่อ นามสกุล   นางสาวสร้อยสุดา แสงจันทร์

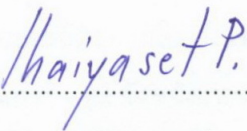
ชื่อปริญญา   บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

กลุ่มวิชา   การจัดการ

คณะ   บริหารธุรกิจ

อาจารย์ที่ปรึกษา   ดร.ณัฐชา อำนวยโชติ

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการค้นคว้าอิสระฉบับนี้แล้ว

.....ประธานกรรมการ

(ดร.ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี)

.....กรรมการ

(ดร.สุจิตรา ไชยกุสินธุ์)

.....กรรมการ

(ดร.ณัฐชา อำนวยโชติ)

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อนุมัติให้นับการค้นคว้าอิสระ

ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

.....คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

(ดร.ปริญญา มากลีน)

วันที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2560

ชื่อการค้นคว้าอิสระ	แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี
ชื่อ สกุล	นางสาวสร้อยสุดา แสงจันทร์
ชื่อปริญญา	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
กลุ่มวิชา และคณะ	การจัดการ คณะบริหารธุรกิจ
ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การดำเนินงาน และแนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของ สมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ การเก็บ รวบรวมข้อมูล โดยวิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ และใช้เอกสารประกอบการวิเคราะห์กับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้นำกลุ่ม วิสาหกิจบ้านถ้ำเสือ ประธานกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ คณะทำงานและสมาชิก กลุ่มผลิตภัณฑ์ เกษตรอินทรีย์บ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 10 คน

ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาและอุปสรรค ด้านการดำเนินงานการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์ เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ ด้านทรัพยากร มีจำนวนแรงงานไม่เพียงพอ ขาดความต่อเนื่องในการผลิตสินค้าเพื่อจำหน่าย แนวทางแก้ไข คือชุมชนควรมีการกระจายการผลิตสู่ชุมชนรอบข้าง เพื่อเพิ่มผลผลิตให้เป็นไปตาม ความต้องการของตลาด โดยมีการควบคุมคุณภาพสินค้าให้มีมาตรฐาน

ด้านการบริหารจัดการ ระบบการจัดการกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ยังไม่มีระบบแบบแผนการบริหารจัดการที่ชัดเจนแน่นอน แนวทางแก้ไข คือ ชุมชนแต่งตั้ง คณะกรรมการที่มีส่วนร่วมเพื่อกำหนด นโยบาย แผน กฎระเบียบ ควรสร้างการมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการ โดย นำสมาชิกของชุมชนข้างเคียงเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการมากขึ้น

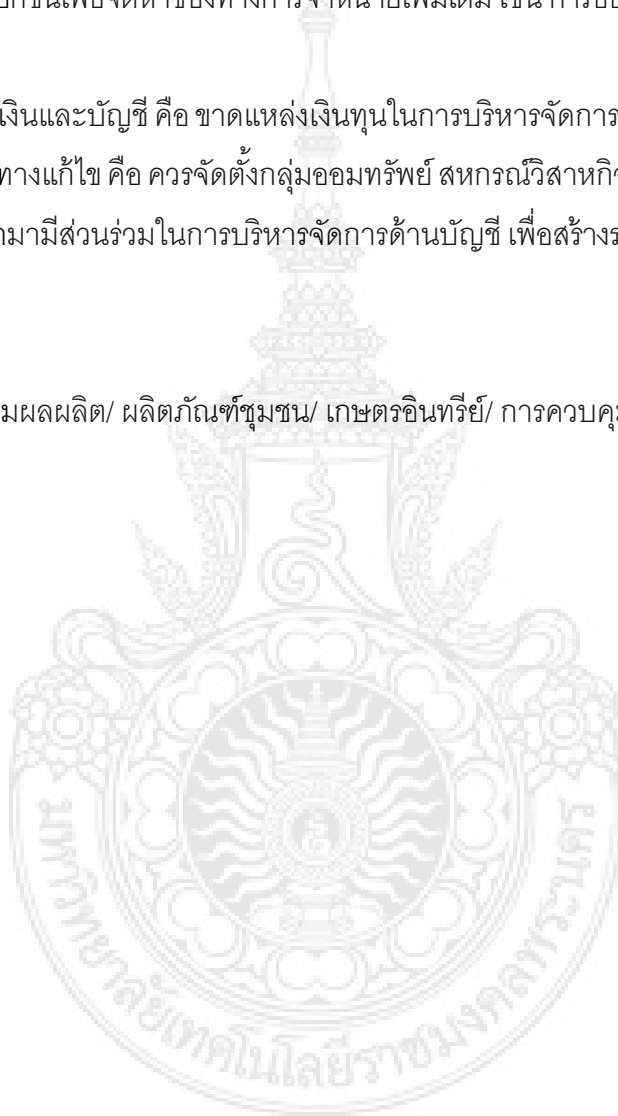
ด้านการผลิต รูปแบบผลิตภัณฑ์ไม่หลากหลาย แนวทางแก้ไข คือหน่วยงานภายนอกเข้ามา มีส่วนร่วมในการเพิ่มผลผลิต เช่น ภาครัฐ/ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ภาครัฐ สนับสนุนด้าน

การพัฒนาอาชีพและรายได้ ภาคเอกชนสนับสนุนด้านช่องทางการตลาด และสถาบันศึกษา สนับสนุนด้านความรู้ การเพิ่มผลผลิตสินค้า

ด้านการตลาด คือแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์อยู่ในวงแคบช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าไม่หลากหลาย แนวทางแก้ไข คือขยายช่องทางการจำหน่าย พัฒนาการตลาดออนไลน์ ประสานงานกับหน่วยงานภาคเอกชนเพื่อจัดหาช่องทางการจำหน่ายเพิ่มเติม เช่น การออกบูธ ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

ด้านการเงินและบัญชี คือ ขาดแหล่งเงินทุนในการบริหารจัดการขาดการบริหารด้านการเงินและบัญชี แนวทางแก้ไข คือ ควรจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ สหกรณ์วิสาหกิจชุมชน โดยให้เจ้าหน้าที่สหกรณ์ จังหวัดเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านบัญชี เพื่อสร้างระบบการจัดการด้านการเงินที่เป็นระบบ

คำสำคัญ : การเพิ่มผลผลิต/ ผลิตภัณฑ์ชุมชน/ เกษตรอินทรีย์/ การควบคุมคุณภาพสินค้า

Independent Study Title	Guidelines for Increasing Productivity of Organic Products (Vegetables) Of Thamsua Community Members in Kaeng Krachan, Phetchaburi Province
Author	Miss Soisuda Sangchan
Degree	Master of Business Administration (M.B.A.)
Field Study	Management, Faculty of Business Administration
Academic year	2017

ABSTRACT

The purpose of the qualitative study was to seek for on guidelines for increasing productivity of organic products (vegetables) of Thamsua community members in Kaeng Krachan, Phetchaburi Province. Data collection was done through observation, interview, and document analysis. The samples were 10 leaders and members of Organic Product Division of Thamsua Community in Kaeng Krachan, Phetchaburi.

The research results revealed that problems and obstacles in increasing the organic product were the lack of worker and continuity to produce goods for distributing to meet the market demand. The solution could be done by increasingly distributing products the surrounding communities to meet the needs and quality control standard of the market.

In terms of the management, the community should have a clear management plan and appoint a committee to co-ordinate its policies, plans, regulations, and management. They could invite other members from neighboring communities to be involved.

As for the solutions for the production and product diversification, external agencies might be asked to participate in the productivity enhancement such as public or private sectors and educational institutions, for example. The government might be in charge of supporting

for career development and income, private sectors for more marketing channels while educational institutions might support for knowledge needed for increasing the productivity.

Concerning marketing solutions for more distribution channels, online marketing should be set up by coordinating with private sectors to provide additional distribution channels such as organizing product display booths with public and private sectors.

Financial and accounting solutions for the lack of management funding sources should be organized through the community savings such as the Cooperative Community Enterprise or Provincial Cooperative office to be involved in accounting management to create systematic financial management.

Keywords : productivity, community products, organic agriculture, product quality control

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา และการอนุเคราะห์ ของ ดร.ณัฐชา อังรังโชติ อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่ายิ่ง ในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ รวมทั้งให้ คำปรึกษา ช่วยตรวจสอบแก้ไขจนการค้นคว้าอิสระมีความสมบูรณ์และสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ชัยเสฏฐ์ พรหมศิริ ประธานกรรมการสอบ และ ดร.สุจิตรา ไชยกุลสินธุ์ ที่ได้สละเวลาเป็นกรรมการในการสอบพร้อมทั้งชี้แนะถึงข้อบกพร่องต่างๆ ที่ทำให้วิจัยฉบับนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้นำกลุ่มวิสาหกิจบ้านถ้ำเสือ คุณสุเทพ พิมพ์ศิริ ประธานกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) คุณนวรรตน์ อินมี และกลุ่มตัวอย่างตัวแทนของชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ที่ได้เสียสละเวลาในการเข้ารับการสัมภาษณ์ ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สำนักงานปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ช่วยประสานงาน และดำเนินการในขั้นตอนที่เกี่ยวข้องจนทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ คุณค่าและประโยชน์จากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณความดีทั้งหมดนี้ให้ บิดา มารดา ตลอดจนครูอาจารย์ทุกท่านที่มีส่วนในการวางรากฐานการศึกษาให้ผู้วิจัยซึ่งงานวิจัยนี้จะเป็น ประโยชน์สำหรับผู้สนใจต่อไป และหากงานวิจัยนี้มีข้อความใดขาดตกบกพร่องหรือไม่สมบูรณ์ประการใด ผู้วิจัยกราบขออภัย มา ณ โอกาสนี้ด้วย

สร้อยสุดา แสงจันทร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
1. บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 คำถามการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของงานวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ	4
1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่ม	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	8
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ	9
2.4 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์	13
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการตลาด	16
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการเพิ่มผลผลิต	19
2.7 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากษตรอินทรีย์แห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 - 2564	25
2.8 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับพื้นที่	33
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. วิธีการดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	59
3.2 วิธีการวิจัย	60
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	61
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	61
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	62
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	64
4.2 ข้อมูลประวัติความเป็นมาของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	66
4.3 จากการศึกษาความคิดเห็นด้านทรัพยากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการผลิต ด้านการตลาด และด้านการเงินและบัญชี ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	67
4.4 จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	95
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	100
5.2 การอภิปรายผล	105
5.3 ข้อเสนอแนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	107
5.4 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	111
บรรณานุกรม	112

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	117
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	118
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เข้าสัมภาษณ์กลุ่มผลิตภัณฑ์ เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	127
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	129

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า	
2.1	สรุปประเด็นผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
2.2	สรุปประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหา การเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	54
2.3	สรุปประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหา การเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	55
2.4	การกำหนดประเด็นคำถามเพื่อการสัมภาษณ์	56
4.1	สรุปข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี	64
4.2	ความคิดเห็นด้านทรัพยากร แรงงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	67
4.3	ความคิดเห็นด้านทรัพยากร เทคโนโลยี (เครื่องจักร ฯลฯ) ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	69
4.4	ความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการ การวางแผนการดำเนินงาน ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	70
4.5	ความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการ การแต่งตั้งคณะกรรมการของ ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	72
4.6	ความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมของสมาชิก ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	73
4.7	ความคิดเห็นด้านการผลิต วัตถุดิบหลักในชุมชน ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	74
4.8	ความคิดเห็นด้านการผลิต แหล่งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	76
4.9	ความคิดเห็นด้านการผลิต ปริมาณวัตถุดิบ ของกลุ่มผลิตภัณฑ์ (ผักปลอดสารพิษ)	78
4.10	ความคิดเห็นด้านการผลิต ผลผลิต ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.11 ความคิดเห็นด้านการผลิต การเพิ่มผลผลิตของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	80
4.12 ความคิดเห็นด้านการผลิต รูปแบบของบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	81
4.13 ความคิดเห็นด้านการตลาด ช่องทางการจำหน่ายของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	83
4.14 ความคิดเห็นด้านการตลาด หน่วยงานสนับสนุนการจำหน่าย ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	84
4.15 ความคิดเห็นด้านการตลาด ช่องทางการจำหน่ายของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	86
4.16 ความคิดเห็นด้านการตลาด การขยายช่องทางการจำหน่าย ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	87
4.17 ความคิดเห็นด้านการตลาด การประชาสัมพันธ์สินค้า ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	89
4.18 ความคิดเห็นด้านการเงินและบัญชี แหล่งเงินทุน ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	91
4.19 ความคิดเห็นด้านการเงินและบัญชี ปัญหาการขาดเงินทุน ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	92
4.20 ความคิดเห็นด้านการเงินและบัญชี การจัดการเงินและบัญชี ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	93
4.21 ความคิดเห็นปัญหา อุปสรรค แนวทางการเพิ่มผลผลิต ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	95
4.22 ความคิดเห็นข้อเสนอแนะ ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	98

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
5.1 สรุปผลการสัมภาษณ์แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี	101
5.2 แสดงแนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ที่สมาชิกชุมชน ทบพวนถึงแนวทางความเป็นไปได้	109

สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

5

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พืชผักเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญ จัดอยู่ในกลุ่มพืชอายุสั้นที่ให้ผลผลิตเร็วเป็นที่นิยมสำหรับการบริโภคทั้งในและต่างประเทศ ทั้งในรูปของผักสด และผลิตภัณฑ์ผักแปรรูป เนื่องจากเป็นแหล่งสำคัญของวิตามินและแร่ธาตุที่จำเป็นต่อการเสริมสร้างร่างกายให้แข็งแรง และป้องกันการเกิดโรคต่างๆ (กมล เลิศรัตน์ และคณะ, 2544) อย่างไรก็ตาม สำหรับค่านิยมในการบริโภคพืชผักนั้น ผู้บริโภคส่วนใหญ่จะเลือกบริโภคพืชผักที่สวยงาม ไม่มีรอยการทำลายของหนอนและแมลงศัตรูพืช ซึ่งส่งผลให้เกษตรกรที่ปลูกพืชผักมีการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในปริมาณที่มาก เพื่อให้ได้พืชผักที่สวยงามตามความต้องการของตลาด เมื่อมีการใช้สารเคมีในปริมาณมากผู้บริโภคก็มีโอกาสที่จะได้รับอันตรายจากสารเคมีที่ตกค้างอยู่ในพืชผักได้ ถ้าไม่ได้มีการทำความสะอาดพืชผักให้สะอาดเพียงพอก่อนที่จะนำไปบริโภค (อรพิน ธีระวัฒน์, 2556) นอกจากนี้ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค เกษตรกรส่วนใหญ่จึงเร่งผลิตผักให้ใช้ระยะเวลาอันน้อยที่สุดด้วยการใช้ปุ๋ยเคมีเร่งผลผลิต และสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ซึ่งมีผลทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับราคาผลผลิตไม่มีความแน่นอน ส่งผลให้ผลตอบแทนที่ได้ลดน้อยลง เมื่อมีการใช้สารเคมีในปริมาณเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เกิดปัญหาสารพิษตกค้างในพืชผัก เมื่อผู้บริโภครับประทานในปริมาณมากและติดต่อกันเป็นระยะเวลา นานก็จะเกิดการสะสมของสารเคมีชนิดต่างๆ ทำให้เกิดอันตรายต่อร่างกายและก่อให้เกิดโรคต่างๆ มากมาย รวมทั้งผู้ผลิตเองก็ได้รับผลกระทบจากการใช้สารเคมีเหล่านั้น และยังส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

ปัจจุบันผู้บริโภคได้ให้ความสำคัญกับการบริโภคผักที่ปลอดสารพิษ การสนับสนุนเกษตรกรให้ตระหนักถึงความปลอดภัยของทั้งผู้บริโภคเป็นสิ่งสำคัญ หน่วยงานของภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องจึงมีนโยบายในการควบคุมและกำหนดมาตรฐานการผลิตพืชผักให้มีความปลอดภัยมากที่สุด เช่น การรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช ของกรมวิชาการเกษตร หรือที่เรารู้จักกันว่า GAP (Good Agricultural Practice) โดยจะได้รับเครื่องหมายรับรองเป็นสัญลักษณ์ “Q” หรือสัญลักษณ์ “Food Safety” ของกระทรวงสาธารณสุข หรือ IFOAM (International Federation of Organic Agriculture Movements) ของสหพันธ์เกษตรกรอินทรีย์นานาชาติทำให้เกิดแนวคิดการ

ผลิตพืชผักที่ไม่ใช้สารเคมีหรือผักอินทรีย์ขึ้นมา โดยในส่วนของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ก็มีนโยบายส่งเสริมการเกษตรที่ปลอดภัยได้มาตรฐาน ทั้งระบบ GAP และระบบเกษตรอินทรีย์ ที่ผ่านมามีพบว่า ส.ป.ก. มีโครงการส่งเสริมการปลูกพืชผักปลอดภัยจากสารพิษในโรงเรียนกึ่งมุ้ง เพื่อเป็นพื้นฐานในการผลิตผักอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดินในอนาคต

ชุมชนบ้านถ้ำเสือ หมู่ 3 ตำบลแก่งกระเจาน อำเภอแก่งกระเจาน จังหวัดเพชรบุรี ประชากรส่วนใหญ่ในตำบลแก่งกระเจานประกอบอาชีพการเกษตร เพราะอยู่ติดกับแม่น้ำเพชรบุรี และมีพืชที่อยู่ในธรรมชาติจำนวนมาก ได้แก่ ไม้ไผ่ ผักหวานป่า เห็ดโคน มีสัตว์ที่พบเห็นในธรรมชาติ เช่น นกหัวขวาน นกคุ้ม ปลาไนล์ ปลาแรด เป็นต้น และพืชไร่พืชสวนที่ชาวบ้านปลูก เช่น มะนาว กลัวยมะม่วง สับปะรด โดยเฉพาะทุเรียนที่บ้านถ้ำเสือจะเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปในเรื่องรสชาติ อร่อย หวานกรอบ นอกจากนี้ยังมีเงาะ ลิ้นจี่ ที่มีรสชาติดีอีกเช่นเดียวกัน ผลิตภัณฑ์ที่สร้างชื่อเสียงและรายได้ให้กับชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระเจาน เช่น ผลิตภัณฑ์กล้วยฉาบ ผลิตภัณฑ์ของม้วน ผลิตภัณฑ์แปรรูป เช่น หน่อไม้ดอง หน่อไม้ต้ม ผลิตภัณฑ์กะหรี่ปั๊บ ผลิตภัณฑ์ปลาต้ม ผลิตภัณฑ์น้ำพริกนรก สร้างงานสร้างอาชีพ เช่น กลุ่มธนาคารต้นไม้ กลุ่มโฮมสเตย์ กลุ่มผักอินทรีย์ และกลุ่มผู้สูงอายุบ้านถ้ำเสือ (เสงี่ยม สัมพันธ์รักษ์, 2552)

ทั้งนี้จากปัญหาด้านผลผลิตเกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ผักเหล่านี้จะมีโรงแรมจากตัวจังหวัดมารับซื้อ ราคา กิโลกรัมละ 70 บาท 300 กิโลกรัมต่อสัปดาห์ รวมทั้งส่งขายที่ตลาด และการสั่งซื้อจากภายนอกอีก ซึ่งผักที่ส่งขายปัจจุบันไม่เพียงพอต่อความต้องการ เพราะชาวบ้านยังคงมีอาชีพหลักของตนเองอยู่ อันเนื่องมาจากการขาดแรงงานการผลิต จึงทำให้ขาดความสมดุลทางด้านผลผลิตเกษตรอินทรีย์ที่ไม่เพียงพอ จึงส่งผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์ชุมชน ทำให้ประสบปัญหาหลายด้าน เช่น สินค้าชุมชนมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า ทำให้ลูกค้าหนีหายไปซื้อสินค้าจากแหล่งผลิตอื่นๆ ที่ตอบสนองของจำนวนสินค้าได้ดีกว่า นอกจากนั้นยังพบปัญหาอื่นๆ ภายในชุมชน ได้แก่ การขาดแหล่งเงินทุนในการผลิตสินค้า ขาดจำนวนแรงงานที่ไม่เพียงพอต่อผลผลิต และพื้นที่เพาะปลูกมีจำนวนน้อย

จากปัญหาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการศึกษาแนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระเจาน จังหวัดเพชรบุรี เพื่อเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ในลักษณะของรูปแบบระบบการจัดการด้านทรัพยากรด้านการบริหารจัดการ ด้านการผลิต ด้านการตลาด และด้านการเงินและบัญชี เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานหรือการจัดการ กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ให้เกิดการขับเคลื่อนผลผลิตเกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

1.2.2 เพื่ออธิบายแนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

1.3 คำถามการวิจัย

1.3.1 แนวทางในการดำเนินงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) บ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันเป็นอย่างไร

1.3.2 แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร

1.4 ขอบเขตของงานวิจัย

1.4.1 ด้านประชากร

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) คือ ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจบ้านถ้ำเสือ ประธานกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ คณะทำงานและสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์บ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 10 คน

1.4.2 ด้านเนื้อหา

การดำเนินการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านทรัพยากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการผลิต ด้านการตลาด และด้านการเงินและบัญชี ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

1.4.3 ด้านเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนเมษายน 2560 ถึงเดือนสิงหาคม 2560 รวมระยะเวลา 5 เดือน

1.4.4 ด้านสถานที่

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้สถานที่ในการดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ณ ชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ได้แนวทางในการดำเนินการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

1.5.2 ได้ทราบกระบวนการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ด้าน ทรัพยากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการผลิต ด้านการตลาด และด้านการเงินและบัญชี ของสมาชิก ชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

การเพิ่มผลผลิต หมายถึง การสร้างระบบแบบแผนในการพัฒนาศักยภาพผลผลิตทั้ง 5 ด้าน

ด้านทรัพยากร หมายถึง สิ่งต่างๆ เช่น คน (แรงงาน) วัตถุดิบ หรืออื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การมอบหมายหน้าที่ การกำหนดความรับผิดชอบการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การวางแผน และการประเมินผลงาน

ด้านการผลิต หมายถึง การวางแผนการผลิต การจัดซื้อวัตถุดิบ ความรู้ความสามารถในการผลิต และการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์

ด้านการตลาด หมายถึง การวางแผนเกี่ยวกับการขายผลิตภัณฑ์ การตั้งราคา การจำหน่าย การส่งเสริมการตลาดเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน โดยสามารถสนองความต้องการของลูกค้าให้พึงพอใจ บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มคือ กำไร

ด้านการเงินและบัญชี หมายถึง การระดมทุน การจัดทำบัญชี รายรับ-รายจ่าย ภายในกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) หมายถึง ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เช่น กัญชงอบ ทองม้วน พืชปลอดสารพิษ เช่น มะนาว ฯลฯ ผลไม้ปลอดสารพิษ เช่น กัญชง

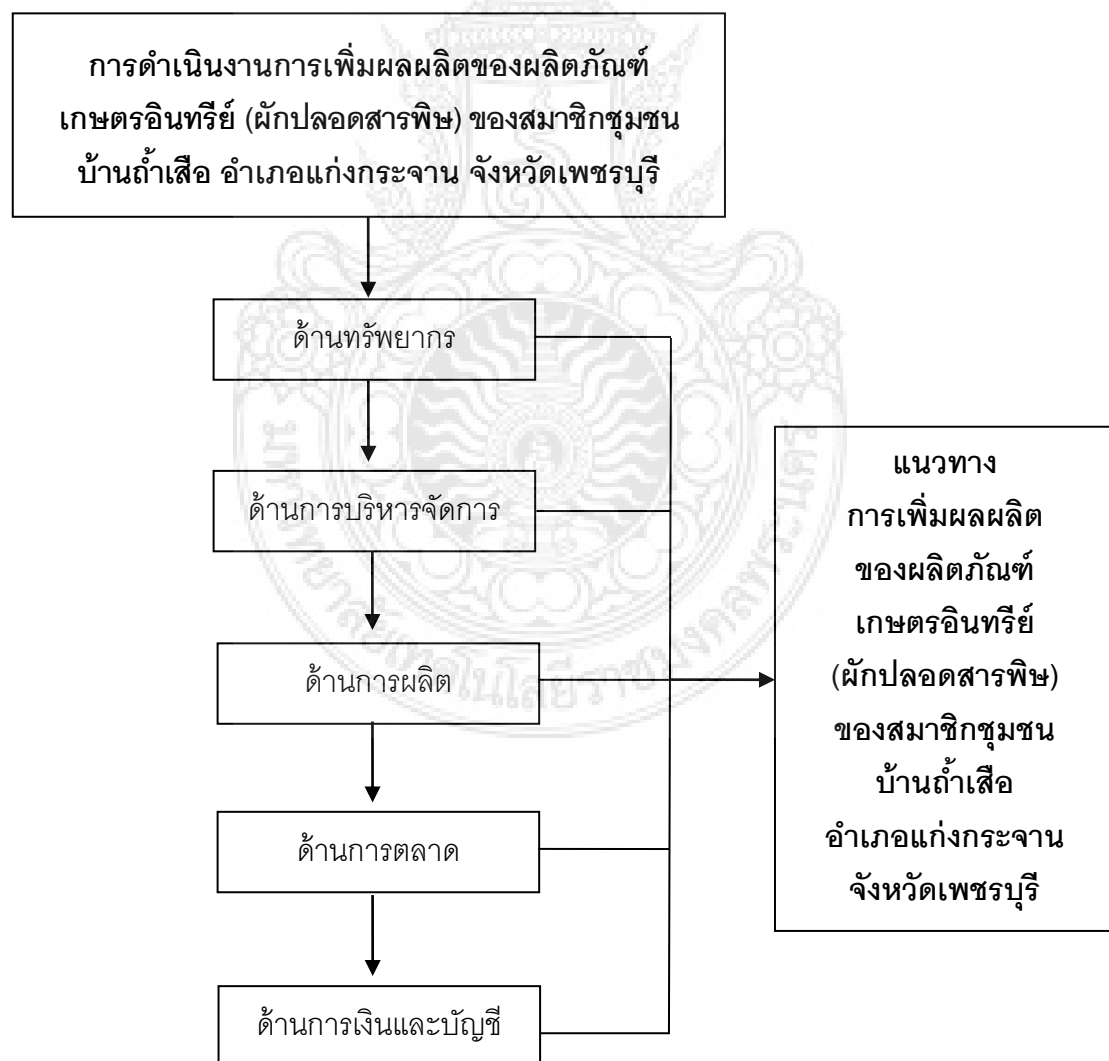
ฯลฯ และผลิตภัณฑ์แปรรูป เช่น หน่อไม้ดอง หน่อไม้ต้ม ฯลฯ ที่ได้รับการรับรองว่าได้มาจากกระบวนการผลิตระบบเกษตรอินทรีย์ ซึ่งเป็นวิธีการผลิตที่คำนึงถึงสภาพแวดล้อม รักษาสมดุลของธรรมชาติ และหลีกเลี่ยงการใช้สารสังเคราะห์ที่อาจก่อให้เกิดมลพิษในสภาพแวดล้อม

ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนจำนวนหนึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีความเอื้ออาทรต่อกัน และมีการเรียนรู้ร่วมกัน ในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน

1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ได้กำหนดแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อเป็นองค์ความรู้สำคัญในการศึกษาวิจัยแนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่ม
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ
- 2.4 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการตลาด
- 2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการเพิ่มผลผลิต
- 2.7 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 - 2564
- 2.8 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับพื้นที่
- 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่ม

“กลุ่ม” หมายถึง บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีการติดต่อสัมผัสกันอยู่เสมอ มีความสนใจในกิจกรรมร่วมกัน และมีความรู้สึกว่ามีบางสิ่งบางอย่างคล้ายๆ กัน ซึ่งแบ่งลักษณะความสัมพันธ์ของกลุ่มสมาชิกออกเป็น 2 ประเภท คือ (กรมการพัฒนาชุมชน, 2545)

1. กลุ่มปฐมภูมิ (Primary Group) เป็นกลุ่มขนาดเล็ก ที่สมาชิกมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด มีความเป็นกันเอง ไม่มีกฎเกณฑ์ ระเบียบที่แน่นอนตายตัวในการอยู่ร่วมกัน เช่น ครอบครัว กลุ่มเพื่อนฝูง กลุ่มแม่บ้าน เป็นต้น

2. กลุ่มทุติยภูมิ (Secondary Group) เป็นกลุ่มขนาดใหญ่ที่สมาชิกมีความสัมพันธ์กันด้วยกฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผนที่กำหนดไว้ ไม่มีความใกล้ชิดกันเท่าที่ควร สมาชิกของกลุ่มมีความสัมพันธ์กันแบบเป็นทางการมากกว่าความสัมพันธ์ส่วนตัว เช่น กลุ่มสหกรณ์ กลุ่มพ่อค้า กลุ่มอาชีพต่างๆ เป็นต้น

ชำนาญ วรศิริ (2545) กล่าวว่า กลุ่ม หมายถึงบุคคลตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไปมีการติดต่อสัมผัสกันอยู่เสมอ มีความสนใจในกิจกรรมร่วมกัน และมีความรู้สึกว่ามีบางสิ่งบางอย่างที่สำคัญคล้ายๆ กัน

McDavid and Harari (1977:280) กล่าวว่า กลุ่มทางจิตวิทยาประกอบด้วยคุณสมบัติ คือ มีเกณฑ์ปกติหรือกฎแห่งความประพฤติ (Norms of Rules of Conduct) ที่ใช้สำหรับจัดระเบียบ (ควบคุม) พฤติกรรมของสมาชิกแต่ละคน และพฤติกรรมของกลุ่ม มีโครงสร้างที่ประกอบไปด้วยความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม และมีการกระทำ ที่เป็นระบบเดียวกัน

สรุปได้ว่า กลุ่ม หมายถึง เป็นกิจกรรมที่ใช้บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เพื่อดำเนินการทำกิจกรรมร่วมกัน และมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน การพัฒนากลุ่มนั้นต้องเป็นกระบวนการทำต่อเนื่อง ซึ่งในขณะเดียวกันสมาชิกในกลุ่ม มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่น และขจัดความขัดแย้งระหว่างสมาชิกในกลุ่ม กลุ่มจึงประสบความสำเร็จได้

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2527) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจ และอารมณ์ (Mental and Emotional Involvement) ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจ ให้กระทำการให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่ม และทำให้เกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย

ดุสิต เวชกิจ (2535) ให้นิยามการมีส่วนร่วมของประชาชนคือ กระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความร่วมมือ การประสานงานและความรับผิดชอบ พัฒนาท้องถิ่นให้ตรงกับความต้องการของตนเอง โดยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จุฬารัตน์ โสตะ (2543) กล่าวถึงการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลหรือคณะบุคคล เข้ามาช่วยเหลือ สนับสนุนทำประโยชน์ต่างๆ หรือกิจกรรมต่างๆ อาจเป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจหรือกระบวนการบริหารและประสิทธิผลขององค์กรขึ้นอยู่กับการรวมพลังของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับองค์กรนั้นในการปฏิบัติภารกิจให้บรรลุเป้าหมาย วิธีการหนึ่งในการรวมพลังความคิดสติปัญญา ก็คือ การให้มีส่วนร่วม การให้บุคคลมีส่วนร่วมในองค์กรนั้น บุคคลจะต้องมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการดำเนินการหรือปฏิบัติภารกิจต่างๆ เป็นผลให้บุคคลนั้นมีความผูกพัน (Commitment) ต่อภารกิจและองค์กรในที่สุด

สมพันธ์ เตชะอธิก และคณะ (2547 อ้างถึงใน รัฐพล ภัทรดุลพิทักษ์, 2548 : 21) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม คือ การมีส่วนร่วมตั้งแต่ คิดโครงการ กิจกรรม โดยเริ่มจากการค้นหาปัญหาสาเหตุวางแผน ตัดสินใจดำเนินงาน ระดมทรัพยากร กำหนดเป้าหมาย สรุปทบทวน ติดตามประเมินผล รับผลที่เกิดขึ้นร่วมกัน โดยทั้งนี้ต้องตั้งอยู่ในความเป็นธรรม โดยการมีส่วนร่วมเป็นทั้งเครื่องมือและเป้าหมายในตัวเอง

ทวีศักดิ์ นพเกษตร (2544 อ้างถึงใน รัฐพล ภัทรดุลพิทักษ์, 2548 : 20) กล่าวถึง กระบวนการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การมีส่วนร่วมที่เป็นอิสระ ทั้งความคิด การไตร่ตรอง การตัดสินใจ การปฏิบัติ การประเมิน และการร่วมรับประโยชน์ กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา มิได้หมายถึง การที่ให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาของรัฐตามที่กำหนด แต่เป็นการให้ประชาชนกลุ่ม ร่วมกันคิดและตัดสินใจกำหนดทิศทางการพัฒนาการดำรงชีวิต ร่วมปฏิบัติตามแผน และร่วมรับประโยชน์โดยรัฐเป็นเพียงผู้ให้การสนับสนุน

ไตรทิพย์ เศรษฐฤทธิ์ (2553 : 21) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต้องครอบคลุมประเด็น คือ

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ครอบคลุมถึงการสร้างโอกาสที่เอื้อให้สมาชิกทุกคนของชุมชนและสังคม ได้ร่วมกิจกรรมซึ่งนำไปสู่กระบวนการพัฒนาและเอื้อให้ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาให้เท่าเทียมกัน
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนสะท้อนการเข้าไปเกี่ยวข้องโดยสมัครใจและเป็นประชาธิปไตยในการตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมาย นโยบาย วางแผน ดำเนินโครงการและแบ่งสรรประโยชน์จากการพัฒนาโดยเท่าเทียมกัน
3. การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นการเชื่อมโยงระหว่างการลงแรงของประชาชน เพื่อพัฒนาประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนลงแรง
4. การมีส่วนร่วมของประชาชนมีความแตกต่างกัน ตามสภาพเศรษฐกิจ การมีส่วนร่วมของประชาชนไม่ได้เป็นเพียงเทคนิควิชาการเท่านั้น แต่เป็นปัจจัยสำคัญเพื่อพัฒนาที่มุ่งเอื้อประโยชน์ส่วนรวม

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการสมาชิกของกลุ่มต้องมีความสมัครใจในการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางและเป้าหมายที่พึงประสงค์ร่วมกัน เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกที่มีผลต่อการบริหารกลุ่ม เนื่องจากการมีส่วนร่วมของสมาชิกนั้น สำคัญในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม ทำให้กลุ่มนั้นสามารถไปถึงเป้าหมายที่วางไว้ได้

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

การบริหารจัดการกลุ่มเน้นภาระหน้าที่ของบุคลากรของกลุ่ม ทุกคนที่จะต้องจัดระเบียบและดำรงไว้ซึ่งสภาพภายในกลุ่ม เพื่อให้สามารถทำงานได้ตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้กลุ่มดำเนินกิจกรรมไปได้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของงานและสภาพแวดล้อมทั่วไปมากที่สุด โดยการรักษาและแสวงหาผลประโยชน์จากภายนอกมีความยืดหยุ่นให้มากที่สุด สามารถปรับตัวและเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมมากที่สุดกับทรัพยากรขององค์กรที่มีอยู่ ประสิทธิภาพและผลของงานอยู่ที่ความสามารถเข้าร่วมกันทำงาน โดยแบ่งงานกันทำอย่างเหมาะสม บุคลากรในกลุ่มต้องมีความชำนาญ ความเสียสละ มีความรับผิดชอบ จึงจะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด

ความหมายของการบริหารจัดการ

ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม (2546 อ้างถึงในบุญรอด คำทะริและคณะ, 2552 : 18) ได้กล่าวเกี่ยวกับการบริหารจะกล่าวว่าการจะได้รับความสำเร็จหรือบรรลุผลที่คาดหวังจะต้องมีการกระทำ

ซึ่งมีปัจจัยเกี่ยวข้องมาก มีความซับซ้อนมาก มีการเคลื่อนไหว หรือพลวัต จำเป็นต้องมีการบริหารหรือจัดการเพื่อให้บรรลุความสำเร็จ

การบริหาร คือ การดำเนินการกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยผ่านกระบวนการต่างๆ เพื่อให้บรรลุที่ต้องการ มีกระบวนการบริหาร ประกอบด้วย

1. การวางแผน
2. การจัดระบบ
3. การจัดบุคลากร
4. การอำนวยความสะดวก
5. การกำกับผล

ธงชัย สันติวงษ์ (2539) กล่าวถึง ความหมายการบริหารว่า “งานบริหารหรือการจัดการ หมายถึง ภาระหน้าที่ของบุคคลต่างๆ ที่ปฏิบัติงานเป็นผู้บริหารที่จะต้องเข้ามาทำหน้าที่จัดระเบียบและดำรงไว้ซึ่งภายในของกลุ่มหรือหน่วยงาน เพื่อให้กลุ่มสามารถทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจำเป็นต้องเข้าใจและตามทันถึงสภาพของสิ่งที่อยู่ภายนอกทั้งหลายด้วยแบบของศีลธรรมจรรยา สภาพสังคมภาวะเศรษฐกิจ สภาพการเมืองและการเปลี่ยนแปลงวิทยาการ ล้วนเป็นสภาพแวดล้อมทั่วไปที่มีผลกระทบต่อการทำงานเสมอผู้บริหารต้องนำองค์กรให้สามารถปรับตัวและเลือกประกอบกิจกรรมที่เหมาะสมที่สุดกับทรัพยากรองค์กรที่มีอยู่เสมอ”

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2551, หน้า 11) ได้ให้ความหมายของทักษะการบริหารว่า หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการทำงานต่างๆ ให้ลุล่วงไปโดยอาศัยคนอื่นเป็นผู้กระทำ

กมล อุดลพันธ์ (2543 : 20 - 21 อ้างถึงใน สุปนรรพ์ ชูเลิศ, 2550 : 33) ได้รวบรวมความหมายของการบริหารจากนักวิชาการหลายท่าน เช่น Simon ได้ให้นิยามในความหมายอย่างกว้างว่า การบริหาร (Administration) หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ร่วมมือร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ร่วมกัน มีพื้นฐานสำคัญ 2 ประการ คือ 1. มีจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Purpose) 2. มีการกระทำที่ร่วมมือร่วมใจกัน (Cooperative Action)

กล่าวได้ว่า การบริหาร (Administration, Management) เป็นเรื่องของกลุ่มบุคคลที่ร่วมมือร่วมแรงใจกันกระทำการอย่างหนึ่ง เพื่อให้ได้ผลออกมาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ร่วมกันอาจจะเป็นการจัดบริการให้กับประชาชน ในทางราชการหรือเป็นการปฏิบัติงานในองค์การใดๆ ทางธุรกิจเอกชนก็ได้

Fayol (1943 อ้างถึงในฐปณรรักษ์ ชูเลิศ, 2550 : 34 - 35) กล่าวว่า หลักการบริหารงานควรประกอบด้วยหลักเกณฑ์ต่างๆ 14 ประการ ดังนี้

- 1) หลักการแบ่งงาน (Division of Work) ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดการแบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Management)
- 2) การกำหนดอำนาจหน้าที่ (Authority) และควรรับผิดชอบ (Responsibility) ควรจะได้สัดส่วนกัน
- 3) เอกภาพในการบังคับบัญชา (Unit of Command) คือภายในโครงสร้างขององค์การหนึ่งๆ จะประกอบด้วยหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงานและผู้ใต้บังคับบัญชา จำนวนมากมายตามหลักเอกภาพในการบังคับบัญชาผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาควรมีผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียวเพื่อหลีกเลี่ยงและข้อขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นได้ในการปฏิบัติตามคำสั่ง
- 4) เอกภาพในการอำนวยการ (Unit of Direction) หมายถึง เอกภาพของทิศทางในการปฏิบัติงานที่มีวัตถุประสงค์ในการทำงานร่วมกัน มีผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว มีแผนการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกัน
- 5) หลักการรวมอำนาจไว้ที่ศูนย์กลาง (Centralization of Authority) เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเอกภาพในการบังคับบัญชาและเอกภาพในการอำนวยการ
- 6) หลักการบังคับบัญชาที่ต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่ (Scalar Chain) คือ อำนาจในการบังคับบัญชาจะลดหลั่นลงมาเป็นลำดับตามสายการบังคับบัญชา จากระดับสูงลงระดับล่าง
- 7) องค์การจะต้องมีวินัย (Discipline) เพื่อเป็นกฎบังคับในการปกครองและควบคุมพฤติกรรมของคนในองค์การ
- 8) องค์การจะต้องมีระเบียบ (Order) เป็นหลักในการปฏิบัติงาน
- 9) ผู้ปฏิบัติงานจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว
- 10) ผลประโยชน์ตอบแทนในรูปของเงินเดือนควรได้สัดส่วนกับผลการปฏิบัติงานที่กระทำ เพื่อให้เกิดความพอใจทั้งสองฝ่าย คือ องค์การและผู้ปฏิบัติงาน
- 11) องค์การจะต้องมีความยุติธรรมและความเสมอภาค
- 12) องค์การจะต้องสร้างความมั่นคงในชีวิตการทำงาน (Security of Tenure) ให้กับผู้ปฏิบัติงาน
- 13) องค์การจะต้องสนับสนุนความคิดริเริ่มของบุคคล
- 14) ผู้ปฏิบัติงานควรปฏิบัติงานร่วมกันในลักษณะเป็นหนึ่งใจเดียวกัน (Esprit de Corps) คือ มีความจงรักภักดี มีความจริงใจและสุจริตใจต่อกันและกัน เพื่อประโยชน์ขององค์กร โดยส่วนรวม

Black & Porter (อ้างถึงใน ฐปนวรรษ์ ชูเลิศ, 2550 : 33) กล่าวว่า การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการเอาทรัพยากรต่างๆ เช่น มนุษย์ เงิน วัสดุอุปกรณ์และข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวิถีทางที่องค์กรกำหนดในทุกกิจกรรมขององค์กร ในความหมายนี้ได้แบ่งเป็นรายละเอียด ดังนี้

1) การบริหารจัดการ คือ กระบวนการ (Process) รวมกิจกรรมแต่ละกิจกรรมและการปฏิบัติการในด้านการวางแผน (Planning) การตัดสินใจ (Deciding) และการประเมินผล (Evaluating)

2) การบริหารจัดการ คือ การรวมทรัพยากรเข้าด้วยกัน (Assembling Resources)

3) การบริหารจัดการ คือ การใช้ทรัพยากร (Using Resource)

4) การบริหารจัดการ คือ การรวมทรัพยากรที่หลากหลาย (Variety of Types Resources)

5) การบริหารจัดการ คือ การทำในวิถีทางให้เป็นตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (Goal - Directed)

6) การบริหารจัดการรวมถึงความพยายามเพื่อให้บรรลุผลภาระหน้าที่ (Accomplish tasks)

7) การบริหารจัดการรวมถึงการทำกิจกรรมต่างๆ ให้เสร็จลุล่วงตามรูปแบบขององค์กร ดังนี้ รูปแบบองค์กร (Organization Setting) ยังเกี่ยวข้องไปถึงองค์กรหลายๆ ประเภท ที่มีการจ้างงาน เช่น บริษัทต่างๆ มหาวิทยาลัย บริษัทกฎหมาย โรงพยาบาล ตัวแทนภาครัฐบาล และองค์กรอื่นๆ เป็นต้น

Gulick and Urwick (1937 อ้างถึงในบุญรอด คำทะริและคณะ 2548 : 18 - 19) ได้กล่าวถึง กระบวนการจัดการของคูลิคและเฮอริวิก ได้นำการจัดการของฟาโยล มาปรับปรุงประยุกต์ นำเสนอเป็นกระบวนการบริหาร 7 ประการ ที่เรียกว่า POSDCORB ประกอบด้วย

1) P = Planning หมายถึง การจัดวางโดยการและแผนปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

2) O = Organization หมายถึง การจัดหน่วยงานกำหนดโดยโครงสร้างของหน่วยงาน การแบ่งส่วนงาน การจัดสายงาน ตำแหน่งต่างๆ กำหนดอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจน

3) S = Staffing หมายถึง การจัดตัวบุคคล เน้นการบริหารงานด้านบุคคล

4) D = Directing หมายถึง การอำนวยการนับตั้งแต่การตัดสินใจ การวินิจฉัยสั่งการ ควบคุมบังคับบัญชา และการควบคุมการปฏิบัติงาน

5) Co = Coordinating หมายถึง การประสานงาน ประสานกิจการด้านต่างๆ ให้เกิดความร่วมมือเพื่อดำเนินไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

6) R = Reporting หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานให้ตามความเคลื่อนไหวของการดำเนินงานว่าก้าวหน้าเพียงใด

7) B = Budgeting หมายถึง การงบประมาณ การจะทำงบประมาณบัญชี การจ่ายเงิน การควบคุม และการตรวจสอบการใช้เงิน

สรุปได้ว่า องค์การและการจัดการมีความสัมพันธ์กัน ในองค์การจะต้องมีการจัดการ (Management) หรือการบริหาร (Administration) องค์การจะดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจ หากจะดำเนินการบริหารจะต้องมีการรวมตัวกันเป็นองค์การเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์การดำเนินงานขององค์การ

2.4 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์

2.4.1 แนวคิดเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์

พันธกิจดี สีเหนียง (2555 : 19) ได้อธิบายหลักการการทำเกษตรอินทรีย์ของ วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ (2556 : 12) เกี่ยวกับแนวคิดพื้นฐานของเกษตรอินทรีย์ คือ การทำเกษตรแบบองค์รวม ซึ่งแตกต่างอย่างชัดเจนจากเกษตรแผนใหม่ที่มุ่งเน้นการผลิตชนิดใดชนิดหนึ่งสูงสุด โดยการพัฒนาเทคนิคต่างๆ เกี่ยวกับการให้ธาตุอาหารพืชและป้องกันกำจัดสิ่งมีชีวิตอื่นที่อาจมีผลในการทำให้พืชที่ปลูกมีผลผลิตลดลง และมองว่าการเพาะปลูกไม่ได้สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ ดังนั้น การเลือกชนิดและวิธีการใช้ปัจจัยการผลิตต่างๆ มุ่งเฉพาะแต่การประเมินประสิทธิผลต่อพืชหลักที่ปลูกโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อทรัพยากรการเกษตรหรือนิเวศการเกษตรสำหรับเกษตรอินทรีย์ ซึ่งเป็นการเกษตรแบบองค์รวมจะให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพของฟาร์ม ทั้งนี้เพราะแนวทางการเกษตรอินทรีย์อาศัยกลไกและกระบวนการของระบบนิเวศในการทำการผลิต

เนื่องจากเกษตรอินทรีย์เป็นการเกษตรที่ให้ความสำคัญกับการทำฟาร์มเชิงสร้างสรรค์เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศการเกษตรในไร่นา ดังนั้นเกษตรกรที่หันมาทำเกษตรอินทรีย์จึงจำเป็นต้องพัฒนาการเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและกระบวนการจัดการฟาร์มของตนเพิ่มขึ้นด้วย จึงให้ความสำคัญแก่เกษตรกรผู้ผลิตและชุมชนท้องถิ่น เกษตรอินทรีย์เพื่อมุ่งหวังสร้างความมั่นคงในการทำเกษตรอินทรีย์ แต่ในขณะเดียวกันเกษตรกรอินทรีย์ก็ไม่ได้ปฏิเสธการผลิตเพื่อการค้า เพราะตระหนักว่าครอบครัวเกษตรกรส่วนใหญ่จำเป็นต้องพึ่งพาการจำหน่ายผลผลิตเพื่อเป็นรายได้ในการดำรงชีพ ขบวนการเกษตรอินทรีย์พยายามส่งเสริมการทำการตลาดผลผลิตเกษตรอินทรีย์ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศและระหว่างประเทศ ขบวนการเกษตรอินทรีย์ได้พยายามพัฒนา

มาตรฐานการผลิตและระบบการตรวจสอบรับรองที่สร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคได้ว่า ทุกขั้นตอนการผลิต แปรรูป และการจัดการนั้น เป็นการทำงานที่พยายามอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ตลอดจนรักษาคุณภาพของผลผลิตให้เป็นธรรมชาติเดิมมากที่สุด

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการการผลิตทางการเกษตรแบบองค์รวม ที่ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศการเป็นสำคัญ โดยการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการบริหารจัดการฟาร์ม รวมถึงการให้ความสำคัญของเกษตรกรและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ กระบวนการเกษตรอินทรีย์เป็นการเกษตรแบบปลอดสารเคมี ซึ่งดังนั้นผลผลิตทางการเกษตรจึงต้องพัฒนาให้ได้มาตรฐานทุกกระบวนการผลิตเพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจ เป็นผลทางเศรษฐกิจของเกษตรกรที่สามารถสร้างรายได้ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และระหว่างประเทศ

2.4.2 ความหมายของเกษตรอินทรีย์

วิฑูรย์ ปัญญากุล (2547 : 1) ได้ให้ความหมายว่า เกษตรอินทรีย์ คือ ระบบการผลิตที่ผลิตอาหารและเส้นใย โดยที่เน้นหลักที่การปรับปรุงดิน เช่น ธรรมชาติของพืช สัตว์ และนิเวศการเกษตร และหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีสังเคราะห์ เช่น ปุ๋ย สารกำจัดศัตรูพืชและเวชภัณฑ์สำหรับสัตว์ ซึ่งในขณะเดียวกันก็พยายามประยุกต์ใช้ธรรมชาติในการเพิ่มผลผลิตและพัฒนาความต้านทานต่อโรคของพืชและสัตว์เลี้ยง และวัฒนธรรมของท้องถิ่นด้วย

วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ (2556 : 9) ได้กล่าวว่า เกษตรอินทรีย์ ระบบการผลิตที่ให้ความสำคัญกับดิน ระบบนิเวศ มนุษย์ และสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ผสมผสานความรู้พื้นบ้านกับความรู้วิทยาศาสตร์เข้าด้วยกัน ก่อให้เกิดการผลิตที่ยั่งยืน โดยคำนึงถึงคุณภาพชีวิตของผู้คนและสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย ที่สำคัญคือ ไม่ใช้สารเคมีในกระบวนการผลิต ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสิ่งมีชีวิตรอบๆ ตัว

อานัฐ ตันโช (2556 : 16) ได้ให้ความหมายของเกษตรอินทรีย์ คือเป็นระบบการผลิตทางการเกษตรทางเลือกที่หลีกเลี่ยงการใช้สารสังเคราะห์ ไม่ว่าจะเป็นปุ๋ยเคมี สารเคมีกำจัดศัตรูพืช และฮอร์โมนต่างๆ ที่กระตุ้นการเจริญเติบโตต่อพืชและสัตว์ ตลอดจนไม่ใช้พืชหรือสัตว์ที่เกิดจากการตัดต่อทางพันธุกรรมที่อาจเกิดมลพิษในสภาพแวดล้อม เน้นการใช้อินทรีย์วัตถุ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และปุ๋ยชีวภาพในการปรับปรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ การปลูกพืชหมุนเวียน รวมทั้งใช้หลักการควบคุมศัตรูพืชโดยชีวภาพและเน้นการรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน

โช โอกะ (2557 : 58) ได้ให้ความหมายของเกษตรอินทรีย์ที่มีความสอดคล้องกับอวกานิกไว้ว่า เกษตรอินทรีย์ เป็นการเพาะปลูกแบบปลอดสารพิษหรือเกษตรปลอดสารพิษ เกษตร

อินทรีย์และการเพาะปลูกแบบปลอดสารพิษเป็นการใช้ปุ๋ยคอก แต่อาจเป็นไปได้ว่ามีสารเคมีปนเปื้อนอยู่ด้วย ถ้าควบคุมดูแลไม่ดีการทำเกษตรอินทรีย์อาจไม่ใช่การเพาะปลูกอินทรีย์ 100%

สำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (2555 : 9) ได้กล่าวว่า เกษตรอินทรีย์ คือเป็นเกษตรธรรมชาติ และเกษตรนิเวศ ซึ่งมีหลักการความมุ่งหมายที่สำคัญ การพัฒนาระบบการผลิตเพื่อนำไปสู่แนวทางการเกษตรผสมผสานของพืชและสัตว์ ในเรื่องของอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหาร โดยใช้ทรัพยากรในฟาร์มมาหมุนเวียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ ความยั่งยืนของสุขภาพดิน และผู้คน รวมถึงการป้องกันและหลีกเลี่ยงการปฏิบัติหน้าที่ทำให้เกิดมลพิษ และส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

สรุปได้ว่า เกษตรอินทรีย์เป็นการมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นหลัก ต้องรักษาสมดุลทางระบบนิเวศ ดิน น้ำ อากาศ และผู้คน เกษตรอินทรีย์เป็นเกษตรที่ปลอดสารเคมีในทุกกระบวนการผลิต ซึ่งในขณะเดียวกันเกษตรอินทรีย์ใช้หลักการทางธรรมชาติเพื่อเพิ่มผลผลิต เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และปุ๋ยชีวภาพ ในการปรับปรุงดิน และใช้ทรัพยากรในฟาร์มมาหมุนเวียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้เกิดความความยั่งยืนในระบบนิเวศ

2.4.3 หลักการเกษตรอินทรีย์

เกษตรอินทรีย์ให้ความสำคัญสูงสุดต่อ “ดิน” เนื่องจากดินเป็นรากฐานของทุกสิ่งไฮวาร์ด ผู้บุกเบิกเกษตรอินทรีย์ยุคใหม่ ได้วางหลักการสำคัญไว้ 7 ประการ คือ

1. สุขภาพที่ดีเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของสิ่งมีชีวิตทั้งปวงที่อุบัติขึ้นมาบนโลก
2. สุขภาพที่ดีตามกฎหมายข้อที่หนึ่ง ต้องใช้กับทั้งดิน พืช สัตว์ และมนุษย์ โดยสุขภาพที่ดีของสิ่งมีชีวิตดังกล่าวจะเชื่อมโยงประสานสัมพันธ์ดูจสายโซ่เส้นเดียวกัน
3. ความอ่อนแอและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับดิน จะส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่ที่อยู่สูงกว่า จนกระทั่งถึงมนุษย์ซึ่งยืนอยู่บนสุดของห่วงโซ่แห่งความสัมพันธ์
4. ปัญหาการระบาดของโรคแมลงทั้งในการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ในระบบเกษตรกรรมสมัยใหม่นั้น คือ ปัญหาในห่วงโซ่ที่สองและสาม (พืช-สัตว์)
5. ปัญหาเรื่องสุขภาพของคนในสังคมสมัยใหม่เป็นผลต่อเนื่องมาจากปัญหาความล้มเหลวที่เกิดขึ้นในห่วงโซ่ที่สองและสาม
6. สุขภาพที่ไม่ดีของพืช สัตว์และมนุษย์เป็นผลต่อเนื่องมาจากสุขภาพที่ไม่ดีของดิน การแก้ปัญหาเรื่องสุขภาพโดยการพัฒนายา และคิดค้นวิธีการรักษาโรคต่างๆ ไม่อาจทำให้สุขภาพดีขึ้นได้ถ้าละเลยความอุดมสมบูรณ์ของดิน

7. การปรับเปลี่ยนการพัฒนาที่ถูกต้องสำนึกในปัญหาที่เกิดขึ้น ยอมรับกฎและบรรทัดฐานอันซับซ้อนของธรรมชาติ โดยการคืนทุกสิ่งทีเหลือจากการใช้ประโยชน์ให้กับผืนดินผสมผสานการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ และไม่กระทำการใดๆ ที่เป็นการรบกวนต่อกระบวนการสะสมธาตุอาหารที่ดำเนินการโดยสิ่งมีชีวิตเล็กๆ ซึ่งอาศัยในดิน

สรุปได้ว่า การแก้ไขปัญหาคาการเจริญเติบโตและการระบาดของโรคแมลง จึงต้องมุ่งสู่แก่นแท้ของปัญหา มิใช่ที่อาการ ของโรค การใช้สารเคมีจึงถูกปฏิเสธ เพราะนอกจากจะแก้ปัญหาที่แท้จริงไม่ได้แล้ว ยังเป็นสาเหตุของปัญหา การเกษตรใหม่ๆ ที่ซับซ้อนและรุนแรงมากยิ่งขึ้นไปอีก

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการตลาด

ความหมายของการตลาด

ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาดให้นิยามของคำว่า “การตลาด” ไว้หลายท่านด้วยกัน สรุป ดังนี้ สมาคมการตลาดแห่งสหรัฐอเมริกา อ้างถึงใน พิบูล ที่ปะปาล (2545) กล่าวในปี ค.ศ.1985 โดยสรุปว่า การตลาด คือ กระบวนการวางแผนและการปฏิบัติตามแผน ตามแนวความคิดของผลิตภัณฑ์ ที่ได้กำหนดขึ้น เช่น การกำหนดราคา การส่งเสริมการตลาด และช่องทางการจัดจำหน่าย ซึ่งผลิตภัณฑ์อาจเป็นสินค้าหรือบริการ เพื่อสร้างสรรค์ให้เกิดการแลกเปลี่ยนซึ่งจะทำให้วัตถุประสงค์ของบุคคลและองค์การได้รับความพอใจ

Kotler and Armstrong (2004) อ้างถึงใน นันทสารี สุขโต และคณะ (2555) กล่าวโดยสรุปว่า การตลาด คือ กระบวนการทางสังคม ในสิ่งที่ทำให้บุคคลและกลุ่มของบุคคล ได้รับในสิ่งที่จำเป็นและมีความต้องการ โดยการพึ่งพาอาศัยการสร้างสรรค์ การแลกเปลี่ยน ผลิตภัณฑ์ และสิ่งที่มีคุณค่ากับบุคคลอื่น การส่งมอบความพึงพอใจให้กับลูกค้าโดยทำให้ได้รับผลกำไร โดยมีเป้าหมายที่สำคัญ 2 ประการ คือ

- 1) การดึงดูดลูกค้าใหม่ โดยให้คำมั่นสัญญาว่าจะให้คุณค่าที่เหนือกว่าคู่แข่ง (To Attach new Customers by Promising Superior Value)
- 2) การรักษาลูกค้าปัจจุบันด้วยการส่งมอบความพึงพอใจให้กับเขา (To keep Current Customers be Deliver in Satisfaction)

Drucker (1954) อ้างถึงใน วีรวิษ มาษะศิริรานนท์ (2550) กล่าวโดยสรุปว่า การตลาด คือ หลักการพื้นฐานที่มีส่วนร่วมอยู่ในทุกขั้นตอนของการดำเนินงานทางธุรกิจ จนไม่สามารถแยกออก

จากขั้นตอนใดๆ ได้ การตลาดจึงเป็นภาพรวมของธุรกิจจากแง่คิดมุมมองของผลลัพธ์สุดท้าย นั่นคือแง่คิดมุมมองของลูกค้า ความสำเร็จของธุรกิจนั้น จึงไม่ได้ถูกกำหนดโดยผู้ผลิตแต่ที่สำคัญคือ ลูกค้าเป็นผู้กำหนด

วารุณี ตันติวงศ์วานิช และคณะ (2545) กล่าวโดยสรุปว่า การตลาด หมายถึง กระบวนการทางสังคมและการจัดการที่มุ่งเสนอความจำเป็นและความต้องการให้กับบุคคลและกลุ่มต่างๆ โดยอาศัยการสร้างสรรคและการแลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์และคุณค่ากับผู้อื่น

พิษณุ จงสถิตวัฒนา (2542) กล่าวโดยสรุปว่า การตลาด หมายถึง กระบวนการธุรกิจ หรือกิจกรรมต่างๆ ที่มีบทบาทนับตั้งแต่การสร้างสรรคและกระตุ้นเร้าความต้องการของผู้บริโภค เพื่อก่อให้เกิดการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และบริการจากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภค บำบัดความต้องการพร้อมทั้งนำความพอใจสู่ผู้บริโภค และในขณะเดียวกันสอดคล้องกับนโยบายของบริษัทผู้ผลิตด้วย

ปาริฉัตร สนมจ๋า (2552 : 56) กล่าวโดยสรุปว่า การบริหารการตลาด หมายถึง การจัดการกิจกรรมให้มีการซื้อขายสินค้าหรือแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างผู้ผลิตถึงผู้บริโภค รวมไปถึงกระบวนการจัดจำหน่าย กลยุทธ์ในการส่งเสริมการตลาดเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้บริโภคสนใจสินค้าของธุรกิจชุมชน

เทวฤทธิ์ วิญญา (2553 : 19) กล่าวโดยสรุปว่า การตลาด คือ ตัวที่กำหนดให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ เพราะตลาดเป็นแหล่งที่จำหน่ายผลผลิตขององค์กรที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน ซึ่งการที่จะทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จได้นั้นก็อยู่ที่ตลาดในการจำหน่ายสินค้าจะมีมากหรือน้อย

ธนพร กิตติพงศ์พิทยา (2551 : 9 -11) การจัดการด้านการตลาด คือ การที่ธุรกิจต้องการทำให้ผู้บริโภคมีความต้องการและเกิดความพึงพอใจในตัวสินค้า ได้รับความสะดวกในการซื้อสินค้า ตลอดจนทราบรายละเอียดเกี่ยวกับสินค้าธุรกิจ หรือองค์กรต้องทำการวางแผนการจัดการด้านส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) ในขั้นต้นธุรกิจต้องกำหนดตลาดเป้าหมายและระบุตำแหน่งทางการตลาดให้ชัดเจน โดยอาศัยกระบวนการ STP Marketing (Segmenting, Targeting, Positioning) ประกอบด้วย

1. การแบ่งส่วนตลาด (Segmenting หรือ Market Segmenting) หมายถึง กระบวนการในการแบ่งหรือแยกผู้บริโภคออกเป็นกลุ่มย่อย โดยผู้บริโภคในแต่ละกลุ่มนั้น จะมีความต้องการในสินค้าหรือบริการที่คล้ายคลึงกัน

2. การกำหนดตลาดเป้าหมาย (Targeting หรือ Market Targeting) หมายถึง การประเมินและเลือกหนึ่งส่วนตลาดหรือมากกว่าเป็นเป้าหมาย เป็นงานที่ต้องทำเมื่อมีการแบ่งส่วนตลาดแล้ว ซึ่งประกอบด้วยส่วนของการประเมินส่วนตลาดและการเลือกส่วนตลาด

3. การกำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์ (Positioning หรือ Market Positioning) หมายถึง กิจกรรมการออกแบบผลิตภัณฑ์ของธุรกิจและภาพลักษณ์ของสิ่งที่น่าสนใจเพื่อให้เป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญ และตำแหน่งในการแข่งขันที่แตกต่างในจิตใจของลูกค้าที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

ส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix หรือ 4 P's) หมายถึง ตัวแปรทางการตลาดที่ควบคุมได้ ประกอบด้วยเครื่องมือต่อไปนี้

1. ผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง สิ่งที่เสนอขายโดยธุรกิจเพื่อสนองความต้องการของลูกค้าให้พึงพอใจผลิตภัณฑ์ที่เสนอขายอาจจะมีตัวตนหรือไม่มีตัวตนก็ได้ ผลิตภัณฑ์ประกอบด้วย สินค้า บริการ ความคิด สถานที่ องค์กรหรือบุคคล ผลิตภัณฑ์ต้องมีสรรพประโยชน์ มีคุณค่าในสายตาของลูกค้า จึงทำให้ผลิตภัณฑ์สามารถขายได้

2. ราคา (Price) หมายถึง คุณค่าผลิตภัณฑ์ในรูปตัวเงิน ราคาคือต้นทุนของลูกค้า โดยลูกค้าจะเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าผลิตภัณฑ์กับราคาผลิตภัณฑ์ ถ้าคุณค่าสูงกว่าราคาเขาก็จะตัดสินใจซื้อ การกำหนดราคาควรจะเป็นที่ยอมรับของลูกค้าโดยควรคำนึงถึงต้นทุนและการแข่งขัน

3. การจัดจำหน่าย (Place หรือ Distribution) หมายถึง โครงสร้างของช่องทาง ซึ่งประกอบด้วยสถาบันและกิจกรรม ใช้เพื่อเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์ และการบริการจากองค์กรไปยังตลาดสถาบัน ที่นำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดเป้าหมายก็คือสถาบันตลาด ส่วนกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่ช่วยในการกระจายสินค้า ประกอบด้วย การขนส่ง การคลังสินค้า และการเก็บรักษาสินค้าคงคลัง การจัดจำหน่ายจึงประกอบด้วย 2 ส่วนดังนี้

3.1 การจัดจำหน่าย (Channel of Distribution) หมายถึง ช่องทางการจัดจำหน่าย ซึ่งประกอบด้วยผู้ผลิต คนกลาง และผู้บริโภค หรือใช้ในทางอุตสาหกรรม

3.2 การสนับสนุนการกระจายตัวสินค้าสู่ตลาด (Market Logistics) หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายตัวผลิตภัณฑ์จากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภค หรือใช้ในทางอุตสาหกรรม

4. การส่งเสริมการตลาด (Promotion) เป็นการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลระหว่างผู้ขายกับผู้ซื้อ เพื่อสร้างทัศนคติกับพฤติกรรมการซื้อ การติดต่อสื่อสารอาจใช้พนักงานขายทำการขาย และการติดต่อสื่อสารโดยใช้สื่อ โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 การโฆษณา เป็นกิจกรรมในการเสนอข่าวสารเกี่ยวกับองค์กรหรือผลิตภัณฑ์ บริการหรือความคิด

4.2 การขายโดยพนักงานขาย (Personal Selling) เป็นกิจกรรมการแจ้งข่าวสาร และการจูงใจตลาดโดยใช้บุคคล

4.3 การส่งเสริมการขาย (Sales Promotion) หมายถึง กิจกรรมการส่งเสริมที่นอกเหนือจากการโฆษณา การขายโดยพนักงานขาย การให้ข่าวและการประชาสัมพันธ์ ซึ่งสามารถกระตุ้นความสนใจ ทดลองใช้หรือการซื้อโดยลูกค้าชั้นสุดท้าย การส่งเสริมการขาย แบ่งออกเป็นการกระตุ้นผู้บริโภค เรียกว่า การส่งเสริมการขายที่มุ่งสู่ผู้บริโภค (Consumer Promotion) การกระตุ้นคนกลาง เรียกว่า การส่งเสริมการขายที่มุ่งสู่คนกลาง (Tate Promotion) การกระตุ้นพนักงานขาย เรียกว่า การส่งเสริมการขายที่มุ่งสู่พนักงานขาย (Sales Force Promotion)

4.4 การให้ข่าวประชาสัมพันธ์ (Publicity and Public Relations) การให้ข่าวเป็นการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่ไม่ต้องมีการจ่ายเงิน ส่วนการประชาสัมพันธ์ หมายถึง ความพยายามที่มีการวางแผนโดยองค์การหนึ่งเพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อองค์กรให้เกิดขึ้นกับกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง การให้ข่าวเป็นส่วนหนึ่งของการประชาสัมพันธ์

4.5 การตลาดทางตรง (Direct Marketing) เป็นการติดต่อสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้เกิดการตอบสนอง (Response) โดยตรง หรือหมายถึงวิธีการต่างๆ ที่นักการตลาดใช้ส่งเสริมผลิตภัณฑ์โดยตรงกับผู้ซื้อและทำการตอบสนองในทันที ประกอบการขายทางโทรศัพท์ การขายโดยใช้ซองจดหมาย การขายโดยใช้แคตตาล็อก การขายทางโทรทัศน์ วิทยุ หรือสิ่งพิมพ์ ซึ่งมุ่งใจให้ลูกค้ามีกิจกรรมการตอบสนอง เช่น ใช้คูปองแลกซื้อ

สรุปได้ว่า การตลาด เป็นกระบวนการทางสังคมและการบริหาร โดยมีวัตถุประสงค์ ก็คือ ทำให้บุคคลและกลุ่มบุคคลได้รับผลิตภัณฑ์และบริการครบถ้วนตามความต้องการของผู้บริโภค โดยอาศัยเครื่องมือ การสร้าง การนำเสนอ และการแลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์และบริการที่สร้างคุณค่าแก่ผู้บริโภค ทำให้เกิดความพึงพอใจ ทั้งยังบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์การ

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการเพิ่มผลผลิต

2.6.1 ความหมายของการเพิ่มผลผลิต

การเพิ่มผลผลิต หรือภาษาอังกฤษใช้คำว่า Productivity นั้น มีนักวิชาการและองค์กรต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศให้ความหมายและจำกัดความไว้มากมาย ซึ่งนักวิจัยแยกความหมายของการเพิ่มผลผลิตออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ความหมายตามแนวทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการเพิ่มผลผลิต คือ

วิฑูรย์ สิมะโชคดี (2543, หน้า 218) กล่าวว่า การเพิ่มผลผลิตมักจะอธิบายด้านสมการของผลผลิตหารด้วยปัจจัยการผลิต (Output / Input) ที่จะอธิบายให้รู้ว่าปัจจัยการผลิต (หรือทรัพยากร) 1 หน่วย จะสร้างผลผลิตได้มากเพียงใดจึงเท่ากับกระตุ้นให้ผู้บริหารของแต่ละองค์กรได้ทราบว่า องค์กรใดทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดบ้าง เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางการแก้ไขปรับปรุงเพื่อเพิ่มผลผลิตขององค์กรให้มากขึ้น

จำลักษณ์ ขุนพลแก้ว และคณะ (2546, หน้า 11-12) ซึ่งได้อธิบายความหมายของการเพิ่มผลผลิตตามแนวความคิดทางวิทยาศาสตร์ว่า หมายถึง อัตราส่วนระหว่างผลผลิต (Output) ต่อปัจจัยการผลิต (Input) ที่ใช้ไป

เป็รื่อง กิจรัตน์ภร (2544, หน้า 246) ให้ความหมายของการเพิ่มผลผลิตว่าเป็นกระบวนการปรับปรุงประสิทธิภาพของการผลิตจนให้สินค้ามีการเพิ่มผลผลิตสูงขึ้น การวัดการเพิ่มผลผลิตคือ อัตราส่วนระหว่างผลผลิตหารด้วยปัจจัยการผลิต การเพิ่มผลผลิตอาจไม่จำเป็นต้องเพิ่มปริมาณการผลิตก็ได้ แต่การเพิ่มผลผลิตนั้นจะเกี่ยวกับการลดต้นทุนลดการสูญเสีย ดังนั้นการเพิ่มผลผลิตจำเป็นต้องใช้การจัดการบริหารที่ดีมีประสิทธิภาพ มีการดำเนินการผลิตอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนและมีการกำหนดนโยบายตลอดจนเป้าหมายอย่างชัดเจน การเพิ่มประสิทธิภาพของผลผลิตนั้นไม่ใช่เกิดขึ้นเอง แต่เกิดจากกระทำของคนโดยเจตนาอย่างชัดเจน

สมลักษณ์ สันติโรจนกุล (2548, หน้า 178-179) กล่าวว่า การเพิ่มผลผลิต (Productivity) หมายถึง การเพิ่มปริมาณและเพิ่มคุณภาพของผลผลิตโดยใช้ต้นทุนต่ำสุด เพื่อกำหนดราคาให้เป็นสินค้าราคาถูกลง สนองความพึงพอใจของลูกค้าและเพื่อกำไรสูงสุดสนองความต้องการของผู้ผลิตหรือผู้ขาย

สรุปได้ว่า จากแนวคิดทางวิทยาศาสตร์ที่แสดงให้เห็นความหมายของการเพิ่มผลผลิตจะพบว่าการเพิ่มผลผลิตเป็นค่ากลางๆ ซึ่งไม่ได้หมายถึงการเพิ่มปริมาณการผลิตสินค้า หรือบริการเพียงอย่างเดียว การเพิ่มผลผลิตเป็นสภาวะหนึ่งที่เราต้องทำให้มีอัตราเพิ่มสูงขึ้นตลอดเวลาซึ่งสามารถทำได้โดยการสำรวจสภาพเศรษฐกิจในขณะนั้น รวมทั้งวิเคราะห์ความต้องการของตลาดที่มีต่อสินค้าหรือบริการ แล้วเลือกแนวทางใดแนวทางหนึ่งในการทำให้การเพิ่มผลผลิตมีค่าสูงขึ้นตามแนวทางข้างต้นเพราะถ้าหากเพิ่มปริมาณการผลิตสินค้าหรือบริการโดยไม่สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจแล้วจะทำให้เราไม่สามารถขายสินค้าหรือบริการได้และส่งผลเสียต่อองค์กร

กลุ่มที่ 2 ความหมายตามแนวทางเศรษฐกิจและสังคม การอธิบายความหมายของการเพิ่มผลผลิตตามแนวคิดเศรษฐกิจและสังคม จำลักษณ์ ขุนพลแก้ว และคณะ (2546, หน้า 12) ได้อธิบายไว้ดังนี้ คือ

1. ความสำนึกในจิตใจ (Consciousness of Mind) เป็นความสามารถหรือพลังความก้าวหน้าของมนุษย์ที่จะแสวงหาทางปรับปรุงสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้นเสมอ โดยมีพื้นฐานความเชื่อที่ว่า เราสามารถทำสิ่งต่างๆ ในวันนี้ดีกว่าเมื่อวาน และพรุ่งนี้จะต้องดีกว่าวันนี้ ผู้ที่มีจิตสำนึกด้านการเพิ่มผลผลิตจะพยายามอย่างต่อเนื่องที่จะประยุกต์เทคนิคและวิธีการใหม่ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน สังคมและประเทศชาติเพื่อให้ทันกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม

2. การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด การเพิ่มผลผลิตเป็นความสำนึกของการดำเนินทุกกิจกรรมในชีวิตด้วยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด พร้อมทั้งพยายามลดความสูญเสียทุกประเภทเพื่อความเจริญมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ความสำนึกที่กล่าวถึงนี้ได้แก่ ช่วยประหยัดพลังงานและค่าใช้จ่าย การมีนิสัยตรงต่อเวลาในการประชุมหรือนัดหมายเพื่อไม่ให้คนอื่นต้องเสียเวลารอแทนที่จะเอาเวลาไปทำอย่างอื่นที่มีประโยชน์ การมีนิสัยเคารพต่อระเบียบวินัยและกฎหมายเพื่อความสงบสุขของสังคม การสร้างนิสัยวางแผนก่อนเริ่มลงมือทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อลดความผิดพลาดหรือความสูญเสีย

สรุปได้ว่า ความหมายของการเพิ่มผลผลิตทั้งแนวทางวิทยาศาสตร์และแนวคิดทางเศรษฐกิจและสังคมนั้น ได้ครอบคลุมในหลายกิจกรรม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้ความพยายามร่วมกันในการเร่งรัดปรับปรุงการเพิ่มผลผลิตในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับตนเอง ระดับองค์กร ระดับอุตสาหกรรม และระดับประเทศเพื่อมุ่งเน้นให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศชาติ

2.6.2 ความสำคัญและสาเหตุที่ต้องมีการเพิ่มผลผลิต

สถานการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบันมีการแข่งขันกันสูงขึ้น องค์กรธุรกิจประเภทจำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพด้วยการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ๆ เทคนิคการบริหารจัดการ และวิธีการต่างๆ เข้ามาช่วยในการดำเนินการ โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ การผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและปริมาณตามที่ต้องการ โดยมีค่าใช้จ่ายน้อยแต่มีกำไรมากซึ่งเป็นเป้าหมายในการเพิ่มผลผลิตให้เกิดในองค์กร เป็นต้น

ศูนย์เพิ่มผลผลิตแห่งประเทศไทยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (2531, หน้า 4) ซึ่งให้เหตุผลที่ต้องการเพิ่มผลผลิตว่า เนื่องจากทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดนั้นนับวันมีแต่จะขาดแคลนลง การเพิ่มผลผลิตเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เกิดการสูญเสียน้อยที่สุดเพื่อสนองตอบหรือบริการแก่กลุ่มบุคคลจำนวนมากที่สุด การเพิ่มผลผลิตเป็นเครื่องช่วยในการวางแผนและการพยากรณ์ในอนาคต เช่น การกำหนดผลผลิตในสัดส่วนที่เหมาะสมกับความต้องการไม่ก่อให้เกิดส่วนเกินอันสูญเปล่าของทรัพยากร การปรับปรุงการเพิ่มผลผลิต ไม่ใช่

เป้าหมายในตัวเองแต่เป้าหมายก็คือ การยกระดับมาตรฐานการครองชีพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ในยามเศรษฐกิจดีการเพิ่มผลผลิตจะเป็นวิถีทางที่จะทำให้ค่าจ้างและผลตอบแทนสูงขึ้น แต่ในยามเศรษฐกิจตกต่ำการเพิ่มผลผลิตจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้บริษัททั้งหลายอยู่รอดและสู้กับคู่แข่งได้ สามารถลดต้นทุนและรักษาระดับการจ้างงานไว้ได้ ในโลกแห่งการแข่งขันหากองค์กรใดสามารถบริหารธุรกิจของตนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์

สรุปได้ว่า ในยุคการแข่งขันการวัดการเพิ่มผลผลิต ได้มีบทบาทต่อการตัดสินใจในการดำเนินงานชัดเจนมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการจะต้องมองเห็นผลได้ ผลเสียของการลงทุน การเพิ่มผลผลิตก็คือ แนวคิดเรื่องประสิทธิผลและประสิทธิภาพ การผลิตที่มีประสิทธิผล ก็คือ การผลิตสิ่งที่ต้องการ หากถ้าเป็นสินค้าที่จำหน่ายในท้องตลาด จะต้องเป็นสินค้าที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าและสามารถจำหน่ายได้ สำหรับประสิทธิภาพก็คือ การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า โดยไม่ให้เกิดความสูญเปล่าหรือสูญเสีย

2.6.3 ประโยชน์ของการเพิ่มผลผลิต

การเพิ่มผลผลิตเป็นการรับผิดชอบร่วมกันของทุกฝ่าย ทั้งผู้ประกอบการ พนักงาน และประชาชนทั่วไป เมื่อเป็นเช่นนั้นผลประโยชน์ที่ได้จากการร่วมกันปรับปรุงเพิ่มผลผลิต จึงกลับคืนสู่ทุกคนในรูปแบบแตกต่างกัน ซึ่งคนๆ หนึ่งจะมีหลายสถานภาพในสังคมคือ อาจเป็นทั้งพนักงานและผู้บริโภคหรือบางคนอาจเป็นทั้งผู้ประกอบการและผู้บริโภค และทุกคนยังถือเป็นส่วนหนึ่งในชาติ ดังนั้น ทุกคนจึงได้รับประโยชน์จากการเพิ่มผลผลิตอย่างถ้วนหน้า ดังนี้

ซูซีพหมิ่นจักร และวัจนีย์ หมิ่นจักร (2544, หน้า 20-21) และฝ่ายวิชาการ บริษัทสกายบุ๊กส์ จำกัด (2545, หน้า 12-13) ได้อธิบายความหมายไว้ว่า การเพิ่มผลผลิตขององค์กรมิได้ก่อประโยชน์ที่ดีเฉพาะองค์กรเท่านั้น แต่ทุกคนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะได้รับประโยชน์ในทางตรง หรือทางอ้อมแล้วแต่กรณีคือ การเพิ่มผลผลิตโดยรวมขององค์กรด้วยการพัฒนาคนและพัฒนางาน เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญเติบโตทางธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศชาติและสามารถแข่งขันได้ในเวทีการค้าโลก ตลอดจนมาตรฐานการครองชีพของคนในชาติให้ดีขึ้นหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ผลที่ได้รับจากการเพิ่มผลผลิตมีมากมายหลายประการ เช่น ด้านกำไรแก่องค์กร ด้านความมั่นคงในการทำงานและค่าจ้างแก่พนักงาน ด้านคุณภาพสินค้าและบริการที่ดีแก่ลูกค้า ด้านภาษีและรายรับอื่นๆ แก่รัฐ ซึ่งผลประโยชน์เหล่านี้เป็นผลทำให้ผู้ประกอบการ พนักงาน ลูกค้า มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สิ่งแวดล้อม และประเทศชาติเจริญก้าวหน้า

สรุปได้ว่า การเพิ่มผลผลิตขององค์กรก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทางตรงและทางอ้อม การเพิ่มผลผลิตโดยรวมขององค์กร ด้วยการพัฒนาคนและพัฒนางาน เพื่อ สร้างสรรค์ความเจริญเติบโตทางธุรกิจอย่างมีคุณภาพ จึงส่งผลให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และสามารถแข่งขันได้ในตลาดการค้าโลกด้วย

2.6.4 แนวทางการเพิ่มผลผลิต

แนวทางการดำเนินงานเพื่อการเพิ่มผลผลิตสามารถทำได้หลายรูปแบบด้วยกัน ขึ้นอยู่กับสภาวะการณ์และความเหมาะสม ดังนี้

ชูชีพ หมิ่นจักร และวัจนีย์ หมิ่นจักร (2544, หน้า 102-103) ได้อธิบายแนวทางการเพิ่มผลผลิตว่า การเพิ่มผลผลิตด้วยวิธีการต่างๆ นั้น สามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบ เช่น การเพิ่มผลผลิตด้านเทคโนโลยี พนักงาน ผลิตภัณฑ์ เทคนิคการบริการและอื่นๆ ซึ่งในแต่ละรูปแบบมีความสำคัญและประโยชน์เหมือนกันบ้างหรือแตกต่างกันบ้าง แต่ทั้งหมดย่อมเป็นประโยชน์ต่อองค์กรทั้งสิ้น ดังนั้นองค์กรควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการ แนวทางการเพิ่มผลผลิตมี 3 วิธีดังต่อไปนี้

1. การเพิ่มผลผลิตด้านเทคโนโลยี ปัจจุบันเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วและเข้ามามีบทบาทต่อชีวิตการทำงานขององค์กรธุรกิจมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในตลาดโลกที่ต้องการความรวดเร็วและทันสมัยไปพร้อมๆ กับคุณภาพ การที่องค์กรจะปรับปรุงการเพิ่มผลผลิตด้วยเทคโนโลยี สามารถกระทำได้ 2 รูปแบบคือ การใช้เทคโนโลยีในรูปแบบของเครื่องจักรกลหรืออุปกรณ์การทำงานและการใช้เทคโนโลยีในรูปแบบของวิทยาการความรู้ หรือเทคนิคการทำงาน ตัวอย่างการเพิ่มผลผลิตด้วยเทคโนโลยี เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการทำงาน การใช้หุ่นยนต์ เทคนิคแสงเลเซอร์ เทคโนโลยีทางพลังงาน การประหยัดพลังงาน เป็นต้น

2. การเพิ่มผลผลิตด้วยพนักงาน คนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่สุดต่อการเพิ่มผลผลิตจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารต้องสร้างแรงจูงใจให้คนมีความมุ่งมั่นในการสร้างงานที่มีคุณภาพให้กับองค์กร โดยการส่งเสริมสนับสนุนและผลักดันด้วยผลตอบแทนที่ชอบธรรม วิธีการเพิ่มผลผลิตด้วยพนักงาน ได้แก่

- 2.1 การใช้เงินจูงใจรายคน เป็นแนวทางที่ผลักดันให้พนักงานมีความกระตือรือร้นในการทำงานมากขึ้น

- 2.2 การใช้เงินจูงใจรายกลุ่ม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้พนักงานร่วมสร้างผลงานซึ่งผลผลิต โดยรวมของกลุ่มจะเป็นองค์ประกอบในการนำมาคิดค่าตอบแทน

2.3 การจัดสวัสดิการ เป็นการจูงใจที่นำไปสู่การเพิ่มผลผลิตอีกวิธีหนึ่ง โดยการให้ความสะดวกสบายและความมั่นคงในการดำเนินชีวิตส่วนตัวและชีวิตการทำงาน นอกเหนือจากการให้ผลตอบแทนในรูปของเงิน การจัดสวัสดิการจึงเป็นการตอบสนองความต้องการด้านจิตใต้รูปแบบการจัดสวัสดิการแก่พนักงาน เช่น การจัดที่อยู่อาศัย การประกันชีวิต การรักษาพยาบาล เบื้องต้น การจัดอาหารและน้ำไว้บริการ การลาพักผ่อนประจำปี เป็นต้น

2.4 การเลื่อนขั้นพนักงาน สามารถทำได้โดยการขึ้นเงินเดือน การปรับตำแหน่งหรือสถานภาพในการทำงานที่สูงขึ้น

2.5 การหมุนเวียนเปลี่ยนงาน เป็นการเสริมสร้างการเรียนรู้งานประเภทต่างๆ ให้กับพนักงานซึ่งทำให้มีความรู้ความสามารถหลากหลายและสามารถทำงานในระดับผู้ควบคุมงานหรือทดแทนแรงงานหากคนใดคนหนึ่งไม่อยู่

3. การเพิ่มผลผลิตด้วยผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายให้กับลูกค้าจะเป็นสิ่งหนึ่งที่องค์กรสามารถนำมาใช้เป็นปัจจัยในการเพิ่มผลผลิตซึ่งเป็นที่ต้องการของลูกค้าและการส่งเสริมการขาย วิธีการเพิ่มผลผลิตด้วยผลิตภัณฑ์ ได้แก่

3.1 การเพิ่มประเภทผลิตภัณฑ์ เป็นวิธีการเพิ่มชนิดสินค้าให้มีหลากหลายประเภท ซึ่งจะช่วยให้องค์กรมีการเพิ่มผลผลิต โดยรวมมากขึ้น

3.2 การวิจัยและการพัฒนา เป็นการลงทุนศึกษาด้านความต้องการในคุณภาพสินค้าของผู้บริโภค ตลอดจนความเป็นไปได้ในการผลิตสินค้าที่มีค่าใช้จ่ายน้อยแต่ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพตามที่ผู้บริโภคต้องการ

3.3 การกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ เป็นการผลิตผลิตภัณฑ์ให้มีลักษณะและคุณสมบัติเดียวกันเพื่อให้มีคุณภาพ ช่วยประหยัดทรัพยากร เวลาและต้นทุน

3.4 การลอกเลียนแบบ คือ การนำแนวความคิดที่ดีขององค์กรอื่นที่ดำเนินธุรกิจเดียวกันมาปรับใช้ในธุรกิจของตนเอง

3.5 การโฆษณาและการส่งเสริมการขาย เป็นการสร้างความสนใจและความต้องการในผลิตภัณฑ์

สรุปได้ว่า แนวทางการเพิ่มผลผลิตมีความสำคัญต่อองค์กรในการช่วยลดต้นทุนการผลิต ทำให้สินค้าที่ผลิตได้ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ลดการสูญเสียต่างๆ ในกระบวนการผลิต อีกทั้งช่วยให้คนพนักงานมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน เป็นการเพิ่มขวัญและกำลังใจในการทำงาน เพราะพนักงานได้มีส่วนร่วมในการทำงาน มีการเรียนรู้ในการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เป็นการเพิ่มทักษะ

ในการทำงาน และยังเป็นการพัฒนาให้พนักงานมีความรู้ความสามารถความชำนาญในหน้าที่ของตนเอง ซึ่งจะเป็นผลดีต่อองค์กร

2.7 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560-2564

(แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ, ออนไลน์, สืบค้น เมื่อกันยายน 2560)

ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมการวิจัย การสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้ และนวัตกรรม เกษตรอินทรีย์

ส่งเสริมให้เกิดการวิจัย การพัฒนาองค์ความรู้ และนวัตกรรมด้านเกษตรอินทรีย์ ตลอดจนการนำผลการวิจัย องค์ความรู้ และนวัตกรรมต่างๆ เผยแพร่ให้บุคลากรทุกภาคส่วนได้เรียนรู้และใช้ประโยชน์ได้จริง เป็นสิ่งสำคัญต่อการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทางโดยมีเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานตามประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1.1 ส่งเสริมการวิจัย การสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์

แนวทางการดำเนินงาน

1) ส่งเสริมการวิจัยและการสร้างองค์ความรู้ทุกรูปแบบในทุกประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อแก้ปัญหาและตอบสนองต่อข้อจำกัดการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ได้อย่างเป็นจริง รวมทั้งส่งเสริมให้มีการจัดสิทธิบัตรทรัพย์สินทางปัญญาในงานวิจัย และนวัตกรรม

2) ส่งเสริมแนวทางการวิจัยที่เชื่อมโยงความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ และสังคมศาสตร์ เพื่อพัฒนาความรู้อย่างเป็นองค์รวม ต่อยอดงานวิจัยและสร้างนวัตกรรมด้านเกษตรอินทรีย์

3) ส่งเสริมและพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ รวมทั้งประสานความร่วมมืองานวิจัยและวิชาการระดับนานาชาติ

4) ส่งเสริมงานวิจัยเทคโนโลยี/นวัตกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์แปรรูป เพื่อเข้าสู่การพัฒนาเกษตรอินทรีย์สมัยใหม่สู่ไทยแลนด์ 4.0

5) ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์อินทรีย์ อาทิ ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ เพื่อความงาม และรักษาโรคตลอดจนพัฒนานวัตกรรมการผลิตภัณฑ์ให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ

6) ให้การสนับสนุนนักวิจัยรุ่นใหม่ด้านเกษตรอินทรีย์

7) สนับสนุนการให้ความรู้และกระบวนการเรียนรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์ทั้งระบบแก่เยาวชนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงอุดมศึกษาโดยกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งในหลักสูตรการเรียนและกิจกรรมเสริมทักษะต่างๆ

8) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรจากธรรมชาติ อาทิ สารกำจัดวัชพืชและศัตรูพืช

กลยุทธ์ที่ 1.2 เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องเกษตรอินทรีย์แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร บุคลากรที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป

แนวทางการดำเนินงาน

1) เสริมสร้าง พัฒนาองค์ความรู้ และความเข้าใจในกระบวนการผลิตเกษตรอินทรีย์แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่อุปทานอย่างครบวงจร

2) เสริมสร้างและพัฒนาแกนนำเกษตรกรระดับชุมชนท้องถิ่น ให้มีความเข้าใจต่อสถานการณ์ปัญหาการเกษตร การประกอบอาชีพที่มีความเชื่อมโยงกับปัญหาในระดับประเทศ และสังคมโลก

3) พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีความสามารถที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ให้กับเกษตรกร และผู้ที่เกี่ยวข้อง

4) ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ให้เป็นระบบ โดยผ่านศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร และศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ในช่องทางต่างๆ อาทิ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สิ่งพิมพ์ และแหล่งเรียนรู้ ฯลฯ เพื่อให้ผู้ผลิตและบุคลากรที่เกี่ยวข้องรับทราบ และก่อให้เกิดทัศนคติที่ดี รวมทั้งตระหนักรู้อันจะส่งผลดีต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน สนับสนุนการให้ความรู้ และกระบวนการเรียนรู้ ผ่านกิจกรรมเสริมทักษะและการศึกษาดูงาน

กลยุทธ์ที่ 1.3 สร้างฐานข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ แนวทางการดำเนินงาน

- 1) ให้มีหน่วยงานหลักในการจัดทำระบบฐานข้อมูลด้านการผลิต การตลาด และองค์ความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์
- 2) รวบรวมข้อมูล ประมวลผล และจัดทำฐานข้อมูลด้านองค์ความรู้ในด้านเกษตรอินทรีย์จากงานวิจัยและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงนวัตกรรมเพื่อเป็นระบบในการสนับสนุนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ไทย
- 3) จัดทำหลักเกณฑ์การสำรวจและจัดทำทะเบียนเกษตรกรของเกษตรอินทรีย์วิถีพื้นบ้าน เพื่อให้ดำเนินมาตรการส่งเสริมและพัฒนาให้สามารถเข้าสู่ระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ รวมทั้งการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกัน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาการผลิตสินค้าและบริการเกษตรอินทรีย์

การสร้างความเข้มแข็งในการผลิตเกษตรอินทรีย์ จะต้องมีการพัฒนา ด้านต่างๆ ในกระบวนการผลิต ทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน โครงสร้างพื้นฐาน รูปแบบในการผลิต ปัจจัยการผลิต ความรู้ทางการผลิต การแปรรูป การบรรจุเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเป็นการเพิ่ม ศักยภาพการผลิต ให้ตรงตามมาตรฐาน และความต้องการของตลาด ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่สอดคล้องกับ SDGs (Sustainable Development Goals) ในระบบการผลิตเกษตรอินทรีย์ โดยมีเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 2.1 พัฒนาศักยภาพการผลิตเกษตรอินทรีย์ แนวทางการดำเนินงาน

- 1) ส่งเสริมศักยภาพของเกษตรกรโดยเน้นการรวมกลุ่มทำเกษตรอินทรีย์ และการขับเคลื่อนโดยระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อเพิ่มความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรอย่างยั่งยืน สร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้า สามารถพึ่งพาตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- 2) ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ทั้งที่อยู่ในระยะปรับเปลี่ยน และในระบบอินทรีย์ ตลอดจนองค์กรเกษตรกร ผู้ประกอบการให้ผลิตสินค้าและบริการเกษตรอินทรีย์ให้ได้การรับรองตามมาตรฐานเพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน
- 3) ส่งเสริมให้มีปัจจัยการผลิตเกษตรอินทรีย์ อาทิ เมล็ดพันธุ์ ชีวภัณฑ์ ฯลฯ เพื่อการพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

- 4) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้มีความหลากหลายของชนิดสินค้าและผลิตภัณฑ์
- 5) ส่งเสริมการขึ้นทะเบียนปัจจัยการผลิตจากสมุนไพรและชีวภาพสำหรับการทำเกษตรอินทรีย์
- 6) พัฒนาปศุสัตว์อินทรีย์ สัตว์น้ำอินทรีย์ ต่อยอดการพัฒนาเกษตรกรในกลุ่มเดิม หรือกลุ่มใหม่ เพื่อให้เกิดการขยายผลการบูรณาการเชิงพื้นที่ เช่น ปศุสัตว์ (สุกร ไช้ นม) สัตว์น้ำอย่างต่อเนื่องและครบวงจร
- 7) ส่งเสริมการสร้างและเชื่อมโยงเครือข่าย รวมทั้งสนับสนุนการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ของสินค้าเกษตรอินทรีย์ ระหว่างผู้ผลิต ผู้ประกอบการ และผู้ที่เกี่ยวข้อง
- 8) สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์มากขึ้น
- 9) เพิ่มขีดความสามารถให้กับเกษตรกร ผู้ผลิต และผู้ให้บริการในการผลิต แปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรอินทรีย์และอยู่ในระยะปรับเปลี่ยน พร้อมทั้งองค์ความรู้ในด้านความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ การแปรรูปสินค้าและบริการ การพัฒนา คุณภาพและบรรจุภัณฑ์ให้มีรูปแบบและคุณภาพตรงกับความต้องการของผู้บริโภคในแต่ละตลาด

กลยุทธ์ที่ 2.2 บริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการผลิตเกษตรอินทรีย์อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการดำเนินงาน

- 1) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการวางระบบโครงสร้างพื้นฐานตั้งแต่ ระบบการบริหารจัดการ ปัจจัยการผลิต ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ อาทิ แหล่งน้ำขนาดเล็ก น้ำบาดาล และส่งเสริมการจัดทำเขตเกษตรอินทรีย์ (Organic Zoning) ให้มีการทำเกษตรอินทรีย์ที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่
- 2) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ โรงสี เครื่องคัดบรรจุ ให้สามารถแปรรูปสินค้าเกษตรอินทรีย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) กำหนดมาตรการป้องกันการปนเปื้อนสารเคมีจากแปลงข้างเคียงที่ส่งผลกระทบต่อแปลงการผลิตเกษตรอินทรีย์ทั้งทางดิน ทางน้ำ ทางอากาศในระดับนโยบายและระดับชุมชน

4) สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้มีความโดดเด่นทั้งคุณภาพ รูปแบบและความหลากหลาย

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาการตลาดสินค้าและบริการ และการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

สินค้าและบริการด้านเกษตรอินทรีย์ มีความเข้มแข็งได้รับความเชื่อมั่นและยอมรับจากผู้ผลิตและผู้บริโภคทั้งภายในและต่างประเทศ มีการพัฒนาปัจจัยที่เกี่ยวข้อง อาทิ ผู้บริโภครับรู้และตระหนักถึงคุณค่าและคุณประโยชน์ของการบริโภคสินค้าและบริการ อันจะนำมาสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภค คุณภาพของสินค้าและบริการด้านเกษตรอินทรีย์มีมาตรฐาน ได้รับการยอมรับและเชื่อถือจากผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ และสามารถเทียบเคียงกับมาตรฐานสากลได้ มีความหลากหลายของสินค้าและบริการ อุปสงค์และอุปทานของสินค้าและบริการด้านเกษตรอินทรีย์สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค มีช่องทางการตลาดที่แพร่หลายผู้บริโภคมีความสะดวกในการซื้อสินค้าและบริการด้านเกษตรอินทรีย์ มีเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานตามประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 3.1 ผลักดันมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์

แนวทางการดำเนินงาน

1) สร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับในตราสัญลักษณ์และมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ไทย

2) สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์บริการแบบ One Stop Service ทั้งการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องในด้านการตรวจสอบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และการตรวจรับรองระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS : Participatory Guarantee System) ของคนในชุมชน เพื่อให้บริการตรวจสอบรับรองและตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) สินค้าเกษตรอินทรีย์ทั้งสินค้าพืช ประมง และปศุสัตว์

3) ผลักดันมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ และจัดทำระบบการตรวจสอบรับรองมาตรฐานและการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) สินค้าเกษตรอินทรีย์ของประเทศ

4) ส่งเสริมการพัฒนาสินค้าและบริการเกษตรอินทรีย์ ตามมาตรฐานสากลและระบบการควบคุมคุณภาพ (ICS : Internal Control System) ในระดับชุมชน โดยใช้ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS : Participatory Guarantee System) และผลักดันให้ระบบดังกล่าวได้รับการยอมรับจากผู้ผลิต ผู้บริโภค หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน

กลยุทธ์ที่ 3.2 ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์และบริการที่เกี่ยวข้องกับเกษตรอินทรีย์

แนวทางการดำเนินงาน

1) สร้างและส่งเสริมช่องทางการตลาดด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้เชื่อมโยงทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิ ตลาดสีเขียว ตลาดชุมชนในท้องถิ่น หรือการตลาดระบบสมาชิก (CSA : Community Support Agriculture) หรือตลาดออนไลน์ถึงตลาดส่งออก

2) ส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์โดยจัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาตลาด เกษตรอินทรีย์ในองค์กรเอกชนและหน่วยงานภาครัฐ และอื่นๆ ตลอดจนการจับคู่ธุรกิจและการส่งออกระหว่างประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนและประเทศคู่ค้าต่างๆ

3) พัฒนาระบบโลจิสติกส์สำหรับสินค้าและบริการเกษตรอินทรีย์และจัดให้มีศูนย์กระจายสินค้าเกษตรอินทรีย์

4) สนับสนุนและส่งเสริมการจัดงานแสดงสินค้าเกษตรอินทรีย์โลก (World Organic Expo) ในประเทศ

5) ผลักดันให้มีพิกัดศุลกากรสำหรับสินค้าเกษตรอินทรีย์

6) ส่งเสริมให้เกิดอุตสาหกรรมเกษตรอินทรีย์และนวัตกรรม

7) อำนวยความสะดวกในการส่งออกสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันให้แก่ผู้ผลิตและผู้ประกอบการเกษตรอินทรีย์

8) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และอัตลักษณ์ของสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ไทย โดยการพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ไทยให้มีคุณภาพสอดคล้องกับลักษณะทางภูมิสังคมของประเทศไทย และเผยแพร่ทั้งภายในและต่างประเทศ

9) ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างชุมชนต้นแบบพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่เกื้อกูล เป็นธรรมชาติทั้งตลาดชุมชน ตลาดท้องถิ่น ควรเน้นการสร้างการเชื่อมโยงกับผู้บริโภคภายในประเทศเป็นหลัก

10) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยเชื่อมโยงการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ซึ่งเป็นแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ 3.3 การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์สู่ผู้บริโภค แนวทางการดำเนินงาน

1) ส่งเสริมและสนับสนุน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรเอกชน ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศในช่องทางต่างๆ อาทิ สื่อทางโทรทัศน์ วิทยุ social media สื่อสิ่งพิมพ์ให้ผู้บริโภคและประชาชนทั่วไปรับรู้ข้อแตกต่างระหว่างการทำเกษตรทั่วไปเกษตรปลอดภัย (GAP) และเกษตรอินทรีย์ ประโยชน์ของการบริโภคสินค้า และบริการเกษตรอินทรีย์ รวมทั้งผลกระทบทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ

2) การประชาสัมพันธ์แหล่งผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ และการประชาสัมพันธ์สู่ผู้บริโภคควรเน้นสร้างความน่าเชื่อถือของมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ตราสินค้า และการควบคุมคุณภาพสินค้า

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์

การขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ ไปสู่การปฏิบัติตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ถึงระดับชาติ โดยมีกลไกในการให้ความรู้และคำแนะนำ มีการติดตามประเมินผลเป็นระยะๆ เพื่อให้การบูรณาการให้เกิดผลเป็นธรรม รวมทั้งจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการโครงการต่างๆ ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์โดยมีเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานตามประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 4.1 ใช้รูปแบบยโสธรโมเดลโดยภาคเอกชน เป็นหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์

แนวทางการดำเนินงาน

ใช้การบูรณาการโดยภาคเอกชนเป็นหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลาง ระดับจังหวัด กลุ่มเกษตรกร สถาบันการศึกษา ในรูปแบบบันทึกตกลงความร่วมมือ ในการพัฒนากลุ่มเกษตรกรเกษตรอินทรีย์เดิมให้เกิดความเข้มแข็ง กลุ่มเกษตรกรใหม่ที่มีศักยภาพเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ โดยภาครัฐให้การสนับสนุนด้านปัจจัยการผลิตและโครงสร้าง

พื้นฐานองค์ความรู้ด้านวิชาการ การเชื่อมโยงด้านตลาด แหล่งทุน การแปรรูป ระบบโลจิสติกส์ งบประมาณ และบุคลากร และจัดตั้งคณะทำงานในพื้นที่ เพื่อการวางแผนการผลิต การตลาด มาตรฐาน และงบประมาณ

กลยุทธ์ที่ 4.2 สนับสนุนแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาเกษตรอินทรีย์ แนวทางการดำเนินงาน

- 1) แสวงหาแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ หรือใช้เงินจาก กองทุนของรัฐที่มีการจัดตั้งไว้แล้วสำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้การสนับสนุนเกษตรกร องค์การเกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์ รวมถึงผู้ประกอบการสินค้าอินทรีย์ในรูปแบบต่างๆ อย่างครบวงจร
- 2) สนับสนุน Green Credit ผ่านสถาบันการเงิน โดย ให้สินเชื่อดอกเบี้ยผ่อนปรนแก่ผู้ผลิตแปรรูป จำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ และปัจจัยการผลิตอินทรีย์ รวมทั้งให้ทุนอุดหนุนเกษตรกรรายย่อย เกษตรกรต้นน้ำ ที่ปรับเปลี่ยนมาทำเกษตรอินทรีย์

กลยุทธ์ที่ 4.3 สร้างกลไกและเครือข่ายการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ไปสู่การปฏิบัติ

แนวทางการดำเนินงาน

- 1) จัดให้มีกลไกและเครือข่ายในการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์เพื่อกำกับดูแลและดำเนินการผลิตและการตลาดเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นระบบ ครบวงจร ทั้งระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และกลุ่มจังหวัด ในรูปแบบคณะกรรมการ/คณะทำงาน โดยมีองค์ประกอบจากผู้แทนทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการในรูปแบบประชารัฐ โดยเน้นให้ ภาคเอกชนเป็นหลักในการขับเคลื่อน ภาครัฐเป็นฝ่ายสนับสนุน และอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ทั้งนี้ ให้มีกระบวนการสรรหาและคัดเลือกผู้แทนภาคเอกชนและผู้ทรงคุณวุฒิโดยพิจารณาตาม ความเหมาะสมของพื้นที่
- 2) ประเมินผลการดำเนินงานการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ เป็นระยะๆ เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงแผนการดำเนินงานให้มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับสถานการณ์ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
- 3) สนับสนุนให้สถาบันการศึกษาในภูมิภาคเป็นเครือข่ายขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์เชิงพื้นที่ร่วมกับชุมชน
- 4) จัดให้มีการศึกษาแนวทางในการจัดตั้งสถาบัน พัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติเพื่อเป็นหน่วยหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ในอนาคต

สรุปได้ว่า แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร และผู้บริโภค สร้างความมั่นคง สร้างรายได้และแก้ปัญหาความยากจนของเกษตรกร เกิดการปรับวิธีการผลิตทางการเกษตรที่เกื้อกูล มีการพึ่งพาธรรมชาติ เป็นการทำให้เกษตรกรผสมผสานกลายเป็นการทำเกษตรในเชิงเดี่ยวพึ่งพาปัจจัยภายนอก เช่น ปุ๋ยและสารเคมี มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และสร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม ผลการพัฒนาที่ผ่านมากลับก่อให้เกิดปัญหาความยากจน ปัญหาหนี้สินต่อเกษตรกรจำนวนมาก รวมทั้งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ และผลกระทบต่อสุขภาพทั้งเกษตรกรและผู้บริโภค ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นได้เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดกระแสความใส่ใจในเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพ การบริโภคอาหารปลอดภัย และการมุ่งเน้นการพัฒนาภาคเกษตรไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนมากขึ้น ซึ่งสำหรับประเทศไทยแล้ว ได้มีการพัฒนาเกษตรกรรมแบบยั่งยืนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเป็นการเกษตรที่ไม่ใช้สารเคมี ลดการพึ่งพิงปัจจัยภายนอก ก่อให้เกิดการฟื้นฟูระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติในไร่นา และการมีสุขภาพที่ดีขึ้น เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองและเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.8 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับพื้นที่

เสงี่ยม สัมพันธ์รักษ์ (2552) ได้รายงานพัฒนาตำบลแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

ประวัติความเป็นมาของชุมชน

เดิมที่บ้านถ้ำเสือมีสภาพเป็นป่ามีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ มีภูเขาล้อมรอบ มีสัตว์ป่าชุกชุม โดยเฉพาะเสือ ต่อมาชาวบ้านพบถ้ำ ซึ่งเป็นที่อยู่ของเสือเคยมีผู้ใหญ่บ้านมาแล้ว 4 คน

1. นายเขียว งามคง
2. นายนิเทศ ศรีเมฆ
3. นายชู พงษ์เทศ
4. นายเรียง ปานแสง

1. ที่ตั้ง

บ้านถ้ำเสือ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ของตัวอำเภอแก่งกระจาน ห่างจาก อำเภอแก่งกระจานประมาณ 15 กิโลเมตร

2. อาณาเขตและพื้นที่

ทิศเหนือ ติดต่อกับ หมู่ที่ 12 บ้านเขาพระลอย ต.แก่งกระจาน

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอท่ายาง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอท่ายาง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ต.สองพี่น้อง

พื้นที่ทั้งหมดของหมู่บ้าน 18,786 ไร่ พื้นที่ทำการเกษตร จำนวน 6,479 ไร่ พื้นที่ป่าสงวน 14,407 ไร่

3. ข้อมูลทางกายภาพ

3.1 ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ

ในหมู่บ้านมีทรัพยากรป่าไม้ ดิน น้ำ ที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การทำการเกษตร เป็นอย่างมาก ประชาชนในหมู่บ้านให้ความสำคัญกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในเรื่องของการ จัดการดูแลป่าไม้ ซึ่งถือว่าเป็นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ควรอนุรักษ์ไว้ให้เยาวชนรุ่นหลัง ได้สืบทอดเจตนารมณ์ที่ดั่งามสืบไป ไม่ควรจะทำลายให้สูญหายไป แต่ต้องอนุรักษ์ทดแทนให้เกิดขึ้น ใหม่ตามยุคสมัย

สภาพภูมิอากาศ อากาศหนาวช่วงเดือน พฤศจิกายน-มกราคม ฤดูฝนช่วง พฤษภาคม-มิถุนายน ส่วนในช่วงเดือนอื่นๆ อากาศจะร้อน และแห้งแล้ง สลับกับฝนตกเล็กน้อย

3.2 การคมนาคม

การคมนาคมภายในหมู่บ้านเป็นถนนลาดยาง 1 เส้น ระยะทาง 10 กิโลเมตร ส่วน การคมนาคมติดต่อกับตัวอำเภอแก่งกระจานรวมระยะทาง 20 กิโลเมตร ภายในหมู่บ้านไม่มีรถ ประจำทางผ่าน การไปติดต่อภายในตัวอำเภอแก่งกระจานจะใช้รถส่วนตัวและรถเพื่อนบ้าน จะใช้ เวลาในการเดินทางประมาณ 20 นาที ถึงอำเภอแก่งกระจาน

3.3 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- บ้านถ้ำเสือ เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ดี

- ลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วน เหมาะสำหรับการเกษตร เพราะอยู่ใกล้แม่น้ำ

เพชรบุรี

- แหล่งน้ำภายในหมู่บ้านมีแหล่งน้ำผิวดินไว้สำหรับการเกษตร 1 แห่ง คือ แม่น้ำเพชรบุรี ซึ่งมีคุณภาพน้ำเหมาะสมกับการใช้งานดี

- พืชที่มีอยู่ในธรรมชาติ ได้แก่ ไม้ไผ่ ผักหวานป่า เห็ดโคน สัตว์ที่มีอยู่ในธรรมชาติ ได้แก่ นกหัวขวาน นกคุ้ม ปลาชนิด ปลาแรด เป็นต้น

- พืชที่ปลูกในหมู่บ้าน ได้แก่ มะนาว กล้าย มะม่วง สับปะรด และพืชผักสวนครัว สัตว์ที่เลี้ยงในหมู่บ้าน ได้แก่ วัว ไก่ หมู เป็ด ปลา

3.4 สาธารณูปการ

- องค์การบริหารส่วนตำบล	1 แห่ง
- ไฟฟ้าและประปา	112 คร้วเรือน
- ร้านค้า	4 แห่ง
- โทรศัพท์มือถือ	112 แห่ง
- วัด (วัดถ้ำเสือ)	1 แห่ง
- โรงเรียน (โรงเรียนหนองหงส์)	1 แห่ง
- ศาลาประชาคม (ศาลากลางบ้าน)	1 แห่ง
- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	1 แห่ง
- คลังยาสัตว์ หรือแพทย์อาสา	2 แห่ง
- หอกระจายข่าว	1 แห่ง
- ร้านเชื่อมโลหะ – กลึง	1 แห่ง
- ร้านจำหน่ายแก๊สหุงต้ม	3 แห่ง

4. ข้อมูลด้านสังคม การเมือง การปกครอง

4.1 ประชากร ได้แก่ 154 คร้วเรือน ประชากรทั้งหมด 575 คน : ชาย 299 คน หญิง 276 คน (จากข้อมูล จปฐ. ปี 2552)

อาชีพหลัก

- เกษตรกรรม

อาชีพรอง

- รับจ้างทั่วไป เช่น พนักงานบริษัท พนักงานรีสอร์ท ฯลฯ

วัฒนธรรมประเพณี / เอกลักษณะ / อุดมการณ์ชุมชน

1. ประเพณีรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่วันสงกรานต์

2. วิถีเกษตรพอเพียง

ผลิตภัณฑ์ของชุมชน

1. กั้วฉายาบ
2. ทองม้วน
3. พืชปลอดสารพิษ เช่น มะนาว ฯลฯ
4. ผลไม้ปลอดสารพิษ เช่น กั้วฉายา ฯลฯ
5. ผลิตภัณฑ์แปรรูป เช่น หน่อไม้ดอง หน่อไม้ต้ม ฯลฯ
6. กะหรี่ปั๊บ
7. ปลาต้ม
8. น้ำพริกนรก

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อัจฉรา จิตต์สุข (2559) ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมเกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดเชียงราย เข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยพบว่า สถานการณ์การทำเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรในจังหวัดเชียงราย เกษตรได้เปลี่ยนวิถีการทำเกษตรแบบเคมีมาเป็นเกษตรอินทรีย์ เนื่องจากตระหนักถึงปัญหาด้านสุขภาพเป็นหลัก มีการตรวจพบสารเคมีตกค้างในร่างกาย ทำให้เกษตรกรเกิดความเบื่อหน่ายจากวิถีการทำเกษตรเคมีที่นับวันยังมีต้นทุนการผลิตสูงขึ้น แต่ปริมาณผลผลิตลดลงทำให้เกิดการขาดทุน อีกทั้งยังพบปัญหาสภาพดินเสื่อมโทรมจากการใช้สารเคมีเป็นเวลานาน ปัญหาการทำเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรในระยะปรับเปลี่ยนประสบปัญหาปริมาณผลผลิตลดลง สาเหตุมาจากธาตุอาหารในดินไม่เพียงพอ สภาพดินเสื่อมโทรม เกษตรกรแก้ไขโดยการปลูกพืชปรับปรุงดินเพื่อเพิ่มธาตุอาหารในดินแทนการใช้ปุ๋ยเคมี ปัญหาด้านอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตข้าวอินทรีย์ ได้แก่ ปัญหาภัยธรรมชาติ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยวเกษตรกรเจอมรสุมลูกเห็บตกทำให้ผลผลิตเสียหาย ปัญหาแมลงศัตรูพืช ส่วนปัญหาด้านอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการทำเกษตรอินทรีย์ ได้แก่ เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจในการทำเกษตรอินทรีย์ที่ต้องการผลผลิตในปริมาณสูง และรวดเร็ว ความเสี่ยงจากการปนเปื้อนสารเคมีจากแปลงข้างเคียง ขาดแคลนแรงงานในการทำปัจจัยการผลิต การผลิตปุ๋ยใช้เองไม่ได้มาตรฐาน ขาดตลาดรองรับผลผลิตข้าวอินทรีย์

ธิดารัตน์ ไชยมงคล และ บุศรา ลิ้มนิรันดร์กุล (2556) ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการขยายผลการทำเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรหมู่บ้านโพธิ์ทองเจริญ ตำบลเชิงดอย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเกษตรกรมีพื้นที่การทำเกษตรอินทรีย์ขนาดเล็กไม่เกิน 1 ไร่ ภายในพื้นที่มีการปลูกผักหลากหลายชนิดรวมกัน ผลผลิตของกลุ่มเกษตรกรมีตลาดรองรับที่แน่นอน การหาตลาดรองรับผลผลิตถูกดำเนินการด้วยตัวเกษตรกรเอง รวมถึงเกษตรกรรวมกลุ่มกัน และยังมีการสนับสนุนจากองค์กรภายในท้องถิ่น พบว่า การขยายตัวของกลุ่มเกษตรอินทรีย์ไปได้ช้า ทั้งที่ยังมีความต้องการของผู้บริโภค ส่วนการขยายผลการทำเกษตรอินทรีย์นั้น กลุ่มเกษตรกรมีหน่วยงานของภาครัฐคอยให้การช่วยเหลือทั้งในด้านเงินทุนและปัจจัยการผลิตเบื้องต้น มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้และแปลงสาธิตสำหรับผู้สนใจเข้ามาศึกษาการทำเกษตรอินทรีย์ โดยการให้ความรู้จากผู้นำกลุ่มซึ่งเป็นหมอดินและมีความรู้ด้านการผลิตผักเกษตรอินทรีย์ รวมไปถึงการเผยแพร่ความรู้แก่เกษตรกรรายอื่นในชุมชนเพื่อลดการใช้ปริมาณปุ๋ยเคมีพร้อมทั้งให้ความรู้ในด้านกระบวนการจัดการผลิตผักอินทรีย์ และแนะนำเทคนิคการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์แก่ผู้สนใจ อย่างไรก็ตามพบว่าความสำเร็จของการขยายผลของกลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านโพธิ์ทองเจริญนั้น ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการผลิต การบริหารจัดการกลุ่มและการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ ซึ่งกลุ่มเกษตรกรเองต้องมีการพัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่เสมอ ปัญหาและข้อจำกัดที่พบในกลุ่มเกษตรอินทรีย์

1. กลุ่มเกษตรกรไม่มีการวางแผนการกระจายผลิตผักชนิดต่างๆ ให้สมาชิกอย่างทั่วถึง สมาชิกจึงปลูกเองโดยไม่ได้ปรึกษากันในกลุ่ม ทำให้บางครั้งผลผลิตผักแต่ละชนิดไม่เพียงพอต่อการเข้ามารับไปจำหน่ายของกลุ่มผู้ค้าเอกชน

2. การบริหารและการจัดการภายในกลุ่มพึ่งพิงความสามารถของ นายเจริญ ยกคำจุ ซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มแต่เพียงผู้เดียวสมาชิกกลุ่มยังไม่กล้าตัดสินใจเอง แก้ปัญหาด้วยตนเองในอนาคต ถ้านายเจริญ ซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มไม่สามารถเข้ามาร่วมดำเนินงานแล้วก็จะไม่มีผู้นำคอยสานต่อและดำเนินกิจกรรมภายในกลุ่ม

3. สมาชิกภายในกลุ่มขาดความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถด้านการผลิตและการตลาดอย่างเป็นระบบ เกษตรอินทรีย์ยังมีการใช้เทคโนโลยีการผลิต แบบเดิม ไม่มีการหาความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาเสริม แนวทางการขยายผลของกลุ่มเกษตรอินทรีย์

1. กลุ่มเกษตรอินทรีย์มีความพร้อมที่จะถ่ายทอดและให้ความรู้แก่เกษตรกรรายอื่นๆ และผู้สนใจ ทั้งแบบรายเดี่ยวและกลุ่ม มีการบรรยายให้ความรู้โดยหัวหน้ากลุ่มและสมาชิก มีการสาธิตการทำ

ปุ๋ย มีแปลงที่สมาชิกภายในกลุ่มทำให้เดินชมเพื่อให้ผู้ที่มาศึกษาดูงานสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติได้จริง 2. มีตัวแทนจากหมู่บ้านอื่นๆ หรือผู้ที่สนใจได้เข้ามาศึกษาการผลิตผักอินทรีย์และการทำปุ๋ยของกลุ่มเพื่อนำไปปฏิบัติเอง และถ่ายทอดให้ความรู้แก่เกษตรกรรายอื่นๆ ต่อไป

จรรยา ประพุดิชอบ (2555) ศึกษาวิจัยเรื่องการเกษตรอินทรีย์ปลูกพืชสมุนไพรตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาบ้านวังยวน ตำบลที่วัง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แนวสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า การเกษตรอินทรีย์ปลูกพืชสมุนไพรตามแนวพระราชดำริปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรบ้านวังยวน

1) มีการปลูกพืชสวนครัวและพืชสมุนไพรสำหรับบริโภคและจำหน่ายเพิ่มมากขึ้น

2) มีความตื่นตัวในการทำการเกษตรอินทรีย์โดยการเข้าร่วมในโครงการและการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ ปัญหาและอุปสรรค มีต้นทุนการผลิตสูง ผลผลิตยังต่ำ ปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชราคาสูง ขาดความรู้ด้านการตลาด การเกษตรอินทรีย์ และภัยธรรมชาติขาดแคลนแหล่งน้ำสำหรับการเกษตรในฤดูแล้งและน้ำท่วมในฤดูฝน

ทัศนีย์ เสถียร (2555) ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการธุรกิจชุมชน : กรณีศึกษากลุ่มเกษตรอินทรีย์ ตำบลแม่คำ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรอินทรีย์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 46-55 ปี มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับ ป. 6 หรือเทียบเท่า มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกร มีสถานภาพสมรสและเป็นสมาชิกในกลุ่มเป็นระยะเวลามากกว่า 6 ปี เป็นส่วนใหญ่อำนวยการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มเกษตรอินทรีย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า ทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุด รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปริมาณแรงงานเพียงพอกับการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ การบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มเกษตรอินทรีย์ ระดับความคิดเห็นการบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มเกษตรอินทรีย์ด้านคุณประโยชน์ของกิจกรรมกลุ่มเกษตรอินทรีย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ลดต้นทุนในการทำเกษตรกรรม ปัญหา คือ ขาดความรู้ด้านการบริหารธุรกิจ การตลาด การผลิต ทุนและการจัดการขั้นต้น

กฤษมา แก้วศักดิ์ (2555) ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาตลาดพืชผักของกลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านสันทราย หมู่ 6 ตำบลลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้ในการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ สังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เจาะลึก และการประชุมกลุ่มย่อยโดย

การสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า ในปี พ.ศ. 2543 เกษตรกรในหมู่บ้านสันทรายทำการเกษตรเพื่อยังชีพมิได้ทำการเกษตรเพื่อที่จะมุ่งหวังจะนำผลผลิตไปจำหน่าย ต่อมาเมื่อมีผลผลิตเหลือจากการบริโภค จึงมีการพัฒนาไปสู่ระบบตลาด ผลผลิตส่วนใหญ่เป็นพืชผักตามฤดูกาล ผลผลิตในแปลงอินทรีย์บางชนิดก็เพียงพอกับความต้องการ บางชนิดก็ไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้บริโภค ด้วยกระแสความตื่นตัวด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมของผู้บริโภค โดยเฉพาะการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ และผลผลิตเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่บ้านสันทราย หมู่ที่ 6 เพียงพอต่อการนำไปจำหน่าย แต่ความรู้ในด้านการตลาดของกลุ่มเกษตรอินทรีย์เป็นไปตามวิถีการตลาดแบบพื้นบ้านเดิมๆ ปัญหาด้านการผลิต 1. ปัญหาโรคและแมลง เช่น หนอนกินใบผัก และโรครากเน่าซึ่งมีในฤดูฝน 2. ผลผลิตไม่มีความหลากหลาย ซ้ำๆ กัน บางชนิดไม่ได้ขาย 3. ผลผลิตมีน้อย ไม่ต่อเนื่องทุกฤดูกาล ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้การพัฒนาด้านการตลาดพืชผักไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะส่วนใหญ่สมาชิกผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน ไม่ได้ผลิตเพื่อการขาย อีกทั้งการสร้างเอกลักษณ์เรื่องเกษตรอินทรีย์ยังไม่ชัดเจน การพัฒนาด้านการตลาดพืชผักต้องเป็นธรรมกับผู้บริโภคและผู้ผลิต และมีการวางแผนการผลิตร่วมกันเพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง และสม่ำเสมอเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคและเป็นการประชาสัมพันธ์เรื่องการเกษตรอินทรีย์ รวมทั้งต้องการทำงานร่วมกับผู้บริโภคในเมือง เรื่องปัญหาสุขภาพจากการบริโภคอาหารที่ไม่ปลอดภัย การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยผู้บริโภคต้องมีส่วนร่วม การบริโภคอาหารพื้นเมือง อาหารสุขภาพ อาหารตามฤดูกาล การบริโภคอาหารให้เป็นยา เป็นต้น เพื่อสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงผลกระทบจากการบริโภค และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมร่วมกัน

เกตุมณี คำพรเงิน (2555) การจัดการผลิตและการตลาดเกษตรอินทรีย์ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาสวนร่วมสมัย อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบบันทึกผลการวิจัยพบว่า สวนร่วมสมัยมีพื้นที่ 52 ไร่ ระบบการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ผสมผสานเน้นกิจกรรมการเกื้อกูลกันภายในพื้นที่ โดยยึดแนวทางตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการการผลิตประกอบด้วยการวางแผนการผลิตใช้หลักการวิเคราะห์ SWOT การจัดองค์การยึดตามความรู้ความสามารถการผลิตแบ่งตามสภาพพื้นที่ได้ 4 ลักษณะ คือ (1) เกษตรอินทรีย์ผสมผสานภายในบริเวณบ้าน (2) เกษตรอินทรีย์ในที่ลุ่ม (3) เกษตรอินทรีย์ในที่ดอน (4) เกษตรอินทรีย์ในที่สูง มีระบบการควบคุมภายในฟาร์มการจัดการการตลาด มีการวิเคราะห์การตลาดภายใต้วิธีการ STP Analysis 3 ประเด็นหลัก คือ (1) การแบ่งส่วนตลาด 2 กลุ่ม คือ ลูกค้าทั่วไป และลูกค้าสีเขียว (2) กำหนดตลาดเป้าหมายเป็นตลาดที่รักสุขภาพ (3) กำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์ สินค้าดีมีคุณภาพ ราคาที่เหมาะสม ส่งเสริม

ชุมชนและแบ่งปันความรู้ จากนั้นกำหนดกลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาด สำหรับปัจจัยความสำเร็จ ประกอบด้วยปัจจัยภายในองค์กร ได้แก่ ตัวเกษตรกร ทรัพยากรกายภาพเหมาะสม การตลาดที่ดี ความยั่งยืน และด้านการประกอบอาชีพ ปัจจัยภายนอกองค์กร ได้แก่ การสนับสนุนจากภาครัฐและภาคเอกชนด้านการประชาสัมพันธ์ ที่ตั้งมีความเหมาะสม กลุ่มองค์กรเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ กระแสการตื่นตัวด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและการรักษาสุขภาพ ข้อเสนอแนะ 1. ภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการเกษตร ควรเพิ่มบทบาทในการสนับสนุนด้านต่างๆ เช่น การรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับระบบเกษตรอินทรีย์ ตั้งแต่เทคนิคการผลิตตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ทั้งในเรื่องการจัดการเพาะปลูก การใช้ปัจจัยการผลิต การเลี้ยงสัตว์ การประมง การจัดการศัตรูพืช และโรคพืช การป้องกันการปนเปื้อนสารเคมีจากสิ่งแวดล้อม 2. กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ ควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมในด้านเพิ่มช่องทางการตลาดแก่เกษตรกร โดยการสร้างระบบตลาดทางเลือกที่เป็นธรรม ให้เกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์สามารถมีบทบาทในการกำหนดราคาผลผลิตของตนเอง ที่คุ้มค่างับต้นทุนการผลิตและทรัพยากรภายในท้องถิ่น ซึ่งรายได้ที่เกิดขึ้นนั้นจะเป็นหลักประกันสำหรับเกษตรกร และครอบครัว ถึงความมั่นคงในการผลิตการดำเนินชีวิต อันโยงใยไปถึงความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นด้วย ตลอดจนการส่งเสริมให้เกิดการขยายเครือข่ายตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพื่อรองรับผลผลิตเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกร รวมถึงการสร้างเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคในตลาดระดับต่างๆ พร้อมทั้งการสร้างกลไกมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคอย่างแท้จริง 3. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรให้การสนับสนุนเกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ออกเอกสารการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ โดยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การทำเกษตรอินทรีย์ให้มากขึ้นให้เห็นถึงอันตรายของการทำเกษตรทั่วไปที่ส่งผลกระทบต่อตัวเกษตรกรเอง ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม รวมถึงการให้การสนับสนุนงบประมาณด้านเกษตรอินทรีย์ เพื่อเป็นการสนับสนุนให้เกษตรกรหันมาทำเกษตรแบบเกษตรอินทรีย์ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มมากขึ้น 4. กระทรวงสาธารณสุข ควร มีบทบาทสำคัญในการขยายผล ให้ความรู้ด้านสุขภาพจากการผลิตและบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ แก่เกษตรกรและบุคคลทั่วไป และให้เกษตรกรและผู้บริโภคได้ตระหนักถึงความสำคัญของการผลิต และการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการขยายความต้องการสินค้าเกษตรอินทรีย์ หน่วยงานของรัฐ ควรรณรงค์ให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของสุขภาพของตนเอง โดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้บริโภค และหลีกเลี่ยงการบริโภคอาหารที่มีสารเคมีตกค้าง เพื่อทำให้ประชาชนหันมาใส่ใจในเรื่องของสุขภาพ บริโภคอาหารปลอดภัยพิชามากขึ้น 5. หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วย

ควรทำงานกันอย่างบูรณาการ โดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเป้าหมายหลัก เนื่องจากเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ในทุกเรื่องทุกหน่วยงานสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้สูงสุด

ณพิชญา ศรีจันทร์อินทร์ และ ธีระ ฤทธิรอด (2554) ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารส่วนประสมทางการตลาดธุรกิจผักปลอดภัยจากสารพิษในมุมมองผู้ผลิต : กรณีศึกษา อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการบริหารส่วนประสมทางการตลาดผักปลอดภัยจากสารพิษ พบปัญหาและแนวทางปรับปรุงแก้ไข 4 ด้าน 1. ด้านผลผลิต ยังไม่มีการควบคุมคุณภาพอย่างมีมาตรฐานที่ชัดเจน แนวทางแก้ไข คือ ควรมีการคัดเลือกคุณภาพที่ได้มาตรฐานและควรมีการผ่านการตรวจสอบความปลอดภัยจากผู้เชี่ยวชาญ 2. ด้านราคาผลผลิตตกต่ำ แนวทางแก้ไข คือ ผู้ผลิตรวมกลุ่มกันเพื่อสร้างอำนาจในการต่อรองราคา 3. ปัญหาด้านช่องทางการจำหน่าย แนวทางแก้ไข คือ การเพิ่มช่องทางการจำหน่ายที่มีอยู่เดิมและตามตลาดควรมีแผงจำหน่ายโดยเฉพาะ 4. ปัญหาด้านส่งเสริมการจำหน่าย แนวทางแก้ไข คือ สร้างตราสินค้าเป็นการรับรองคุณภาพและสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้บริโภค

วิภา ขำอ้อม (2554) ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการของท้องถิ่นกับแนวทางการทำเกษตรอินทรีย์ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามลือหาบ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า 1. นโยบายของรัฐบาลด้านเกษตรอินทรีย์นั้นรัฐบาลต้องมีส่วนร่วมและกระตุ้นให้เกษตรกรหันมาทำเกษตรอินทรีย์ อีกทั้งส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพในการทำอย่างยั่งยืน และสร้างเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ขึ้น 2. นโยบายของผู้บริหารด้านการทำเกษตรอินทรีย์ประชากรต้องการให้ผู้บริหารส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพในการทำเกษตรอินทรีย์สนับสนุนให้เกิดความยั่งยืนและสร้างเครือข่ายการผลิตเกษตรอินทรีย์ ต้องการให้ผู้บริหารมีนโยบายสนับสนุนในเรื่องงบประมาณ 3. ด้านงบประมาณในการทำเกษตรอินทรีย์ ประชากรต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้การฝึกอบรมเกษตรกร การศึกษาดูงานทุนการศึกษาให้กับเยาวชน เป็นเงินทุนในการทำเกษตรอินทรีย์ และเพิ่มงบประมาณในการสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ และต้องการบริหารเงินที่ได้รับอุดหนุนจาก อปท.เอง 4. ทักษะคนและความรู้ของเกษตรกร ประชากรส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์พอควร แต่ต้องการได้รับความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์เพิ่มเติม 5. เจ้าหน้าที่และบุคลากร ประชากรส่วนใหญ่เห็นว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพที่จะพัฒนาด้านเกษตรอินทรีย์ เนื่องจากมีบุคลากรที่มีความรู้

และเพียงพอต่อการบริหารจัดการด้านเกษตรอินทรีย์ วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือในการทำเกษตรอินทรีย์มีไม่เพียงพอ และปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณที่ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ 1. ยังขาดงบประมาณในการทำเกษตรอินทรีย์ 2. ต้องการให้ได้งบประมาณสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์มากกว่าเดิม 3. ไม่เคยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากส่วนราชการเลย 4. งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้กลุ่มเกษตรอินทรีย์ในตำบลพัฒนาไปได้อย่างล่าช้า 5. ควบบริหารให้มีความโปร่งใส 6. ไม่มีใครรู้ข้อมูลว่ามีบทบาทอะไร นอกจากกลุ่มที่เคยขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

ธนพงศ์ นาคจันทิก (2553) ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน : กรณีศึกษา กลุ่มเกษตรอินทรีย์ท่ากระดานสามัคคี อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitativ Research) โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มมีการจัดโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจน โดยมีการกำหนดตำแหน่งบริหารภายในกลุ่ม มีการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการที่ชัดเจน และมีการแบ่งกลุ่มภายในตามกิจกรรมการเพาะปลูก โดยการรวมกลุ่ม 5 คน ของกลุ่มมาจาก 2 แหล่ง คือ แหล่งทุนภายในในรูปของหุ้นเริ่มแรกแต่ไม่มีการระดมหุ้นเพิ่ม และแหล่งทุนภายนอกได้จากการสนับสนุนแบบให้เปล่าจาก อบต.ท่ากระดาน และกรมพัฒนาที่ดิน กลุ่มยังได้รับการสนับสนุนด้านเทคนิคความรู้เกี่ยวกับการผลิตปุ๋ยชีวภาพป่นเม็ดจาก ธ.ก.ส. และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เกษตรอำเภอ และพัฒนาชุมชน และรับรองมาตรฐานปุ๋ยชีวภาพป่นเม็ดของกลุ่ม ส่วนวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตปุ๋ยชีวภาพป่นเม็ดส่วนใหญ่มาจากแหล่งวัตถุดิบที่หาได้ในท้องถิ่น ด้านแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการดำเนินงานที่กลุ่มได้รับ จากคณะกรรมการ และสมาชิกในกลุ่ม ผลการดำเนินธุรกิจ ในการดำเนินธุรกิจปัจจุบันกลุ่มผลิตแต่เพียงปุ๋ยชีวภาพป่นเม็ดแต่เพียงอย่างเดียว เนื่องจากผลิตภัณฑ์อื่นไม่มีตลาดรองรับ โดยในปี 2551 กลุ่มมีกำไรจากการขายปุ๋ยชีวภาพป่นเม็ด จำนวนเฉลี่ย 22,000 บาท ต่อคน มีหุ้นเฉลี่ย 132.31 หุ้น คิดเป็นมูลค่าเฉลี่ย 1,323.08 บาท สมาชิกได้รับผลตอบแทนทั้งในรูปของผลตอบแทนทางสังคม คือมีโอกาสเข้าสังคมและได้รับความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ ส่วนผลตอบแทนเป็นตัวเงิน โดยได้รับค่าตอบแทนเฉลี่ย 1,653.85 บาท ด้านปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานแต่ละด้าน ได้แก่ ปัญหาสำคัญของด้านการผลิต คือ ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ฉะนั้นกลุ่มควรใช้วัตถุดิบที่หาได้ในท้องถิ่นให้มากที่สุดรวมทั้งพัฒนาความรู้และเทคนิคในการผลิตปุ๋ยให้มีคุณภาพได้มาตรฐานเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ ปัญหาสำคัญของด้านสิ่งแวดล้อม คือ การระบาดของโรค และศัตรูพืช ฉะนั้นกลุ่มควรมีการติดต่อเจ้าหน้าที่ส่วนงานราชการให้ความรู้เกี่ยวกับการกำจัดแมลงและศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี และคิดค้นทำผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อป้องกันโรคระบาด และศัตรูพืช ปัญหาด้านการแปรรูปที่สำคัญ คือ รูปแบบผลิตภัณฑ์ไม่หลากหลาย สินค้า

ไม่ได้คุณภาพตามความต้องการของตลาด ฉะนั้น ควรพัฒนาเทคนิคการผลิต โดยการติดต่อขอความช่วยเหลือจากสำนักงานราชการและ ๕.ก.ส. ปัญหาด้านเงินทุนที่สำคัญ คือ ขาดความชำนาญในการจัดทำบัญชีทำให้ไม่สามารถประมาณการต้นทุนที่จะใช้ได้ รวมทั้งขาดเงินทุน ฉะนั้น ควรจัดให้มีการอบรมด้านบัญชีแบบปฏิบัติได้ การระดมหุ้นเพิ่ม และหาแหล่งจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ปัญหาด้านทรัพยากรบุคคลที่สำคัญ คือ บุคลากรขาดทักษะความรู้ความชำนาญในด้านเทคนิค ฉะนั้น จึงควรให้การอบรม หรือดูงานเป็นประจำและต่อเนื่อง ปัญหาด้านการตลาดที่สำคัญ คือ ช่องทางการตลาดมีน้อย ฉะนั้นกลุ่มควรหาเครือข่ายพันธมิตรธุรกิจกับกลุ่มต่างๆ เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของกลุ่ม

ตาราง 2.1 สรุปประเด็นผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชื่อผู้วิจัย/ชื่อวิจัย	ประเภทของงานวิจัย	วิธีการวิจัย/เครื่องมือ	สถิติการวิจัย	ผลการวิจัย
อัจฉรา จิตต์สุข (2559) แนวทางการส่งเสริมเกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดเชียงรายเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์	เชิงคุณภาพ	- การสัมภาษณ์เชิงลึก	-	สถานการณ์ทำการเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรในจังหวัดเชียงราย เกษตรได้เปลี่ยนวิถีการทำเกษตรแบบเคมีมาเป็นเกษตรอินทรีย์ เนื่องจากตระหนักถึงปัญหาด้านสุขภาพเป็นหลัก มีการตรวจสอบสารเคมีตกค้างในร่างกาย ทำให้เกษตรกรเกิดความเบื่อหน่ายจากวิถีการทำเกษตรเคมีที่นับวันยังมีต้นทุนการผลิตสูงขึ้นแต่ปริมาณผลผลิตลดลงทำให้เกิดการขาดทุน อีกทั้งยังพบปัญหาสภาพดินเสื่อมโทรมจากการใช้สารเคมีเป็นเวลานาน
ธิดารัตน์ ไชยมงคล และ บุศรา ลิ้มนิรันดร์กุล (2556) แนวทาง การขยายผลการทำเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรหมู่บ้านโพธิ์ทองเจริญ ตำบลเชิงดอยอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่	เชิงคุณภาพ	- การสัมภาษณ์เชิงลึก	-	ปัญหาที่พบ 1. กลุ่มเกษตรกรไม่มีการวางแผนการกระจายผลผลิตผักชนิดต่างๆ ให้สมาชิกอย่างทั่วถึง สมาชิกจึงปลูกเองโดยไม่ได้ปรึกษากันในกลุ่ม ทำให้บางครั้งผลผลิตผักแต่ละชนิดไม่เพียงพอต่อการเข้ามารับไปจำหน่ายของกลุ่มผู้ค้าเอกชน 2. การบริหารและการจัดการภายในกลุ่มพึ่งพิงความสามารถของนายเจริญ ยกคำจุซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มแต่เพียงผู้เดียวสมาชิกกลุ่มยังไม่กล้าตัดสินใจเอง แก้ปัญหาด้วยตนเองอนาคตถ้านายเจริญ ซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มไม่สามารถเข้ามาร่วมดำเนินแล้วก็จะไม่มีผู้นำคอยสานต่อและดำเนินกิจกรรมภายในกลุ่ม

ตาราง 2.1 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย/ชื่อวิจัย	ประเภทของงานวิจัย	วิธีการวิจัย/เครื่องมือ	สถิติการวิจัย	ผลการวิจัย
(ต่อ)				<p>3. สมาชิกภายในกลุ่มขาดความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถด้านการผลิตและการตลาดอย่างเป็นระบบ เกษตรอินทรีย์ยังมีการใช้เทคโนโลยีการผลิต แบบเดิม ไม่มีการหาความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาเสริม</p> <p>แนวทางการขยายผลของกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์</p> <p>1. กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์มีความพร้อมที่จะถ่ายทอดและให้ความรู้แก่เกษตรกรรายอื่นๆ และผู้สนใจทั้งแบบรายเดี่ยวและกลุ่ม มีการบรรยายให้ความรู้โดยหัวหน้ากลุ่มและสมาชิก มีการสาธิตการทำปุ๋ย มีแปลงที่สมาชิกภายในกลุ่มทำให้เดินชมเพื่อให้ผู้ที่มาศึกษาดูงานสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติได้จริง</p> <p>2. มีตัวแทนจากหมู่บ้านอื่นๆ หรือผู้สนใจได้เข้ามาศึกษาการผลิตผักอินทรีย์และการทำปุ๋ยของกลุ่มเพื่อนำไปปฏิบัติเอง และถ่ายทอดให้ความรู้แก่เกษตรกรรายอื่นๆ ต่อไป</p>

ตาราง 2.1 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย/ชื่อวิจัย	ประเภทของงานวิจัย	วิธีการวิจัย/เครื่องมือ	สถิติการวิจัย	ผลการวิจัย
จรรยา ประพุดิชอบ (2555) การเกษตรอินทรีย์ปลูกพืชสมุนไพรตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาบ้านวังยวน ตำบลที่วัง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช	เชิงคุณภาพ	- การสัมภาษณ์เชิงลึก	- การวิเคราะห์เนื้อหา - นำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์	- การเกษตรอินทรีย์ปลูกพืชสมุนไพรตามแนวพระราชดำริปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรบ้านวังยวน 1) มีการปลูกพืชสวนครัวและพืชสมุนไพรสำหรับบริโภคและจำหน่ายเพิ่มมากขึ้น 2) มีความตื่นตัวในการทำการเกษตรอินทรีย์โดยการเข้าร่วมในโครงการและการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ ปัญหาและอุปสรรค มีต้นทุนการผลิตสูง ผลผลิตยังต่ำ ปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชราคาสูง ขาดความรู้ด้านการตลาด การเกษตรอินทรีย์ และภัยธรรมชาติขาดแคลนแหล่งน้ำสำหรับการเกษตรในฤดูแล้งและน้ำท่วมในฤดูฝน
ทัศนีย์ เสถียร (2555) การบริหารจัดการธุรกิจชุมชน : กรณีศึกษา กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ตำบลแม่คำ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย	เชิงคุณภาพ	- แบบสอบถาม	- สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	- ปัญหาและอุปสรรค คือ ขาดความรู้ด้านการบริหารธุรกิจ การตลาด การผลิต ทุนและการจัดการขั้นต้น - แนวทางแก้ไข คือ ควรส่งเสริมให้กลุ่ม องค์กรประชาชน หรือเอกชน ในชุมชนดำเนินกิจกรรมด้านอาชีพฝึกทักษะด้านอาชีพ และให้ความรู้ด้านการบริหารธุรกิจ การตลาด การผลิต ทุนและการจัดการขั้นต้น

ตาราง 2.1 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย/ชื่อวิจัย	ประเภทของงานวิจัย	วิธีการวิจัย/เครื่องมือ	สถิติการวิจัย	ผลการวิจัย
กฤษมา แก้วศักดิ์ (2555) การพัฒนาตลาดพืชผักของกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์บ้านสันทราย หมู่ 6 ตำบลลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่	เชิงคุณภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ - การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม - การสัมภาษณ์เจาะลึก - การประชุมกลุ่มย่อย 	-	<p>- ปัญหาด้านการผลิต 1. ปัญหาโรคและแมลง เช่น หนอนกินใบผัก และโรครากเน่าซึ่งมีในฤดูฝน 2. ผลผลิตไม่มีความหลากหลาย ซ้ำๆ กัน บางชนิดไม่ได้ขาย 3. ผลผลิตมีน้อย ไม่ต่อเนื่องทุกฤดูกาล ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้การพัฒนาด้านการตลาดพืชผักไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะส่วนใหญ่สมาชิกผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน ไม่ได้ผลิตเพื่อการขาย อีกทั้งการสร้างเอกลักษณ์เรื่องเกษตรกรอินทรีย์ยังไม่ชัดเจน การพัฒนาด้านการตลาดพืชผักต้องเป็นธรรมกับผู้บริโภคและผู้ผลิต และมีการวางแผนการผลิตร่วมกันเพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค และเป็นการประชาสัมพันธ์เรื่อง การเกษตรอินทรีย์ รวมทั้งต้องการทำงานร่วมกับผู้บริโภคในเมือง เรื่องปัญหาสุขภาพจากการบริโภคอาหารที่ไม่ปลอดภัย การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยผู้บริโภคต้องมีส่วนร่วม การบริโภคอาหารพื้นเมือง อาหารสุขภาพ อาหารตามฤดูกาลการบริโภคอาหารให้เป็นยา เป็นต้น เพื่อสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงผลกระทบจากการบริโภค และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมร่วมกัน</p>

ตาราง 2.1 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย/ชื่อวิจัย	ประเภทของงานวิจัย	วิธีการวิจัย/เครื่องมือ	สถิติการวิจัย	ผลการวิจัย
เกตุมณี คำพรเงิน (2555) การจัดการการผลิตและการตลาดเกษตรอินทรีย์ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาสวนร่วมสมัย อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี	เชิงคุณภาพ	- แบบสอบถาม - แบบสัมภาษณ์เชิงลึก - แบบบันทึก	- วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา	สวนร่วมสมัยมีพื้นที่ 52 ไร่ ระบบการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ผสมผสานเน้นกิจกรรมการเกี่ยวกลั่นภายในพื้นที่ โดยยึดแนวทางตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการการผลิตประกอบด้วย การวางแผนการผลิตใช้หลักการวิเคราะห์ SWOT การจัดองค์กรยึดตามความรู้ความสามารถการผลิตแบ่งตามสภาพพื้นที่ได้ 4 ลักษณะ คือ (1) เกษตรอินทรีย์ผสมผสานภายในบริเวณบ้าน (2) เกษตรอินทรีย์ในที่ลุ่ม (3) เกษตรอินทรีย์ในที่ดอน (4) เกษตรอินทรีย์ในที่สูง มีระบบการควบคุมภายในฟาร์มการจัดการการตลาด มีการวิเคราะห์การตลาดภายใต้วิธีการ STP Analysis 3 ประเด็นหลัก คือ (1) การแบ่งส่วนตลาด 2 กลุ่ม คือ ลูกค้าทั่วไป และลูกค้าสีเขียว (2) กำหนดตลาดเป้าหมาย เป็นตลาดที่รักสุขภาพ (3) กำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์สินค้าดีมีคุณภาพ ราคาที่เหมาะสม ส่งเสริมชุมชนและแบ่งปันความรู้ จากนั้นกำหนดกลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาด สำหรับปัจจัยความสำเร็จประกอบด้วยปัจจัยภายในองค์กร ได้แก่ ตัวเกษตรกร ทรัพยากรกายภาพเหมาะสม การตลาดที่ดี ความยั่งยืน และด้านการประกอบอาชีพ ปัจจัยภายนอกองค์กร ได้แก่

ตาราง 2.1 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย/ชื่อวิจัย	ประเภทของงานวิจัย	วิธีการวิจัย/เครื่องมือ	สถิติการวิจัย	ผลการวิจัย
(ต่อ)				ตัวเกษตรกร ทรัพยากรกายภาพเหมาะสม การตลาดที่ดี ความยั่งยืน และด้านการประกอบอาชีพ ปัจจัยภายนอกองค์กร ได้แก่ การสนับสนุนจากภาครัฐและภาคเอกชนด้านการประชาสัมพันธ์ ที่ตั้งมีความเหมาะสม กลุ่มองค์กรเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ กระแสการตื่นตัวด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและการรักษาสุขภาพ
ณพิชญา ศรีจันทร์ อินทร์ และ ธีระ ฤทธิ รอด (2554) แนว ทางการบริหารส่วน ประสมทางการตลาด ธุรกิจผักปลอดภัยจาก สารพิษในมุมมอง ผู้ผลิต: กรณีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัด ขอนแก่น	คุณภาพ	- แบบสัมภาษณ์กึ่ง โครงสร้าง - การสัมภาษณ์แบบ เจาะลึก	- ค่าเฉลี่ย	- ปัญหาในการบริหารส่วนประสมทางการตลาดผักปลอดภัยจากสารพิษพบปัญหาและแนวทางปรับปรุงแก้ไข 4 ด้าน 1. ด้านผลผลิต ยังไม่มีการควบคุมคุณภาพอย่างมีมาตรฐานที่ชัดเจน - แนวทางแก้ไข คือ ควรมีการคัดเลือกคุณภาพที่ได้มาตรฐานและควรมีการผ่านการตรวจสอบความปลอดภัยจากผู้เชี่ยวชาญ 2. ด้านราคาผลผลิตตกต่ำ - แนวทางแก้ไข คือ ผู้ผลิตรวมกลุ่มกันเพื่อสร้างอำนาจในการต่อรองราคา 3. ปัญหาด้านช่องทางการจำหน่าย - แนวทางแก้ไข คือ การเพิ่มช่องทางการจำหน่ายที่มีอยู่เดิมและตามตลาดควรจะมีแผงจำหน่ายโดยเฉพาะ

ตาราง 2.1 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย/ชื่อวิจัย	ประเภทของงานวิจัย	วิธีการวิจัย/เครื่องมือ	สถิติการวิจัย	ผลการวิจัย
(ต่อ)				4. ปัญหาด้านส่งเสริมการจำหน่าย - แนวทางแก้ไข คือ สร้างตราสินค้าเป็นการรับรองคุณภาพและสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้บริโภค
วีณา ขำอิม (2554) การบริหารจัดการของ ท้องถิ่นกับแนวทางการ ทำเกษตรอินทรีย์ใน องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วน ตำบลเขาสามสืบหาบ อำเภอท่ามะกา จังหวัด กาญจนบุรี	เชิงคุณภาพ	- แบบสอบถาม	- การแจกแจงความถี่ - หาค่าร้อยละ	- ปัญหาและอุปสรรค 1. ยังขาดงบประมาณในการทำเกษตรอินทรีย์ 2. ต้องการให้ได้งบประมาณสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์มากกว่าเดิม 3. ไม่เคยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากส่วนราชการเลย 4. งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้กลุ่มเกษตรอินทรีย์ในตำบลพัฒนาไปได้อย่างล่าช้า 5. ควรบริหารให้มีความโปร่งใส 6. ไม่มีใครรู้ข้อมูลว่ามีบทบาทอะไร นอกจากกลุ่มที่เคยขอรับการสนับสนุนงบประมาณ - แนวทางแก้ไข 1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดสรรงบประมาณให้ทั่วถึง 2. ให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ลงมาให้ความสำคัญกับการทำเกษตรอินทรีย์

ตาราง 2.1 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย/ชื่อวิจัย	ประเภทของงานวิจัย	วิธีการวิจัย/เครื่องมือ	สถิติการวิจัย	ผลการวิจัย
(ต่อ)				
ธนพงศ์ นาคจันทร์ทิพย์ (2553) การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน : กรณีศึกษากลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ ท่ากระดานสามัคคี อำเภอสนมราชัย จังหวัดฉะเชิงเทรา	เชิงคุณภาพ	- แบบสอบถาม	- ค่าคะแนนเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก - ใช้โปรแกรม SPSS for Windows	<ol style="list-style-type: none"> 3. ให้ความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ 4. ให้รัฐบาลเข้ามาดูแล ช่วยเหลือพุงราคาผลผลิตเกษตรอินทรีย์ 5. รัฐบาลควรฝึกเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำเกษตรอินทรีย์ และให้มีเกษตรกรต้นแบบเพื่อเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับประชาชนในแต่ท้องถิ่น 6. ให้รัฐบาลดูแลเกษตรกรผู้ทำเกษตรอินทรีย์ให้ทั่วถึง
				<ul style="list-style-type: none"> - ด้านปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานแต่ละด้าน ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 1. ปัญหาสำคัญของด้านการผลิต คือ ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น 2. ปัญหาสำคัญของด้านสิ่งแวดล้อม คือ การระบาดของโรค และศัตรูพืช 3. รูปแบบผลิตภัณฑ์ไม่หลากหลาย สินค้าไม่ได้คุณภาพตามความต้องการของตลาด 4. ปัญหาด้านเงินทุนที่สำคัญ คือ ขาดความชำนาญในการจัดทำบัญชีทำให้ไม่สามารถประมาณการต้นทุนที่จะใช้ได้ รวมทั้งขาดเงินทุน

ตาราง 2.1 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย/ชื่อวิจัย	ประเภทของงานวิจัย	วิธีการวิจัย/เครื่องมือ	สถิติการวิจัย	ผลการวิจัย
(ต่อ)				<p>6. ปัญหาด้านทรัพยากรบุคคลที่สำคัญ คือ บุคลากรขาดทักษะความรู้ความชำนาญในด้านเทคนิค</p> <p>7. ปัญหาด้านการตลาดที่สำคัญ คือ ช่องทางการตลาดมีน้อย แนวทางแก้ไข</p> <p>1. กลุ่มควรใช้วัตถุดิบที่หาได้ในท้องถิ่นให้มากที่สุดรวมทั้งพัฒนาความรู้และเทคนิคในการผลิตปุ๋ยให้มีคุณภาพได้มาตรฐานเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์</p> <p>2. กลุ่มควรมีการติดต่อเจ้าหน้าที่ส่วนงานราชการให้ความรู้เกี่ยวกับการกำจัดแมลงและศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี และคิดค้นทำผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อป้องกันการเกิดโรคระบาด และศัตรูพืช</p> <p>3. ควรพัฒนาเทคนิคการผลิต โดยการติดต่อขอความช่วยเหลือจากส่วนงานราชการและ ฐ.ก.ส.</p> <p>4. ควรจัดให้มีการอบรมด้านบัญชีแบบปฏิบัติได้ การระดมหุ้นเพิ่ม และหาแหล่งจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน</p> <p>5. ควรให้การอบรม หรือดูงานเป็นประจำและต่อเนื่อง</p> <p>6. กลุ่มควรรหาเครือข่ายพันธมิตรกับกลุ่มต่างๆ เพื่อเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่ม</p>

จากตารางการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น สรุปได้ว่า

ปัญหาที่เกิดขึ้นแนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ส่วนใหญ่ เกิดจากปัญหาหลักๆ ดังนี้

1. ด้านทรัพยากร บุคลากรขาดทักษะความรู้ความชำนาญ ทำให้เกิดการขาดความต่อเนื่องในการผลิตสินค้าเพื่อจำหน่าย
2. ด้านการบริหารจัดการ การบริหารจัดการยังไม่มีระเบียบแบบแผนที่แน่นอน ทำให้การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ยังไม่ดีเท่าที่ควร เพราะขาดผู้นำกลุ่มธุรกิจที่มีความเข้มแข็งในการบริหาร
3. ด้านการผลิต วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตไม่เพียงพอ ไม่มีการควบคุมคุณภาพอย่างมีมาตรฐานที่ชัดเจน รูปแบบผลิตภัณฑ์ไม่หลากหลาย
4. ด้านการตลาด เนื่องด้วยแหล่งจำหน่ายสินค้าจะอยู่ในกรอบที่ชุมชนกำหนด หรือตามตลาดหรือเทศกาลที่ชุมชนนั้นจัดขึ้น การประชาสัมพันธ์ ช่องทางการจำหน่ายสินค้าอยู่ในวงแคบ ทำให้การตลาดยังไม่แพร่หลาย หรือยังไม่เป็นที่รู้จักของผู้บริโภคที่อยู่ภายนอกเท่าที่ควร
5. ด้านการเงินและบัญชี ส่วนใหญ่จะเป็นการบริหารจัดการกันเองภายในชุมชนเอง การจัดการเงินและบัญชีจึงยังไม่มีระบบการจัดการที่ดี ได้แก่ เงินทุนหมุนเวียน ค่าแรงงาน ค่าวัตถุดิบ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็นในการบริหารจัดการกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์

แนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

1. ด้านทรัพยากร ควรให้มีการอบรม หรือดูงานเป็นประจำต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาศักยภาพของแรงงาน
2. ด้านการบริหารจัดการ ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ โดยการมีส่วนร่วมเพื่อกำหนดนโยบาย แผน กฎระเบียบ เป็นกรอบแนวทางที่ดีในการดำเนินการตามแผนที่กำหนด เพื่อให้ถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกัน
3. ด้านการผลิต ควรมีส่วนราชการ หรือหน่วยงานภายนอก เข้ามาฝึกอบรมในการให้ความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ และด้านกระบวนการผลิต
4. ด้านการตลาด ควรมีการเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย หรือประสานงานจากหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานภายนอกชุมชนให้การสนับสนุนในการจัดหาช่องทางจำหน่ายที่เพิ่มขึ้นจากเดิม
5. ด้านการเงินและบัญชี ควรมีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายที่เกี่ยวข้องการดำเนินธุรกิจชุมชนทั้งหมด และกำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดทำบัญชีที่ชัดเจน เพื่อป้องกันการผิดพลาดในการจัดสรรรายได้และค่าใช้จ่ายภายในกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์

ตาราง 2.2 สรุปประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหา การเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

ประเด็นของข้อคำถาม	ปัญหาการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)					ด้านการเงินและบัญชี
	ด้านทรัพยากร	ด้านการบริหารจัดการ	ด้านการผลิต	ด้านการตลาด		
	มีจำนวนแรงงานไม่เพียงพอ ขาดความต่อเนื่องในการผลิต สินค้าเพื่อจำหน่าย	ระบบการจัดการ ภารกิจที่ยังไม่มีระเบียบแบบแผนการบริหารจัดการที่ชัดเจนแน่นอน	รูปแบบผลิตรกษณ์ไม่หลากหลาย	แหล่งจำหน่ายผลิตรกษณ์อยู่ในวงแคบ	ช่องทางการจัดจำหน่าย สินค้าไม่หลากหลาย	ขาดแหล่งเงินทุนในการบริหารจัดการการเงินและบัญชี
อัจฉรา จิตต์สุข (2559)	✓		✓	✓		
ธิดารัตน์ ไชยมงคล และ บุศรา ลิ้มนิรันดร์กุล (2556)		✓	✓	✓	✓	
จรรยา ประพตติชอบ (2555)		✓	✓		✓	
ทัศนีย์ เสถียร (2555)		✓	✓		✓	
กุสุมา แก้วศักดิ์ (2555)	✓		✓			✓
เกตุมณี คำพรเงิน (2555)					✓	✓
ณพิชญา ศรีจันทร์อินทร์ และคณะ (2554)		✓	✓	✓	✓	
วีณา ขำอิม (2554)		✓				✓
ธนพงศ์ นาคจันทิก (2553)			✓		✓	✓
สรุป	2	5	7	3	6	4
						1

ตาราง 2.3 สรุปประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหา การเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์ เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

ประเด็นของข้อคำถาม	แนวทางแก้ไขปัญหาการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)				
	ด้านทรัพยากร	ด้านการบริหารจัดการ	ด้านการผลิต	ด้านการตลาด	ด้านการเงินและบัญชี
ชุมชนควรมีการกระจายการผลิตสู่ชุมชนรอบข้าง เพื่อเพิ่มผลผลิตให้เป็นไปตามความต้องการของตลาด โดยมีการควบคุมคุณภาพสินค้าให้มีมาตรฐาน	แต่งตั้งคณะกรรมการที่มีส่วนร่วมเพื่อกำหนด นโยบาย แผน ระเบียบ ควรสร้าง การมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการ โดยนำ สมาชิกของ ชุมชน ช่างเคียงเข้ามามีส่วน ร่วมในการบริหาร จัดการมากขึ้น	หน่วยงานภายนอกเข้ามามี ส่วนร่วมในการเพิ่มผลผลิต เช่น ภาครัฐ/เอกชน และ สถาบันการศึกษา ภาครัฐ สนับสนุนด้านการพัฒนา อาชีพและรายได้ ภาค เอกชนสนับสนุนด้านช่อง ทางการตลาด และสถาบัน ศึกษาสนับสนุนด้านความรู้ การเพิ่มผลผลิตสินค้า	ขยายช่องทางจำหน่าย พัฒนาการตลาดออนไลน์ ประสานงานกับหน่วยงาน ภาคเอกชนเพื่อจัดหาช่อง ทางจำหน่ายเพิ่มเติม เช่น การออกบูธ ร่วมกับ หน่วยงานภาครัฐและ เอกชน	ควรจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน โดย ให้เจ้าหน้าที่ สหกรณ์จังหวัดเข้า มามีส่วนร่วมใน การบริหารจัดการ ด้านบัญชี เพื่อ สร้างระบบการ จัดการด้านการเงิน ที่เป็นระบบ	
อัจฉรา จิตต์สุข (2559)	✓		✓	✓	
ธิดารัตน์ ไชยมงคล และ บุศรา ลิ้มนิรันดร์กุล (2556)		✓	✓	✓	
จรรยา ประพุดติชอบ (2555)	✓		✓	✓	
ทัศนีย์ เสถียร (2555)	✓		✓	✓	
กฤษมา แก้วศักดิ์ (2555)	✓		✓	✓	
เกตุมณี คำพรเงิน (2555)				✓	✓
ณพิชญา ศรีจันทร์อินทร์ และคณะ (2554)	✓		✓	✓	✓
วิภา ขำอิม (2554)	✓				✓
ธนพงศ์ นาคจันทิก (2553)			✓	✓	✓
สรุป	2	5	7	8	4

ตาราง 2.4 การกำหนดประเด็นคำถามเพื่อการสัมภาษณ์

การกำหนดประเด็นคำถามเพื่อการสัมภาษณ์		
แนวคิด	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	ข้อคำถาม
แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่ม	ความเป็นมาของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	- กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ตำบลแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรีเกิดขึ้นเมื่อใด อย่างไร โดยใครเป็นผู้ริเริ่ม
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	ด้านทรัพยากร	
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ	- แรงงาน	ด้านทรัพยากร
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์	ด้านการบริหารจัดการ	1. ท่านคิดว่าปัจจุบันแรงงานกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่านมีจำนวนเท่าใด เพียงพอหรือไม่
แนวคิดเกี่ยวกับการตลาด	- ระบบการจัดการกลุ่ม	2. ท่านเคยคิดที่จะใช้เทคโนโลยี (เช่น เครื่องจักร ฯลฯ) มาใช้แทนแรงงานคนหรือไม่ อย่างไร
แนวคิดเกี่ยวกับการเพิ่มผลผลิต	ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)	ด้านการบริหารจัดการ
- ความหมายของการเพิ่มผลผลิต	ด้านการผลิต	1. กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่านมีการวางแผนการดำเนินงาน หรือไม่ อย่างไร
- ความสำคัญและสาเหตุที่ต้องการมี	- วัตถุประสงค์	2. กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่านมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อบริหารจัดการหรือไม่ อย่างไร
การเพิ่มผลผลิต	- รูปแบบของบรรจุภัณฑ์	3. ท่านมีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจในการบริหารจัดการกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) หรือไม่ อย่างไร
- ประโยชน์ของการเพิ่มผลผลิต	ด้านการตลาด	ด้านการผลิต
- แนวทางการเพิ่มผลผลิต	- ช่องทางการจำหน่าย	1. วัตถุประสงค์หลักที่ใช้ในการผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) มีอะไรบ้าง
- แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตร	- การประชาสัมพันธ์	2. วัตถุประสงค์ส่วนใหญ่ที่ใช้ในการผลิต ได้มาจากแหล่งใด
อินทรีย์แห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 - 2564	ด้านการเงินและบัญชี	
	- แหล่งเงินทุน	
	การจัดการระบบการเงินและบัญชี	

ตาราง 2.4 (ต่อ)

การกำหนดประเด็นคำถามเพื่อการสัมภาษณ์

แนวคิด	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	ข้อคำถาม
		<ol style="list-style-type: none"> 3. วัดดูดิบเพียงพอต่อการผลิตหรือไม่ (ถ้าไม่เพียงพอ กลุ่มของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) จะจัดการหาวัตถุดิบอย่างไร จากแหล่งใด) 4. ท่านคิดว่าผลิตภัณฑ์ของท่านมีผลผลิตเป็นอย่างไร 5. ท่านต้องการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ให้มากขึ้น หรือไม่ อย่างไร 6. ท่านคิดว่าผลิตภัณฑ์ของท่านมีรูปแบบของบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม หรือไม่ อย่างไร <p><u>ด้านการตลาด</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่านมีที่ใดบ้าง 2. หน่วยงานใดบ้างที่ให้การสนับสนุนการจำหน่ายของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่าน 3. ท่านคิดว่าช่องทางการจำหน่ายสินค้าของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) เพียงพอ หรือไม่ 4. ท่านต้องการให้มีการขยายช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) หรือไม่

ตาราง 2.4 (ต่อ)

การกำหนดประเด็นคำถามเพื่อการสัมภาษณ์		
แนวคิด	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	ข้อคำถาม
		<p>5. การประชาสัมพันธ์สินค้าในกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่านมีหรือไม่ อย่างไร</p> <p>ด้านการเงินและบัญชี</p> <p>1. แหล่งเงินทุนในการบริหารกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่านมีหรือไม่ และมาจากแหล่งทุนใด</p> <p>2. ท่านเคยประสบปัญหาขาดเงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่านหรือไม่</p> <p>3. การจัดการเงินและบัญชีกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่านเป็นอย่างไร สามารถตรวจสอบได้หรือไม่</p> <p>ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)</p> <p>1. ท่านคิดว่าผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ตำบลแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง และท่านมีวิธีแก้ไขปัญหาและอุปสรรคนั้นอย่างไร</p> <p>2. ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ตำบลแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี</p>

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายแนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยนำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 วิธีการวิจัย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยมีผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ สมาชิกกลุ่มเกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี จำนวนทั้งหมด 10 คน ได้แก่

1. ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 1 คน คือ คุณสุเทพ พิมพ์ศรี ตำแหน่ง ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจบ้านถ้ำเสือ
2. ประธานกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 1 คน คือ คุณนวรรตน์ อินมี ตำแหน่ง ประธานกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)
3. คณะทำงานกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 2 คน ประกอบด้วย

3.1 นางสาวรณมา เต็มคอน ตำแหน่ง รองประธานกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกรวมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

3.2 นายบุญเลิศ เต็มคอน ตำแหน่ง เลขานุการกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกรวมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

4. สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกรวมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 6 คน ประกอบด้วย

4.1 นางสาวรณมา อินมี ตำแหน่ง สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกรวมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

4.2 นางสาวนุชนาถ ขำทวี ตำแหน่ง สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกรวมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

4.3 นางวันเพ็ญ ชุบรัมย์ ตำแหน่ง สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกรวมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

4.4 นางเพ็ญวิภา เพิ่มเจริญ ตำแหน่ง สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกรวมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

4.5 นางนภัศสร วงศ์ขยาย ตำแหน่ง สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกรวมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

4.6 นายเรียง ปานแสง ตำแหน่ง สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกรวมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

3.2 วิธีการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีวิธีการวิจัย 2 แบบ คือ

3.2.1 ศึกษาข้อมูลเอกสาร แนวคิดทฤษฎี หนังสืออ้างอิง วิทยานิพนธ์ เอกสารทางวิชาการ ต่างๆ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากชาวบ้านโดยตรงในชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

3.2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน โดยตั้งคำถามล่วงหน้าเพื่อความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูล

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

3.3.1 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามโดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการวิจัย ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพหลัก อาชีพเสริมรายได้ต่อเดือนและเหตุผลที่เข้าร่วมกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

ตอนที่ 2 ข้อมูลสถานภาพการดำเนินงาน ได้แก่ ทั้งด้านทรัพยากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการผลิต ด้านการตลาด และด้านการเงินและบัญชี

3.3.2 ผู้วิจัยใช้การแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยกำหนดประเด็นข้อความที่บอกถึงแนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้แบบสัมภาษณ์มีความน่าเชื่อถือและเกิดความไว้วางใจในคุณภาพ

3.3.3 นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำปรึกษาและพิจารณาแก้ไขให้มีความถูกต้องเหมาะสม และพัฒนาปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.4.1 ติดต่อประธานกลุ่ม อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี เพื่อขออนุญาตในการลงพื้นที่ประสานงานติดต่อกับสมาชิกผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ เพื่อบันทึกหมายวันเข้าสัมภาษณ์ และวันสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นคู่มือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.2 สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

3.4.3 เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ตรวจสอบเครื่องมือความถูกต้อง

3.4.4 ถอดเทปจัดหมวดหมู่ประเด็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้เชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ

3.5.2 การวิเคราะห์แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ใช้แบบบรรยายความเชิงพรรณนา

3.5.3 นำแนวทางที่ได้จากการศึกษาส่งย้อนกลับไปให้ทางชุมชนทบทวนความเป็นไปได้

3.5.4 ได้แนวทางที่ชุมชนสามารถใช้จริงได้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวิธีวิจัย 2 แบบ คือ ศึกษาข้อมูลเอกสาร และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 10 คน ได้แก่ ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจบ้านถ้ำเสือ จำนวน 1 คน ประธานกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ จำนวน 1 คน คณะทำงาน กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ จำนวน 2 คน และสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ จำนวน 6 คน ซึ่งกำหนดประเด็น การสัมภาษณ์ไว้ 5 ด้าน คือ ด้านทรัพยากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการผลิต ด้านการตลาด และด้านการเงินและบัญชี ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอ ผลการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์
- 4.2 ข้อมูลประวัติความเป็นมาของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)
- 4.3 จากการศึกษาความคิดเห็นด้านทรัพยากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการผลิต ด้านการตลาด และด้านการเงินและบัญชี ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)
- 4.4 จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ (ผักปลอดสารพิษ)

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์ กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ดังตาราง 4.1

ตาราง 4.1 สรุปข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

ข้อมูล	จำนวน (N= 10)	ร้อยละ (100.00)
เพศ		
ชาย	3	30
หญิง	7	70
อายุ		
40 - 49 ปี	5	50
50 - 60 ปี	4	40
มากกว่า 60 ปี ขึ้นไป	1	10
ระดับการศึกษา		
ระดับประถมศึกษา	4	40
ระดับมัธยมศึกษา	3	30
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ	2	20
ระดับปริญญาตรี	1	10
อาชีพหลัก		
เกษตรกร (ปลูกพืช/เลี้ยงสัตว์/ประมง)	8	80
รับจ้างทั่วไป	1	10
รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	1	10

ตาราง 4.1 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (N= 10)	ร้อยละ(100.00)
อาชีพเสริม		
เกษตรกรรม (ปลูกพืช/เลี้ยงสัตว์/ประมง)	2	20
รับจ้างทั่วไป	7	70
พนักงาน/ ธุรกิจส่วนตัว	1	10
รายได้ต่อเดือน		
น้อยกว่า 5,000 บาท	1	10
5,000 - 10,000 บาท	5	50
10,001 - 15,000 บาท	0	0
มากกว่า 15,000 บาท ขึ้นไป	4	40
เหตุผลที่เข้าร่วมกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)		
ต้องการหารายได้เสริม	2	20
อยากดูแลสุขภาพ	7	70
อยากใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	1	10

จากตาราง 4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 70 เพศชาย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 30 ตามลำดับ

อายุระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาอายุ 50-60 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 40 และอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ตามลำดับ

ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 30 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และระดับปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ตามลำดับ

อาชีพหลักเป็นเกษตรกรรวม (ปลูกพืช/เลี้ยงสัตว์/ประมง) จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมาเป็นรับจ้างทั่วไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10 และอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ประกอบอาชีพเสริม เป็นอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 70 อาชีพเสริมเกษตรกรรวม (ปลูกพืช/เลี้ยงสัตว์/ประมง) จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และทำอาชีพเสริมพนักงาน/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่เฉลี่ยอยู่ที่ 5,000-10,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมารายได้มากกว่า 15,000 บาท ขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 40 และรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ตามลำดับ

เหตุผลที่เข้าร่วมกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) สมาชิกส่วนใหญ่ต้องการอยากดูแลสุขภาพ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมาต้องการหารายได้เสริม จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และอยากใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ตามลำดับ

4.2 ข้อมูลประวัติความเป็นมาของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี กลุ่มอาชีพนี้เกิดขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2557 เกิดจากแนวคิดริเริ่มจากคุณนวรรตน์ อินมี ร่วมกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หลังจากที่สมาชิกส่วนหนึ่งได้ผ่านการอบรมจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส) แล้วจึงนำมาขยายผลต่อยอดสิ่งที่ได้จากการอบรมได้นำสารชีวภาพที่หาได้จากในท้องถิ่นมาผลิตปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ สารไล่แมลง สารป้องกันเชื้อรา โดยไม่มีการใช้เคมี ปัจจุบันมีสมาชิกในกลุ่มผลิตภัณฑ์อินทรีย์ 13 คน มีการปลูกผักชนิดต่างๆ โดยใช้การเมล็ดพันธุ์ในท้องถิ่น เช่น แตงกวา บวบ มะเขือเปราะ ถั่วฝักยาว พริก หัวปลี สำหรับช่องทางจำหน่ายผักอินทรีย์ จะมีสมาชิกนำผลิตภัณฑ์มาจำหน่ายที่ร้านค้าสหกรณ์ บริการสินค้าเกษตรและอินทรีย์ เพชรบุรี จำกัด หรือตลาดดงยาง ตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยบริเวณ ด้านข้างจวนผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรีในวันอังคาร ถนนคนเดิน เพชรบุรีในทุกวันเสาร์ ตั้งแต่เวลา 10.00 - 20.00 น. เป็นต้นไป

4.3 จากการศึกษาความคิดเห็นด้านทรัพยากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการผลิตด้านการตลาด และด้านการเงินและบัญชี ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

ผลการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี เกี่ยวกับด้านทรัพยากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการผลิต ด้านการตลาดและด้านการเงินและบัญชี ดังนี้

4.3.1 ด้านทรัพยากร จากการสัมภาษณ์กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) พบว่า

4.3.1.1 แรงงาน

ตาราง 4.2 ความคิดเห็นด้านทรัพยากร แรงงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
	คำถาม : ท่านคิดว่าปัจจุบันแรงงานกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่านมีจำนวนเท่าใด เพียงพอหรือไม่
คุณสุเทพ พิมพ์ศิริ	ไม่เพียงพอ เพราะปัจจุบันเกษตรกรในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก
คุณนวรรตน์ อินมี	ไม่เพียงพอ เพราะตอนนี้คนปลูกมีน้อย ความต้องการตลาดมีเยอะ
คุณสุวรรณ เต็มคอน	ไม่เพียงพอ เพราะ อาชีพหลักเป็นเกษตรกรรม ทำไร่ ทำสวน พอว่างจากการเกษตร ก็มาปลูกผัก
คุณวรรณภา อินมี	ไม่เพียงพอ ส่วนใหญ่ทำในครอบครัว ทำเป็นบางครั้ง ไม่ต่อเนื่อง เพราะต้องทำการเกษตรด้วย
คุณบุญเลิศ เต็มคอน	ไม่เพียงพอ อาชีพหลักเป็นเกษตรกรรมส่วนใหญ่จะทำหลังจากการปลูกพืช เพราะพอก็ไม่ได้ทำอะไร อยากหารายได้เสริมให้ครอบครัว
คุณนุชนาด ขำทวี	ไม่เพียงพอ เพราะเป็นเกษตรกร รายได้ไม่คงที่ พอว่างก็หารายได้เสริมให้ครอบครัว

ตาราง 4.2 (ต่อ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
คุณวันเพ็ญ ชุบชัยอม	ไม่เพียงพอ ปกติก็ค้าขาย ถ้าวางถึงมาปลูกผัก เพราะมีความตั้งใจดูแลสุขภาพ และหารายได้เสริมให้กับครอบครัวด้วย
คุณพเยาว์ เพิ่มเจริญ	เพียงพอ เพราะแนวเศรษฐกิจพอเพียง สร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์
คุณนภัสสร วงศ์ขยาย	เพียงพอ เพราะแนวเศรษฐกิจพอเพียง สร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์
คุณเรียง ปานแสง	ไม่เพียงพอ เพราะจำนวนผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ที่ออก จำนวนผลผลิตจำนวนมาก และต่างคนต่างทำ

จากตาราง 4.2 จากผลการศึกษาด้านแรงงาน พบว่า กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ให้ความคิดเห็นว่า มีจำนวนแรงงานไม่เพียงพอ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 80 เนื่องจากคนส่วนใหญ่ก็ทำอาชีพหลักเป็นเกษตรกรรวม การปลูกผักก็ยังไม่เป็นรูปธรรมมากนักต่างคนต่างทำ จึงไม่สามารถผลิตสินค้าเพื่อจำหน่ายได้ต่อเนื่อง และให้ความคิดเห็นว่า มีแรงงาน เพียงพอ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20 เนื่องจาก แนวเศรษฐกิจพอเพียงสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์

4.3.1.2 เทคโนโลยี (เครื่องจักร ฯลฯ)

ตาราง 4.3 ความคิดเห็นด้านทรัพยากร เทคโนโลยี (เครื่องจักร ฯลฯ) ของ กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
	คำถาม : ท่านเคยคิดที่จะใช้เทคโนโลยี (เช่น เครื่องจักร ฯลฯ) มาใช้แทนแรงงานคนหรือไม่อย่างไร
คุณสุเทพ พิมพ์ศิริ	เคยคิด เพราะอายุเริ่มเยอะ ต้องเอาเทคโนโลยีเข้ามาช่วย
คุณนวรรตน์ อินมี	เคยคิดถ้ามีก็ดี จะได้ผลิตเยอะๆ ใช้เวลาน้อย
คุณสุวรรณา เต็มคอน	ไม่เคยคิด เพราะเครื่องจักรยังไม่มี ความจำเป็นยังทำกันเองได้ และต้องใช้เงินเยอะในการซื้อ
คุณวรรณภา อินมี	เคยคิด เพราะลดต้นทุนแรงงาน
คุณบุญเลิศ เต็มคอน	ไม่เคยคิด เพราะถ้ามีต้นทุนที่มากเพียงพอ ก็อาจจะมีแผนในการนำเครื่องจักรกลมาเพิ่มกำลังการผลิต แต่ปัจจุบันยังไม่คิดถึงเรื่องนี้ เพราะอาชีพส่วนใหญ่ของประชาชน คือ เกษตรกรรม จึงลงทุนลงแรงร่วมกันในการทำงาน
คุณนุชนาถ ขำทวี	เคยคิดเพราะถ้าอนาคตกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์รายได้ดี ตลาดกว้างขึ้น ก็ควรเอาเครื่องจักรมาใช้ เพราะจะได้ทันสมัยและผลิตจำนวนมากขึ้น
คุณวันเพ็ญ ชูข้อยอม	ไม่เคยคิด เพราะกลุ่มยังมีคนทำบ้างไม่ทำบ้าง ถ้าใช้เทคโนโลยีต้นทุนก็สูง ไม่มีเงินลงทุน ตอนนี้ก็ยังพอทำไหวอยู่
คุณเพชราร์ เพิ่มเจริญ	เคยคิดอยากได้ใช้เครื่องจักรทำจะได้มีสินค้าเยอะๆ เราก็แค่ลงทุนไม่ต้องใช้แรง
คุณนภััสสร วงศ์ขยาย	เคยคิด เพื่อช่วยลดระยะเวลา ช่วยค่าแรงงาน
คุณเรียง ปานแสง	เคยคิดมีเทคโนโลยีเข้ามาช่วยก็ดี เพราะช่วยลดระยะเวลา จะได้เอาเวลาไปทำอย่างอื่น

จากตาราง 4.3 จากผลการศึกษาด้านเทคโนโลยี (เครื่องจักร) พบว่ากลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ให้ความคิดเห็นว่า ควรนำเทคโนโลยีเครื่องจักรเข้ามาใช้ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 70 เนื่องจาก เครื่องจักรจะช่วยให้การเพิ่มผลผลิต ลดระยะเวลา และ จำนวนแรงงาน และให้ความคิดเห็นว่า เทคโนโลยีมีต้นทุนสูง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 30 เนื่องจากค่าครองชีพในครัวเรือนที่มีไม่มากนักชาวบ้านจึงคงใช้ระบบวิธีการปลูกพืช แบบเกษตรกรใช้แรงงานเป็นคนในครอบครัวช่วยกัน

4.3.2 ด้านการบริหารจัดการ จากการสัมภาษณ์กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) พบว่า

4.3.2.1 การวางแผนการดำเนินงาน

ตาราง 4.4 ความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการ การวางแผนการดำเนินงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
	คำถาม : ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่าน มีการวางแผนการดำเนินงานหรือไม่อย่างไร
คุณสุเทพ พิมพ์ศิริ	มีประชุมเดือนละ 1 ครั้ง โดยมีการวางแผน เรื่องรายรับ รายจ่าย เรื่องทั่วไป ส่วนมากผักเกษตรอินทรีย์ของชุมชนเราไม่พอต่อความต้องการของตลาด
คุณนวรรตน์ อินมี	มีประชุมเดือนละ 1 ครั้ง ส่วนใหญ่จะคุยเรื่องบ้านไหนใครจะปลูกอะไรบ้าง
คุณสุวรรณา เต็มคอน	มีประชุมเดือนละ 1 ครั้ง โดยมีการวางแผน เรื่องเงิน และเรื่องการวางแผนกัน
คุณวรรณนา อินมี	มีประชุมเดือนละ 1 ครั้ง โดยมีการวางแผน เรื่อง ด้านการบำรุงรักษา การเก็บเกี่ยวผลผลิต
คุณบุญเลิศ เต็มคอน	มีประชุมเดือนละ 1 ครั้ง โดยมีการวางแผน เรื่องการหาตลาด การไปดูงาน มีสหกรณ์เข้ามาสนับสนุนที่จะหาตลาดให้ และสัมมาอาชีพ

ตาราง 4.4 (ต่อ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
คุณนุชนาด ชำทวิ	มีการวางแผนก่อนจะทำปลูกผักเกษตรอินทรีย์ เรียกประชุมก่อนทุกครั้ง ต้องการผลิตมีอยู่ 3-4 คน ก็จะถามว่าใครจะปลูกบ้าง ใครจะร่วมทำบ้าง
คุณวันเพ็ญ ชุบชัยอม	มีประชุมเดือนละ 1 ครั้ง โดยมีการวางแผน เรื่องถ้ามีตลาดเกษตรข้างนอกเข้ามาสั่งทำ เราจะวางแผนการผลิตต้องการผลิตมีอยู่ 3-4 คน ก็จะถามว่าใครจะปลูกบ้าง ใครจะร่วมทำบ้าง
คุณเพยาร์วี เพิ่มเจริญ	มีประชุมเดือนละ 1 ครั้ง โดยมีการวางแผน เพื่อควบคุมกับการวางแผน การใช้เงินทุน
คุณนภัสสร วงศ์ขยาย	มีประชุมเดือนละครั้ง จะได้รับรู้ข่าวสารของกลุ่ม ช่วยกันแก้ไขปัญหา การปลูกผักเกษตรอินทรีย์
คุณเรียง ปานแสง	มีประชุมเดือนละครั้ง จะได้รับรู้ข่าวสารของกลุ่มอยากให้กลุ่มเข้มแข็ง

จากตาราง 4.4 จากผลการศึกษาด้านบริหารจัดการ การวางแผนการดำเนินงาน พบว่า กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ทุกคนให้ความคิดเห็นที่กลุ่มมีโครงสร้างการบริหารจัดการกลุ่มแบบง่าย และมีการจัดประชุมประจำเดือนอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อพูดคุยการดำเนินงานจะได้รับรู้ข่าวสารของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) เพื่อช่วยในการแก้ไขปัญหา และแนะนำแนวทางในการแก้ปัญหาจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100

4.3.2.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการ

ตาราง 4.5 ความคิดเห็นด้านบริหารจัดการ การแต่งตั้งคณะกรรมการของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
	คำถาม : ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่าน มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อบริหารจัดการหรือไม่ อย่างไร
คุณสุเทพ พิมพ์ศิริ	มีการจัดตั้งคณะกรรมการ ได้แก่ประธาน รองประธาน กรรมการ การเงิน และบัญชี
คุณนวรรตน์ อินมี	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ตัวแทนสมาชิกมาเป็นกรรมการบริหารตนเอง
คุณสุวรรณา เต็มคอน	มีแต่งตั้งคณะกรรมการ ส่วนมากจะบริหารกันเอง เชื้อใจกัน
คุณวรรณภา อินมี	มีคณะกรรมการของกลุ่มสมาชิกจะเป็นผู้นำชุมชน
คุณบุญเลิศ เต็มคอน	มีประธาน รองประธาน กรรมการ การเงินและบัญชี แต่ยังไม่เป็นรูปธรรมมากนัก ต่างคนต่างทำ ยังไม่ชัดเจน รวมกลุ่มกันจริง
คุณนุชนาถ ขำทวี	มีการจัดตั้งคณะกรรมการของชุมชน เพื่อการบริหารอย่างเป็นระบบ
คุณวันเพ็ญ ชูขัยอม	มีคณะกรรมการของชุมชน ผู้นำชุมชนผู้ใหญ่บ้าน ตัวแทนสมาชิกเป็นกรรมการ
คุณพเยาว์ เพิ่มเจริญ	มีสมาชิกในกลุ่ม 13 คน ก็บริหารจัดการกันเอง
คุณนภัสสร วงศ์ขยาย	มีการจัดตั้งคณะกรรมการของกลุ่มไว้ใจในการบริหารกัน ส่วนมากเป็นคนกันเองในหมู่บ้านเดียวกัน
คุณเรียง ปานแสง	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตั้งแต่แรก และยังเป็นกรรมการชุดเดิม

จากตาราง 4.5 จากผลการศึกษาด้านบริหารจัดการ การแต่งตั้งคณะกรรมการ พบว่ากลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ทุกคนให้ความคิดเห็นว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการจะเป็นผู้นำชุมชน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน ตัวแทนสมาชิกกลุ่ม แต่ยังไม่เป็นรูปธรรม ต่างคนต่างทำ ยังไม่ชัดเจน ทั้งนี้ส่วนใหญ่จะบริหารกันเองในกลุ่ม จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100

4.3.2.3 การมีส่วนร่วมของสมาชิก

ตาราง 4.6 ความคิดเห็นด้านบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมของสมาชิกของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
	คำถาม : ท่านมีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจในการบริหารจัดการกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) หรือไม่ อย่างไร
คุณสุเทพ พิมพ์ศิริ	มีส่วนร่วมทุกครั้ง เพราะประชุมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อปรึกษาหารือ หาแนวทาง
คุณนวรรตน์ อินมี	สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมทุกครั้งในการตัดสินใจในทุกๆ เรื่อง
คุณสุวรรณา เต็มคอน	มีส่วนร่วมทุกครั้ง ได้แสดงความคิดเห็น เพื่อหาทางแก้ไขปัญหา
คุณวรรณภา อินมี	สมาชิกในกลุ่มทุกคนได้แสดงความคิดเห็นกัน ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องขั้นตอนการผลิต เรื่องโรค เรื่องแมลง
คุณบุญเลิศ เต็มคอน	มีส่วนร่วมทุกครั้งในการประชุม ช่วยกันเสนอแนะ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา
คุณนุชนาถ ขำทวี	มีส่วนร่วมของกลุ่มมีตลอดอย่างสม่ำเสมอ ทุกครั้งในการประชุมเรื่องการบริหาร การวางแผน และเรื่องต่างๆ ก็ได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน
คุณวันเพ็ญ ชูบ้อยอม	กลุ่มช่วยกันตลอด แสดงความคิดเห็น เสนอแนวทางในการประชุมทุกครั้ง ประชุมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
คุณพเยาว์ เพิ่มเจริญ	กลุ่มมีส่วนร่วมกันทุกครั้ง ทั้งเวลาประชุม ก็จะช่วยปรึกษากันตลอด เพื่อหาแนวทางพัฒนากลุ่มให้ดีขึ้น ชักชวนคนในชุมชนหันมาปลูกผักอินทรีย์มากขึ้น เพราะผักอินทรีย์รับประทานแล้วมีผลดีต่อสุขภาพ ปลอดภัย ถูกหลักอนามัย
คุณนภัสสร วงศ์ขยาย	มีส่วนร่วม ในการจัดทำยังการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์ของชุมชนได้ แสดงความคิดเห็นทุกครั้งในการประชุมยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
คุณเรียง ปานแสง	สมาชิกทุกคนเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง อย่างน้อยเดือนละครั้ง คุยเรื่องปัญหา เพื่อหาทางแก้ไข ร่วมกันเสนอแนะทุกครั้ง ที่เข้าร่วมประชุม

จากตาราง 4.6 จากผลการศึกษาด้านบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมของสมาชิก พบว่ากลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ทุกคนให้ความคิดเห็นว่า สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการนำเสนอความคิด ตัดสินใจในการบริหารจัดการกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ในการประชุมแต่ละครั้ง จะมีการสอบถามความสมัครใจและระดมความคิดในการวางแผนดำเนินงาน ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100

4.3.3 ด้านการผลิต จากการสัมภาษณ์กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) พบว่า

4.3.3.1 วัตถุประสงค์หลักในชุมชน

ตาราง 4.7 ความคิดเห็นด้านการผลิต วัตถุประสงค์หลักในชุมชน ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
	คำถาม : วัตถุประสงค์หลักที่ใช้ในการผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) มีอะไรบ้าง
คุณสุเทพ พิมพ์ศิริ	เมล็ดพืชผัก ซึ่งเป็นผลผลิตทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้จากวัสดุธรรมชาติ ได้แก่ ดินจอมปลวก ดินขลุ่ยไผ่ ดินด้ามปู มูลวัว หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM กากน้ำตาล ที่เราจะซื้อ คือ กากน้ำตาล กับ หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM
คุณนวรรตน์ อินมี	เมล็ดพืชผัก ซึ่งเป็นผลผลิตทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้จากวัสดุธรรมชาติ ได้แก่ ดินจอมปลวก ดินขลุ่ยไผ่ ดินด้ามปู มูลวัว หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM กากน้ำตาล ที่เราจะซื้อ คือ กากน้ำตาล กับ หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM
คุณสุวรรณา เต็มคอน	เมล็ดพืชผัก ซึ่งเป็นผลผลิตทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้จากวัสดุธรรมชาติ ได้แก่ ดินจอมปลวก ดินขลุ่ยไผ่ ดินด้ามปู มูลวัว หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM กากน้ำตาล ที่เราจะซื้อ คือ กากน้ำตาล กับ หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM

ตาราง 4.7 (ต่อ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
คุณวรรณภา อินมี	เมล็ดพืชผัก ซึ่งเป็นผลผลิตทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้จากวัสดุธรรมชาติ ได้แก่ ดินจอมปลวก ดินขลุ่ยไผ่ ดินด้ามปู มูลวัว หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM กากน้ำตาล ที่เราจะซื้อ คือ กากน้ำตาล กับ หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM
คุณบุญเลิศ เต็มคอน	เมล็ดพืชผัก ซึ่งเป็นผลผลิตทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้จากวัสดุธรรมชาติ ได้แก่ ดินจอมปลวก ดินขลุ่ยไผ่ ดินด้ามปู มูลวัว หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM กากน้ำตาล ที่เราจะซื้อ คือ กากน้ำตาล กับ หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM
คุณนุชนาถ ชำทวี	เมล็ดพืชผัก ซึ่งเป็นผลผลิตทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้จากวัสดุธรรมชาติ ได้แก่ ดินจอมปลวก ดินขลุ่ยไผ่ ดินด้ามปู มูลวัว หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM กากน้ำตาล ที่เราจะซื้อ คือ กากน้ำตาล กับ หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM
คุณวันเพ็ญ ชุบชัยอม	เมล็ดพืชผัก ซึ่งเป็นผลผลิตทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้จากวัสดุธรรมชาติ ได้แก่ ดินจอมปลวก ดินขลุ่ยไผ่ ดินด้ามปู มูลวัว หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM กากน้ำตาล ที่เราจะซื้อ คือ กากน้ำตาล กับ หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM
คุณพเยาว์ เพิ่มเจริญ	เมล็ดพืชผัก ซึ่งเป็นผลผลิตทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้จากวัสดุธรรมชาติ ได้แก่ ดินจอมปลวก ดินขลุ่ยไผ่ ดินด้ามปู มูลวัว หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM กากน้ำตาล ที่เราจะซื้อ คือ กากน้ำตาล กับ หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM
คุณนภัสสร วงศ์ขยาย	เมล็ดพืชผัก ซึ่งเป็นผลผลิตทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้จากวัสดุธรรมชาติ ได้แก่ ดินจอมปลวก ดินขลุ่ยไผ่ ดินด้ามปู มูลวัว หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM กากน้ำตาล ที่เราจะซื้อ คือ กากน้ำตาล กับ หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM

ตาราง 4.7 (ต่อ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
คุณเรียง ปานแสง	เมล็ดพืชผัก ซึ่งเป็นผลผลิตทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้จากวัสดุธรรมชาติ ได้แก่ ดินจอมปลวก ดินขลุ่ยไผ่ ดินด้ามปู มูลวัว หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM กากน้ำตาล ที่เราจะซื้อ คือ กากน้ำตาล กับ หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM

จากตาราง 4.7 จากผลการศึกษาด้านการผลิตวัตถุดิบหลักในชุมชน พบว่า กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ทุกคนให้ความคิดเห็นว่า เมล็ดพืชผัก ซึ่งเป็นผลผลิตทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้จากวัสดุธรรมชาติ ได้แก่ ดินจอมปลวก ดินขลุ่ยไผ่ ดินด้ามปู มูลวัว หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM กากน้ำตาล ที่เราจะซื้อ คือ กากน้ำตาล กับ หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100

4.3.3.2 แหล่งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต

ตาราง 4.8 ความคิดเห็นด้านการผลิต แหล่งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
	คำถาม : วัตถุดิบส่วนใหญ่ที่ใช้ในการผลิต ได้มาจากแหล่งใด
คุณสุเทพ พิมพ์ศิริ	วัตถุดิบสามารถหาได้จากชุมชน เป็นผลผลิตที่ได้จากการเกษตร และมีการจัดหาวัตถุดิบกับพื้นที่ใกล้เคียงในชุมชน
คุณนวรรตน์ อินมี	วัตถุดิบสามารถหาได้จากชุมชน เป็นผลผลิตที่ได้จากการเกษตร และมีการจัดหาวัตถุดิบกับพื้นที่ใกล้เคียงในชุมชน
คุณสุวรรณา เต็มคอน	วัตถุดิบสามารถหาได้จากชุมชน เป็นผลผลิตที่ได้จากการเกษตร และมีการจัดหาวัตถุดิบกับพื้นที่ใกล้เคียงในชุมชน
คุณวรรณภา อินมี	วัตถุดิบสามารถหาได้จากชุมชน เป็นผลผลิตที่ได้จากการเกษตร และมีการจัดหาวัตถุดิบกับพื้นที่ใกล้เคียงในชุมชน

ตาราง 4.8 (ต่อ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
คุณบุญเลิศ เต็มคอน	วัตถุดิบสามารถหาได้จากชุมชน เป็นผลผลิตที่ได้จากการเกษตร และมีการจัดหาวัตถุดิบกับพื้นที่ใกล้เคียงในชุมชน
คุณนุชนาถ ขำทวี	วัตถุดิบสามารถหาได้จากชุมชน เป็นผลผลิตที่ได้จากการเกษตร และมีการจัดหาวัตถุดิบกับพื้นที่ใกล้เคียงในชุมชน
คุณวันเพ็ญ ชูบรัมย์	วัตถุดิบสามารถหาได้จากชุมชน เป็นผลผลิตที่ได้จากการเกษตร และมีการจัดหาวัตถุดิบกับพื้นที่ใกล้เคียงในชุมชน
คุณเพชรวิทย์ เพิ่มเจริญ	วัตถุดิบสามารถหาได้จากชุมชน เป็นผลผลิตที่ได้จากการเกษตร และมีการจัดหาวัตถุดิบกับพื้นที่ใกล้เคียงในชุมชน
คุณนภัสสร วงศ์ขยาย	วัตถุดิบสามารถหาได้จากชุมชน เป็นผลผลิตที่ได้จากการเกษตร และมีการจัดหาวัตถุดิบกับพื้นที่ใกล้เคียงในชุมชน
คุณเรียง ปานแสง	วัตถุดิบสามารถหาได้จากชุมชน เป็นผลผลิตที่ได้จากการเกษตร และมีการจัดหาวัตถุดิบกับพื้นที่ใกล้เคียงในชุมชน

จากตาราง 4.8 จากผลการศึกษาด้านการผลิต แหล่งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต พบว่ากลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ทุกคนให้ความคิดเห็นว่า วัตถุดิบสามารถหาได้จากชุมชน เป็นผลผลิตที่ได้จากการเกษตรและมีการจัดหาวัตถุดิบกับพื้นที่ใกล้เคียงในชุมชน แหล่งวัตถุดิบมีเพียงพอต่อการผลิตในกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ จึงไม่ส่งผลกระทบต่อปัญหาด้านการขาดแคลนวัตถุดิบ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100

4.3.3.3 ปริมาณวัตถุดิบ

ตาราง 4.9 ความคิดเห็นด้านการผลิต ปริมาณวัตถุดิบ ของกลุ่มผลิตภัณฑ์ (ผักปลอดสารพิษ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
	คำถาม : วัตถุดิบเพียงพอต่อการผลิตหรือไม่ (ถ้าไม่เพียงพอ กลุ่มของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) จะจัดหาวัตถุดิบอย่างไร จากแหล่งใด)
คุณสุเทพ พิมพ์ศิริ	ปริมาณวัตถุดิบ ปัจจุบันมีปุ๋ยที่มาจากมูลสัตว์ อย่างเพียงพอ
คุณนวรรตน์ อินมี	ปริมาณวัตถุดิบ ปัจจุบันมีปุ๋ยที่มาจากมูลสัตว์ อย่างเพียงพอ
คุณสุวรรณา เต็มคอน	ปริมาณวัตถุดิบ ปัจจุบันมีปุ๋ยที่มาจากมูลสัตว์ มีจำนวนที่เพียงพอ
คุณวรรณนา อินมี	ปริมาณวัตถุดิบ ปัจจุบันมีปุ๋ยที่มาจากมูลสัตว์ มีจำนวนที่เพียงพอ
คุณบุญเลิศ เต็มคอน	ปริมาณวัตถุดิบ ปัจจุบันมีปุ๋ยที่มาจากมูลสัตว์ มีจำนวนที่เพียงพอ
คุณนุชนาถ ขำทวี	ปริมาณวัตถุดิบ ปัจจุบันมีปุ๋ยที่มาจากมูลสัตว์ มีจำนวนที่เพียงพอ
คุณวันเพ็ญ ชูบยอม	ปริมาณวัตถุดิบ ปัจจุบันมีปุ๋ยที่มาจากมูลสัตว์ มีจำนวนที่เพียงพอ
คุณพเยาว์ เพิ่มเจริญ	ปริมาณวัตถุดิบ ปัจจุบันมีปุ๋ยที่มาจากมูลสัตว์ มีจำนวนที่เพียงพอ
คุณนภััสสร วงศ์ขยาย	ปริมาณวัตถุดิบ ปัจจุบันมีปุ๋ยที่มาจากมูลสัตว์ มีจำนวนที่เพียงพอ
คุณเรียง ปานแสง	ปริมาณวัตถุดิบ ปัจจุบันมีปุ๋ยที่มาจากมูลสัตว์ มีจำนวนที่เพียงพอ

จากตาราง 4.9 จากผลการศึกษาด้านการผลิต ปริมาณวัตถุดิบ พบว่า กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ทุกคนให้ความคิดเห็นว่า ปริมาณวัตถุดิบ ปัจจุบันมีปุ๋ยที่มาจากมูลสัตว์ มีจำนวนที่เพียงพอ จึงไม่ส่งผลกระทบต่อให้เกิดปัญหาด้านการขาดแคลนวัตถุดิบ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100

4.3.3.4 ผลผลิต

ตาราง 4.10 ความคิดเห็นด้านการผลิต ผลผลิตของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
	คำถาม : ท่านคิดว่าผลผลิตของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) มีผลผลิตเป็นอย่างไร
คุณสุเทพ พิมพ์ศิริ	ผลผลิตดี ทำไม่ทันขาย ครั้งแรกชุมชนก็กลัวว่าจะขายได้ไหม มันจะมีตลาดใหม่ แต่พอเราไปหาตลาดจริงๆ ไม่พอ มีตลาดรองรับเยอะ
คุณนวรรตน์ อินมี	ผลผลิตดี ทำไม่ทันขาย ปัญหาเนื้อที่เพาะปลูกน้อย
คุณสุวรรณา เต็มคอน	ผลผลิตดี เพราะลงทุนน้อย
คุณวรรณภา อินมี	ผลผลิตดี เพราะลงทุนน้อย
คุณบุญเลิศ เต็มคอน	มีผลผลิตที่ปลอดภัย เพราะขั้นตอนต่างๆ ล้วนมาจากธรรมชาติ
คุณนุชนาถ ขำทวี	ผลผลิตดี ตามความต้องการตลาด อาจจะมีส่วนที่ไม่ได้ขนาดบ้าง
คุณวันเพ็ญ ชุบชัยอม	ผลผลิตดีตามความต้องการตลาด
คุณพเยาว์ เพิ่มเจริญ	ผลผลิตดีตามความต้องการตลาด
คุณนภัสสร วงศ์ขยาย	ผลผลิตดีตามความต้องการตลาด
คุณเรียง ปานแสง	ผลผลิตดีตามความต้องการตลาด

จากตาราง 4.10 จากผลการศึกษาด้านการผลิต ผลผลิต พบว่า กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ทุกคนให้ความคิดเห็นว่ามีผลผลิตดี ตามความต้องการของตลาด และผลผลิตมีปลอดภัย เพราะกระบวนการ ขั้นตอนการผลิตต่างๆ ล้วนมาจากธรรมชาติ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100

4.3.3.5 การเพิ่มผลผลิต

ตาราง 4.11 ความคิดเห็นด้านการผลิต การเพิ่มผลผลิตของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
	คำถาม : ท่านต้องการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ให้มากขึ้นหรือไม่ อย่างไร
คุณสุเทพ พิมพ์ศิริ	ไม่ต้องการเพิ่ม เพราะถ้าเพิ่มมากๆ เราจะทำไม่ทัน มันก็จะกลายเป็นอย่างอื่นมันไม่เป็นเกษตรอินทรีย์แล้ว มันจะเริ่มไม่มีเวลาแล้ว เอาแค่พอประมาณทำพอขายก็พอแล้ว
คุณนวรรตน์ อินมี	ต้องการเพิ่ม เพราะถ้าเพิ่มมากๆ ก็จะทำให้มีรายได้ต่อครอบครัว และชุมชน
คุณสุวรรณา เต็มคอน	ต้องการเพิ่ม เพื่อเพิ่มรายได้ชุมชน
คุณวรรณา อินมี	ต้องการเพิ่ม เพราะบางคนมีพื้นที่ปลูกน้อย
คุณบุญเลิศ เต็มคอน	ต้องการเพิ่ม เพื่อให้มีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายชนิด เพื่อให้มีผลผลิตทางการตลาด สำหรับจำหน่ายมากขึ้น
คุณนุชนาด ขำทวี	ต้องการเพิ่ม เพราะทำให้เกิดรายได้ครอบครัว
คุณวันเพ็ญ ชูบ้อยม	ต้องการเพิ่ม เพราะทำให้เกิดรายได้ครอบครัว
คุณเพียววี เพิ่มเจริญ	ต้องการเพิ่ม เพราะทำให้เกิดรายได้ครอบครัว
คุณนภัสสร วงศ์ขยาย	ต้องการเพิ่ม เพราะทำให้เกิดรายได้ครอบครัว
คุณเรียง ปานแสง	ต้องการเพิ่ม เพราะทำให้เกิดรายได้ครอบครัว

จากตาราง 4.11 จากผลการศึกษาด้านการผลิต การเพิ่มผลผลิต พบว่า กลุ่มผลิตภัณฑ์ เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ให้ความคิดเห็นว่า ต้องการเพิ่มผลผลิต จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 90 เนื่องจากจะได้มีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายชนิด เพื่อให้มีผลผลิตทางการตลาดสำหรับจำหน่ายมากขึ้น และทำให้เกิดรายได้แก่ชุมชนและครอบครัวและให้ความคิดเห็นว่าไม่ต้องการเพิ่มผลผลิต จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10 เนื่องจาก ขาดกำลังแรงงานในการผลิต และสถานที่จำหน่าย

4.3.3.6 รูปแบบของบรรจุภัณฑ์

ตาราง 4.12 ความคิดเห็นด้านการผลิต รูปแบบของบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์
(ผักปลอดสารพิษ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
	คำถาม : ท่านคิดว่าผลิตภัณฑ์ของท่านมีรูปแบบของบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม หรือไม่ อย่างไร
คุณสุเทพ พิมพ์ศิริ	เหมาะสม เพราะเป็นถุงพลาสติกใส ติดฉลากสติ๊กเกอร์ลงบนถุง แสดงรายละเอียดที่ระบุสถานที่ผลิต แหล่งผลิต เบอร์ติดต่อ เพื่ออำนวยความสะดวก
คุณนวรรตน์ อินมี	เหมาะสม เพราะเป็นถุงพลาสติกใส ติดฉลากสติ๊กเกอร์ลงบนถุง แสดงรายละเอียดที่ระบุสถานที่ผลิต แหล่งผลิต เบอร์ติดต่อ เพื่ออำนวยความสะดวก
คุณสุวรรณา เต็มคอน	เหมาะสม เพราะเป็นถุงพลาสติกใส ติดฉลากสติ๊กเกอร์ลงบนถุง แสดงรายละเอียดที่ระบุสถานที่ผลิต แหล่งผลิต เบอร์ติดต่อ เพื่ออำนวยความสะดวก
คุณวรรณา อินมี	เหมาะสม เพราะเป็นถุงพลาสติกใส ติดฉลากสติ๊กเกอร์ลงบนถุง แสดงรายละเอียดที่ระบุสถานที่ผลิต แหล่งผลิต เบอร์ติดต่อ เพื่ออำนวยความสะดวก
คุณบุญเลิศ เต็มคอน	เหมาะสม เพราะเป็นถุงพลาสติกใส ติดฉลากสติ๊กเกอร์ลงบนถุง แสดงรายละเอียดที่ระบุสถานที่ผลิต แหล่งผลิต เบอร์ติดต่อ เพื่ออำนวยความสะดวก
คุณนุชนาถ ขำทวี	เหมาะสม เพราะเป็นถุงพลาสติกใส ติดฉลากสติ๊กเกอร์ลงบนถุง แสดงรายละเอียดที่ระบุสถานที่ผลิต แหล่งผลิต เบอร์ติดต่อ เพื่ออำนวยความสะดวก
คุณวันเพ็ญ ชุบย์อม	เหมาะสม เพราะเป็นถุงพลาสติกใส ติดฉลากสติ๊กเกอร์ลงบนถุง แสดงรายละเอียดที่ระบุสถานที่ผลิต แหล่งผลิต เบอร์ติดต่อ เพื่ออำนวยความสะดวก

ตาราง 4.12 (ต่อ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
คุณเพชรวิทย์ เพิ่มเจริญ	เหมาะสม เพราะเป็นถุงพลาสติกใส ติดฉลากสติกเกอร์ลงบนถุง แสดงรายละเอียดที่ระบุสถานที่ผลิต แหล่งผลิต เบอร์ติดต่อ เพื่ออำนวยความสะดวกจำหน่าย
คุณนภัสสร วงศ์ขยาย	เหมาะสม เพราะเป็นถุงพลาสติกใส ติดฉลากสติกเกอร์ลงบนถุง แสดงรายละเอียดที่ระบุสถานที่ผลิต แหล่งผลิต เบอร์ติดต่อ เพื่ออำนวยความสะดวกจำหน่าย
คุณเรียง ปานแสง	เหมาะสม เพราะเป็นถุงพลาสติกใส ติดฉลากสติกเกอร์ลงบนถุง แสดงรายละเอียดที่ระบุสถานที่ผลิต แหล่งผลิต เบอร์ติดต่อ เพื่ออำนวยความสะดวกจำหน่าย

จากตาราง 4.12 จากผลการศึกษาด้านการผลิต รูปแบบของบรรจุภัณฑ์ พบว่า กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ทุกคนให้ความคิดเห็นว่ามีคามเหมาะสมเป็นถุงพลาสติกใสติดฉลากสติกเกอร์ลงบนถุง แสดงรายละเอียดที่ระบุสถานที่ผลิต แหล่งผลิต เบอร์ติดต่อ เพื่ออำนวยความสะดวกจำหน่าย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100

4.3.4 ด้านการตลาด จากการสัมภาษณ์กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) พบว่า

4.3.4.1 ช่องทางการจำหน่าย

ตาราง 4.13 ความคิดเห็นด้านการตลาด ช่องทางการจำหน่ายของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
	คำถาม : ช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่านมีที่ใดบ้าง
คุณสุเทพ พิมพ์ศิริ	ชุมชนในหมู่บ้าน ตลาดนัด ตลาดดงยาง ตลาดสินค้าปลอดสารบริเวณหน้าจวนผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี
คุณนวรรตน์ อินมี	ชุมชนในหมู่บ้าน ตลาดนัด ตลาดดงยาง ตลาดสินค้าปลอดสารบริเวณหน้าจวนผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี
คุณสุวรรณา เต็มคอน	ชุมชนในหมู่บ้าน ตลาดนัด ตลาดดงยาง ตลาดสินค้าปลอดสารบริเวณหน้าจวนผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี
คุณวรรณา อินมี	ชุมชนในหมู่บ้าน ตลาดนัด ตลาดดงยาง ตลาดสินค้าปลอดสารบริเวณหน้าจวนผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี
คุณบุญเลิศ เต็มคอน	ชุมชนในหมู่บ้าน ตลาดนัด ตลาดดงยาง ตลาดสินค้าปลอดสารบริเวณหน้าจวนผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี
คุณนุชนาด ข้าทวิ	ชุมชนในหมู่บ้าน ตลาดนัด ตลาดดงยาง ตลาดสินค้าปลอดสารบริเวณหน้าจวนผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี
คุณวันเพ็ญ ชูขัยอม	ชุมชนในหมู่บ้าน ตลาดนัด ตลาดดงยาง ตลาดสินค้าปลอดสารบริเวณหน้าจวนผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี
คุณเพียววี เพิ่มเจริญ	ชุมชนในหมู่บ้าน ตลาดนัด ตลาดดงยาง ตลาดสินค้าปลอดสารบริเวณหน้าจวนผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี
คุณนภัสสร วงศ์ขยาย	ชุมชนในหมู่บ้าน ตลาดนัด ตลาดดงยาง ตลาดสินค้าปลอดสารบริเวณหน้าจวนผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี
คุณเรียง ปานแสง	ชุมชนในหมู่บ้าน ตลาดนัด ตลาดดงยาง ตลาดสินค้าปลอดสารบริเวณหน้าจวนผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี

จากตาราง 4.13 จากผลการศึกษาด้านการตลาด ช่องทางการจำหน่าย พบว่า กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ทุกคนให้ความคิดเห็นว่ามีชุมชนในหมู่บ้าน ตลาดนัด ตลาดดงยาง ตลาดสินค้าปลอดสารบริเวณหน้าจวนผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100

4.3.4.2 หน่วยงานสนับสนุนการจำหน่าย

ตาราง 4.14 ความคิดเห็นด้านการตลาด หน่วยงานสนับสนุนการจำหน่ายของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
	คำถาม : หน่วยงานใดบ้างที่ให้การสนับสนุนการจำหน่ายของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่านมีที่ใดบ้าง
คุณสุเทพ พิมพ์ศิริ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เกษตรของจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเพชรบุรี และสถาบันการศึกษาต่างๆ
คุณนวรรตน์ อินมี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เกษตรของจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเพชรบุรี และสถาบันการศึกษาต่างๆ
คุณสุวรรณา เต็มคอน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เกษตรของจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเพชรบุรี และสถาบันการศึกษาต่างๆ
คุณวรรณา อินมี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เกษตรของจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเพชรบุรี และสถาบันการศึกษาต่างๆ

ตาราง 4.14 (ต่อ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
คุณบุญเลิศ เต็มคอน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เกษตรของจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเพชรบุรี และสถาบันการศึกษาต่างๆ
คุณนุชนาถ ขำทวี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เกษตรของจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเพชรบุรี และสถาบันการศึกษาต่างๆ
คุณวันเพ็ญ ชูบัย้อม	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เกษตรของจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเพชรบุรี และสถาบันการศึกษาต่างๆ
คุณเพียววี เพิ่มเจริญ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เกษตรของจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเพชรบุรี และสถาบันการศึกษาต่างๆ
คุณนภัสสร วงศ์ขยาย	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เกษตรของจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเพชรบุรี และสถาบันการศึกษาต่างๆ
คุณเรียง ปานแสง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เกษตรของจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเพชรบุรี และสถาบันการศึกษาต่างๆ

จากตาราง 4.14 จากผลการศึกษาด้านการตลาด หน่วยงานสนับสนุนการจำหน่าย พบว่า กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ทุกคนให้ความคิดเห็นว่า มีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เกษตรของจังหวัดสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเพชรบุรี และสถาบันการศึกษาต่างๆ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100

4.3.4.3 ช่องทางการจำหน่าย

ตาราง 4.15 ความคิดเห็นด้านการตลาด ช่องทางการจำหน่ายของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
	คำถาม : ท่านคิดว่าช่องทางการจำหน่ายสินค้าของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) เพียงพอ หรือไม่
คุณสุเทพ พิมพ์ศิริ	เพียงพอ เพราะ ผลิตผักอินทรีย์ไม่ทันต่อความต้องการของลูกค้า
คุณนวรรตน์ อินมี	ไม่เพียงพอ เพราะ ผลิตผักอินทรีย์จำกัดอยู่ในพื้นที่
คุณสุวรรณา เต็มคอน	ไม่เพียงพอ หน่วยงานรัฐและเอกชนควรให้การสนับสนุน เรื่องการจัดหาตลาด
คุณวรรณา อินมี	ไม่เพียงพอ หาช่องทางใหม่ๆ แบบขายออนไลน์
คุณบุญเลิศ เต็มคอน	เพียงพอ เพราะ ผลิตผักอินทรีย์ไม่ทันต่อความต้องการของลูกค้า
คุณนุชนาท ขำทวี	ไม่เพียงพอ สถานที่ขายก็จำกัด ทั้งเวลา ทั้งสถานที่
คุณวันเพ็ญ ชูบ้อยอม	ไม่เพียงพอ หาช่องทางใหม่ๆ แบบขายออนไลน์
คุณพเยาว์ เพิ่มเจริญ	เพียงพอ เพราะ ผลิตผักอินทรีย์ไม่ทันต่อความต้องการของลูกค้า
คุณนภัสสร วงศ์ขยาย	ไม่เพียงพอ หน่วยงานรัฐและเอกชนควรให้การสนับสนุน เรื่องการจัดหาตลาด
คุณเรียง ปานแสง	ไม่เพียงพอ หน่วยงานรัฐและเอกชนควรให้การสนับสนุน เรื่องการจัดหาตลาด

จากตาราง 4.15 จากผลการศึกษาด้านการตลาด ช่องทางการจำหน่าย พบว่า กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ให้ความคิดเห็นว่า ช่องทางการจำหน่ายไม่เพียงพอ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 70 เนื่องจากจำหน่ายจะสามารถจำหน่ายเฉพาะบางช่วงเวลาไม่สามารถจำหน่ายได้ตลอด ผักคนจะปลูกน้อย ไม่พอต่อความต้องการตลาด ทำให้รายได้ที่ได้รับไม่เพียงพอ และ ให้ความคิดเห็นว่า ช่องทางการจำหน่ายเพียงพอจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 30 เนื่องจาก ผลิตภัณฑ์อินทรีย์ไม่ทันต่อความต้องการของลูกค้า

4.3.4.4 การขยายช่องทางการจำหน่าย

ตาราง 4.16 ความคิดเห็นด้านการตลาด การขยายช่องทางการจำหน่ายของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
	คำถาม : ท่านต้องการให้มีการขยายช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) หรือไม่
คุณสุเทพ พิมพ์ศิริ	ไม่ต้องการขยาย เพราะชุมชนควรสร้างสินค้าให้ได้มาตรฐานของตลาด ควบคุมสินค้าไม่ได้
คุณนวรรตน์ อินมี	ต้องการขยายช่องทางการจำหน่าย เพราะสถานที่ขายมันน้อยเกินไป
คุณสุวรรณา เต็มคอน	ต้องการขยายช่องทางการจำหน่าย เพราะที่มีอยู่ก็น้อย น่าจะหาแหล่งขายเพิ่มขึ้น
คุณวรรณภา อินมี	ต้องการขยายช่องทางการจำหน่าย เพราะจะช่วยเพิ่มรายได้แก่ครอบครัว
คุณบุญเลิศ เต็มคอน	ไม่ต้องการขยาย เพราะชุมชนควรสร้างสินค้าให้ได้มาตรฐานของตลาด ควบคุมสินค้าไม่ได้
คุณนุชนาถ ขำทวี	ต้องการขยาย แต่เราผลิตผักให้ไม่ทันต่อความต้องการของลูกค้าน้อยเกินไป รายได้ก็จำกัดไม่พอ
คุณวันเพ็ญ ชูบรัมย์	ต้องการขยายขายแบบออนไลน์

ตาราง 4.16 (ต่อ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
คุณเพชรวิทย์ เพิ่มเจริญ	ไม่ต้องการขยาย เพราะชุมชนควรสร้างสินค้าให้ได้มาตรฐานของตลาด ควบคุมสินค้าไม่ได้
คุณนภัสสร วงศ์ขยาย	ต้องการขยาย เพราะควรมีการกระจายผู้ปลูก เพิ่มผู้ผลิต สินค้าเพิ่ม รายได้ก็เพิ่ม
คุณเรียง ปานแสง	ต้องการขยาย เช่น การออกบูธสินค้าใกล้กับแหล่งชุมชนทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด

จากตาราง 4.16 จากผลการศึกษาด้านการตลาด การขยายช่องทางการจำหน่าย พบว่า กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ให้ความคิดเห็นว่า ต้องการขยายช่องทางการจำหน่าย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 70 เนื่องจาก เช่น การออกบูธสินค้าใกล้กับแหล่งชุมชน ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดและ ให้ความคิดเห็นว่า ไม่ต้องการขยายช่องทางการจำหน่าย จำนวน 3 คน คิดเห็นเป็นร้อยละ 30 เนื่องจาก ชุมชนควรสร้างสินค้าให้ได้มาตรฐานของตลาด ควบคุมสินค้าไม่ได้

4.3.4.5 การประชาสัมพันธ์สินค้า

ตาราง 4.17 ความคิดเห็นด้านการตลาด การประชาสัมพันธ์สินค้าของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
	คำถาม : การประชาสัมพันธ์สินค้าในกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่านมีหรือไม่ อย่างไร
คุณสุเทพ พิมพ์ศิริ	มีหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษา ควรให้การสนับสนุน เช่น การจัดหาตลาด โครงการภาครัฐและเอกชน เช่น การออกบัญชีจำหน่าย สื่อมวลชนของจังหวัดเพชรบุรี และโทรทัศน์
คุณนวรรตน์ อินมี	มีหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษา ควรให้การสนับสนุน เช่น การจัดหาตลาด โครงการภาครัฐและเอกชน เช่น การออกบัญชีจำหน่าย สื่อมวลชนของจังหวัดเพชรบุรี และโทรทัศน์
คุณสุวรรณา เต็มคอน	มีหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษา ควรให้การสนับสนุน เช่น การจัดหาตลาด โครงการภาครัฐและเอกชน เช่น การออกบัญชีจำหน่าย สื่อมวลชนของจังหวัดเพชรบุรี และโทรทัศน์
คุณวรรณภา อินมี	มีหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษา ควรให้การสนับสนุน เช่น การจัดหาตลาด โครงการภาครัฐและเอกชน เช่น การออกบัญชีจำหน่าย สื่อมวลชนของจังหวัดเพชรบุรี และโทรทัศน์
คุณบุญเลิศ เต็มคอน	มีหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษา ควรให้การสนับสนุน เช่น การจัดหาตลาด โครงการภาครัฐและเอกชน เช่น การออกบัญชีจำหน่าย สื่อมวลชนของจังหวัดเพชรบุรี และโทรทัศน์
คุณนุชนาถ ขำทวี	มีหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษา ควรให้การสนับสนุน เช่น การจัดหาตลาด โครงการภาครัฐและเอกชน เช่น การออกบัญชีจำหน่าย สื่อมวลชนของจังหวัดเพชรบุรี และโทรทัศน์
คุณวันเพ็ญ ชุบชัยอม	มีหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษา ควรให้การสนับสนุน เช่น การจัดหาตลาด โครงการภาครัฐและเอกชน เช่น การออกบัญชีจำหน่าย สื่อมวลชนของจังหวัดเพชรบุรี และโทรทัศน์

ตาราง 4.17 (ต่อ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
คุณเพชรวิทย์ เพิ่มเจริญ	มีหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษา ควรให้การสนับสนุน เช่น การจัดหาตลาด โครงการภาครัฐและเอกชน เช่น การออกใบอนุญาตจำหน่าย สื่อมวลชนของจังหวัดเพชรบุรี และโทรทัศน์
คุณนภัสสร วงศ์ขยาย	มีหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษา ควรให้การสนับสนุน เช่น การจัดหาตลาด โครงการภาครัฐและเอกชน เช่น การออกใบอนุญาตจำหน่าย สื่อมวลชนของจังหวัดเพชรบุรี และโทรทัศน์
คุณเรียง ปานแสง	มีหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษา ควรให้การสนับสนุน เช่น การจัดหาตลาด โครงการภาครัฐและเอกชน เช่น การออกใบอนุญาตจำหน่าย สื่อมวลชนของจังหวัดเพชรบุรี และโทรทัศน์

จากตาราง 4.17 จากผลการศึกษาด้านการตลาด การประชาสัมพันธ์สินค้า พบว่า กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ทุกคนให้ความคิดเห็นว่ามีหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษา ควรให้การสนับสนุน เช่น การจัดหาตลาด โครงการภาครัฐและเอกชน เช่น การออกใบอนุญาตจำหน่าย สื่อมวลชนของจังหวัดเพชรบุรี และโทรทัศน์ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100

4.3.5 ด้านการเงินและบัญชีจากการสัมภาษณ์กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) พบว่า

4.3.5.1 แหล่งเงินทุน

ตาราง 4.18 ความคิดเห็นด้านการเงินและบัญชีแหล่งเงินทุน ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
	คำถาม : แหล่งเงินทุนในการบริหารกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่านมีหรือไม่ และมาจากแหล่งทุนใด
คุณสุเทพ พิมพ์ศิริ	มีกองทุนหมู่บ้าน และหน่วยงานภาครัฐ ธ.ก.ส. แต่ไม่กู้ เพราะต้องการพึ่งตนเอง
คุณนวรรตน์ อินมี	มีกองทุนหมู่บ้าน และหน่วยงานภาครัฐ ธ.ก.ส. แต่ไม่กู้ เพราะต้องการพึ่งตนเอง
คุณสุวรรณา เต็มคอน	มีหน่วยงานภาครัฐ ธ.ก.ส.
คุณวรรณภา อินมี	ใช้ทุนส่วนตัว และก็มึงบมาให้ และได้เก็บเงินสมทบจากสมาชิกภายในกลุ่ม
คุณบุญเลิศ เต็มคอน	มีกองทุนกู้ยืมหมู่บ้าน เงินกู้ ธ.ก.ส. เงินเก็บสะสม
คุณนุชนาถ ขำทวี	มีหน่วยงานภาครัฐ ธ.ก.ส. ไม่กู้ใช้เงินส่วนตัว
คุณวันเพ็ญ ชุบชัยอม	มีหน่วยงานภาครัฐ ธ.ก.ส. ไม่กู้ใช้เงินส่วนตัว
คุณเพชรวิทย์ เพิ่มเจริญ	มีหน่วยงานภาครัฐ ธ.ก.ส. ไม่กู้ใช้เงินส่วนตัว
คุณนภัสสร วงศ์ขยาย	มีหน่วยงานภาครัฐ ธ.ก.ส. ไม่กู้ใช้เงินส่วนตัว
คุณเรียง ปานแสง	มี ธ.ก.ส. ให้กู้ยืม

จากตาราง 4.18 จากผลการศึกษาด้านการเงินและบัญชี แหล่งเงินทุน พบว่ากลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ทุกคนให้ความคิดเห็นว่า มีแหล่งเงินทุน โดยมีการบริหารจัดการเงินทุนใช้ทุนส่วนตัว และมีหน่วยงานภาครัฐ ธ.ก.ส. ให้กู้ยืม แต่ไม่กู้ใช้เงินส่วนตัว เพราะต้องการพึ่งตนเอง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100

4.3.5.2 ปัญหาการขาดเงินทุน

ตาราง 4.19 ความคิดเห็นด้านการเงินและบัญชี ปัญหาการขาดเงินทุน ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
	คำถาม : ท่านเคยประสบปัญหาขาดทุนหมุนเวียนภายในกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่านหรือไม่
คุณสุเทพ พิมพ์ศิริ	ไม่เคยขาดทุน แต่ได้กำไรน้อย เพราะแมลงกินบ้าง ผักไม่ได้มาตรฐาน
คุณนวรรตน์ อินมี	เคยขาดทุน ก็จะใช้วิธีการกู้ยืมมาหมุนเวียนภายในกลุ่ม
คุณสุวรรณา เต็มคอน	เคยขาดทุน ก็จะใช้วิธีการกู้ยืมมาหมุนเวียนภายในกลุ่ม
คุณวรรณภา อินมี	ไม่เคยขาดทุน แต่ได้กำไรน้อย เพราะแมลงกินบ้าง ผักไม่ได้มาตรฐาน
คุณบุญเลิศ เต็มคอน	เคยขาดทุน มีบ้างในช่วงแรก เพราะยังไม่ลงตัวกัน โดยใช้วิธีการกู้ยืม ธ.ก.ส.
คุณนุชนาถ ขำทวี	เคยขาดทุน ก็จะใช้วิธีการกู้ยืม และใช้ทฤษฎีผสมผสานแบบพอเพียง
คุณวันเพ็ญ ชูบัยอม	ไม่เคยขาดทุน ได้กำไรน้อย เพราะมีทุนน้อย จะลงทุนเพิ่มก็ไม่อยากเสี่ยงไปกู้เงิน
คุณเพชราร์ เพิ่มเจริญ	เคยขาดทุน ก็จะใช้วิธีการกู้ยืมมาหมุนเวียนภายในกลุ่ม
คุณนภัสสร วงศ์ขยาย	ไม่เคยขาดทุน แต่ได้กำไรน้อย เพราะ มีพื้นที่จำกัด
คุณเรียง ปานแสง	ไม่เคยขาดทุน แต่ได้กำไรน้อย เพราะมีพื้นที่เพาะปลูกน้อย

จากตาราง 4.19 จากผลการศึกษาด้านการเงินและบัญชี ปัญหาการขาดเงินทุน พบว่ากลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ให้ความคิดเห็นว่า เคยขาดทุน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 50 เนื่องจากความไม่ชำนาญด้านการผลิตการตลาด เงินทุน ทำให้ผลกำไรยังไม่มากนักต่อมาหลังจากมีการพัฒนา ปรับปรุงด้านต่างๆ ภายในกลุ่มสมาชิกนั้น ปัญหาการขาดทุนก็ลดน้อยลง ไม่ขาดทุนแต่กำไรที่ได้ยังไม่มากนัก และให้ความคิดเห็นว่า ไม่เคยขาดทุน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 50 เนื่องจากชาวบ้านในชุมชนใช้พื้นที่สถานที่ที่เป็นบ้านเรือนของตนเองเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น จึงไม่มีการเสียค่าใช้จ่ายในการเช่าพื้นที่

4.3.5.3 การจัดการเงินและบัญชี

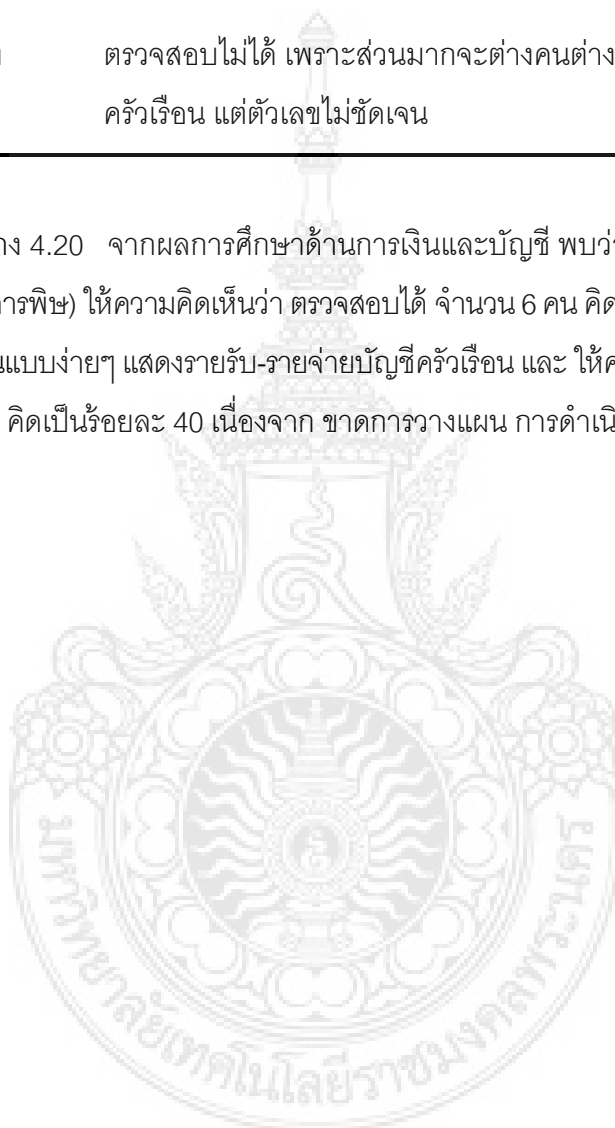
ตาราง 4.20 ความคิดเห็นด้านการเงินและบัญชี การจัดการเงินและบัญชีของกลุ่มผลิตภัณฑ์ เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
	คำถาม : การจัดการด้านการเงินและบัญชีกลุ่มผลิตภัณฑ์ เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)ของท่านเป็นอย่างไร สามารถตรวจสอบได้หรือไม่
คุณสุเทพ พิมพ์ศิริ	ตรวจสอบไม่ได้ แต่ตอนนี้ต่างคนต่างทำ เงินส่วนกลางทุกอย่างที่จะมาทำสาธารณประโยชน์ยังไม่มี ทุกคนต่างคนต่างทำ
คุณนวรรตน์ อินมี	ตรวจสอบไม่ได้ เพราะเราไม่ได้ทำตัวเลขเท่าไร สมมติบ้านนี้มีของมาให้เราไปขาย ชื้อมาแพ็คของไปขายให้ แต่ไม่ได้เก็บตัวเลขไว้ เรายังไม่ได้ทำเป็นรูปร่าง
คุณสุวรรณา เต็มคอน	ตรวจสอบได้ มีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย แสดงรายการหมุนเวียนทางการเงิน
คุณวรรณา อินมี	ตรวจสอบได้ จะทำบัญชีครัวเรือน
คุณบุญเลิศ เต็มคอน	ตรวจสอบไม่ได้ ยังไม่มีกลุ่มที่แน่นอน มันมีเฉพาะในกลุ่มหนึ่ง ลักษณะคล้ายๆ ส่วนตัว
คุณนุชนาถ ขำทวี	ตรวจสอบได้ บางครอบครัวมีการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อควบคุมรายรับ-รายจ่าย
คุณวันเพ็ญ ชูข้อยอม	ตรวจสอบได้ แต่ยังไม่เป็นระบบ เพราะคนที่ทำก็ไม่ได้มีความรู้เรื่องบัญชี
คุณเพชรแก้ว เพิ่มเจริญ	ตรวจสอบได้ ระบบการทำบัญชี ก็คงเป็นแบบง่ายๆ แสดงรายรับ-รายจ่ายบัญชีครัวเรือน

ตาราง 4.20 (ต่อ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
คุณนภัสสร วงศ์ขยาย	ตรวจสอบได้ ทำบัญชีแบบง่าย รายรับ-รายจ่ายของกลุ่ม ผลกำไร เป็น ยังไง การลงทุนเป็นยังไง จะทำมาตั้งแต่แรกเลย
คุณเรียง ปานแสง	ตรวจสอบไม่ได้ เพราะส่วนมากจะต่างคนต่างทำของตัวเองใน ครัวเรือน แต่ตัวเลขไม่ชัดเจน

จากตาราง 4.20 จากผลการศึกษาด้านการเงินและบัญชี พบว่า กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ให้ความคิดเห็นว่า ตรวจสอบได้ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 60 เนื่องจากระบบการบัญชี เป็นแบบง่ายๆ แสดงรายรับ-รายจ่ายบัญชีครัวเรือน และ ให้ความคิดเห็นว่าตรวจสอบไม่ได้ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 40 เนื่องจาก ขาดการวางแผน การดำเนินงานในการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย

4.4 จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

ตาราง 4.21 ความคิดเห็นปัญหา อุปสรรค แนวทางการเพิ่มผลผลิตของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์
(ผักปลอดสารพิษ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
	<p>คำถาม : ท่านคิดว่าผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ตำบลแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี มีปัญหา อุปสรรคอะไรบ้าง และท่านมีวิธีแก้ไขและอุปสรรคนั้นอย่างไร</p> <p>ปัญหาอุปสรรค แนวทางการเพิ่มผลผลิต</p>
คุณสุเทพ พิมพ์ศิริ	<p>การบริหารงานยังไม่เป็นระบบ ขาดระเบียบแบบแผนในการดำเนินงาน</p> <p>ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้การสนับสนุน เข้ามาส่งเสริมให้ความรู้ทางด้านเกษตรอินทรีย์</p>
คุณนวรรตน์ อินมี	<p>ต้องการให้เพิ่มผลผลิต</p> <p>หน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการเพิ่มผลผลิต สนับสนุนด้านช่องทางการตลาด</p>
คุณสุวรรณา เต็มคอน	<p>การบริหารงานยังไม่เป็นระบบ ขาดระเบียบแบบแผนในการดำเนินงาน</p> <p>ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้การสนับสนุน เข้ามาส่งเสริมให้ความรู้ทางด้านเกษตรอินทรีย์</p>
คุณวรรณา อินมี	<p>ช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้า ไม่หลากหลาย</p> <p>ขยายช่องทางการจำหน่าย เช่น การออกบูธ</p>
คุณบุญเลิศ เต็มคอน	<p>ช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้า ไม่หลากหลาย</p> <p>ขยายช่องทางการจำหน่ายพัฒนาการตลาดออนไลน์ ประสานงานกับหน่วยงานภาคเอกชนเพื่อจัดหาช่องทางการจำหน่ายเพิ่มเติม</p>

ตาราง 4.21 (ต่อ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
	ปัญหาอุปสรรค แนวทางการเพิ่มผลผลิต
คุณนุชนาด ขำทวี	มีจำนวนแรงงานไม่เพียงพอขาดความต่อเนื่องในการผลิตสินค้าเพื่อจำหน่าย ครอบคลุมความต้องการของตลาด โดยมีการควบคุมสินค้า
คุณวันเพ็ญ ชูบัย้อม	ขาดแหล่งเงินทุนในการบริหารจัดการ และขาดการบริหารด้านการเงินและบัญชี ควรจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์สหกรณ์วิสาหกิจชุมชน โดยให้เจ้าหน้าที่สหกรณ์ จังหวัดเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านบัญชี เพื่อสร้าง ระบบการจัดการด้านการเงินที่เป็นระบบ
คุณเพชรวิทย์ เพิ่มเจริญ	มีจำนวนแรงงานไม่เพียงพอขาดความต่อเนื่องในการผลิตสินค้าเพื่อจำหน่าย ครอบคลุมความต้องการของตลาด
คุณนภัสสร วงศ์ขยาย	การบริหารงานยังไม่เป็นระบบ ขาดระเบียบแบบแผนในการดำเนินงาน ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้การสนับสนุน เข้ามาส่งเสริมให้ความรู้ทางด้านเกษตรอินทรีย์
คุณเรียง ปานแสง	มีจำนวนแรงงานไม่เพียงพอขาดความต่อเนื่องในการผลิตสินค้าเพื่อจำหน่าย ครอบคลุมความต้องการของตลาด โดยมีการควบคุมสินค้า

จากตาราง 4.21 กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) พบว่า ปัญหา อุปสรรค แนวทางการเพิ่มผลผลิตมีดังนี้

1. ปัญหาอุปสรรค

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) พบว่า กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ด้านการบริหารจัดการ ให้ความคิดเห็นว่าการบริหารยังไม่เป็นระบบ ขาดระเบียบแบบแผนในการดำเนินงาน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 30

ด้านทรัพยากร ให้ความคิดเห็นว่ามีจำนวนแรงงานไม่เพียงพอ ขาดความต่อเนื่องในการผลิตสินค้าเพื่อจำหน่าย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 30

ด้านการตลาด ให้ความคิดเห็นว่าการจัดจำหน่ายสินค้าไม่หลากหลาย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20

ด้านการผลิต ให้ความคิดเห็นว่าการให้เพิ่มผลผลิต จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10

ด้านการเงินและบัญชี ให้ความคิดเห็นว่าการขาดแหล่งเงินทุนในการบริหารจัดการ และขาดการบริหารด้านการเงินและบัญชี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10

2. แนวทางการเพิ่มผลผลิต

จากผลการศึกษา แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) พบว่า กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ด้านการบริหารจัดการ ให้ความคิดเห็นว่าการให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้การสนับสนุนเข้ามาส่งเสริมให้มีความรู้ทางด้านเกษตรอินทรีย์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 30

ด้านทรัพยากร ให้ความคิดเห็นว่าการชุมชนควรมีการกระจายการผลิตสู่ชุมชนรอบข้าง เพื่อเพิ่มผลผลิตให้เป็นไปตามความต้องการของตลาด โดยมีการควบคุมคุณภาพ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 30

ด้านการตลาด ให้ความคิดเห็นว่าการขยายช่องทางการจำหน่าย พัฒนาการตลาดออนไลน์ ประสานงานกับหน่วยงานภาคเอกชนเพื่อจัดหาช่องทางการจำหน่ายเพิ่มเติม เช่น การออกบูธ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20

ด้านการผลิต ให้ความคิดเห็นว่าการหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการเพิ่มผลผลิต เช่น ภาครัฐ/ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ภาครัฐ สนับสนุนด้านการพัฒนาอาชีพและรายได้

ภาคเอกชนสนับสนุนด้านช่องทางการตลาด และสถาบันศึกษา สนับสนุนด้านความรู้ การเพิ่มผลผลิตสินค้า จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10

ด้านการเงินและบัญชี ให้ความคิดเห็นว่า ควรจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ สหกรณ์วิสาหกิจชุมชน โดยให้เจ้าหน้าที่สหกรณ์จังหวัดเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านบัญชี เพื่อสร้างระบบการจัดการด้านการเงินที่เป็นระบบจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10

ตาราง 4.22 ความคิดเห็นข้อเสนอแนะ ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
	คำถาม : ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อกกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตร อินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ตำบลแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี อย่างไร
คุณสุเทพ พิมพ์ศิริ	อยากให้หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน เข้ามาช่วยเหลือแนะนำทางด้านเทคนิค การปลูก/ ดูแล/ การผลิต ด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทันสมัย ให้แก่กลุ่มเกษตรอินทรีย์ในชุมชน
คุณนวรรตน์ อินมี	เรื่องความรู้ ผักที่เหลือจะนำไปแปรรูปอะไรได้บ้าง
คุณสุวรรณา เต็มคอน	อยากให้หน่วยงานมาให้ความรู้ คือ ทำอย่างไรกับคนที่เขาใช้สารเคมีให้เข้าได้ปรับตัวเอง คือ ทุกคนใช้วิธีเดิมๆ เพราะว่า ได้ผลผลิตเยอะ ไม่คำนึงถึงความปลอดภัย
คุณวรรณา อินมี	การติดต่อประสานงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าภาครัฐหรือเอกชน เพื่อการดำเนินการชุมชนอย่างต่อเนื่อง
คุณบุญเลิศ เต็มคอน	แนะนำเรื่องความรู้ ผักอบรม
คุณนุชนาถ ขำทวี	สนับสนุนให้มีหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เข้ามาส่งเสริมให้ความรู้ทางด้านเกษตรอินทรีย์ การจัดทำระบบบัญชีการเงินแก่ชุมชน
คุณวันเพ็ญ ชูขัยอม	ให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชน จัดหาแหล่งเงินทุน กู้ยืม อัตราดอกเบี้ยต่ำ จำนวนปีที่ผ่อนผันระยะยาว

ตาราง 4.22 (ต่อ)

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์
คุณเพียววี เพิ่มเจริญ	สนับสนุนแหล่งจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ให้แก่ชุมชนมากขึ้น
คุณนภัสสร วงศ์ขยาย	ความรู้ทางด้านเกษตรอินทรีย์
คุณเรียง ปานแสง	ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดทำระบบบัญชีการเงินแก่ชุมชน

จากตาราง 4.22 จากผลการศึกษาข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ตำบลแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี พบว่า กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ทุกคนให้ความคิดเห็นว่า อยากให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เข้ามาส่งเสริมให้ความรู้ทางด้านเกษตรอินทรีย์ ความรู้การจัดทำระบบบัญชีการเงินแก่ชุมชน ช่วยเหลือแนะนำทางด้านเทคนิค การปลูก ดูแล การผลิต ด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทันสมัยให้แก่กลุ่มเกษตรอินทรีย์ในชุมชน และจัดหาแหล่งเงินทุน กู้ยืม อัตราดอกเบี้ยต่ำ จำนวนปีที่ผ่อนผันระยะยาว จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ และเพื่ออธิบายแนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

5.1 สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 10 คน ได้แก่ ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจบ้านถ้ำเสือ จำนวน 1 คน ประธานกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ จำนวน 1 คน คณะทำงานกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ จำนวน 2 คน และสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) จำนวน 6 คน จากการศึกษาเชิงพื้นที่ ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกต แบบมีส่วนร่วม โดยเข้าร่วมสังเกตการณ์และบันทึกข้อมูลในประเด็นที่มีความสำคัญต่องานวิจัยและการสัมภาษณ์ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อที่จะทำการศึกษาไว้อย่างกว้างๆ ล่วงหน้าในลักษณะคำถามปลายเปิด การใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) แบ่งเป็น 4 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ประวัติความเป็นมาของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ความคิดเห็นด้านทรัพยากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการเงินและบัญชีของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) และความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

ตาราง 5.1 สรุปผลการสัมภาษณ์แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

ปัญหาการดำเนินงาน		คุณ สุเทพ	คุณ นวรรตน์	คุณ สุวรรณา	คุณ วรรณภา	คุณ บุญ เลิศ	คุณ บุษ นาถ	คุณ วันเพ็ญ	คุณ พเยาว์	คุณ นภัสสร	คุณ เรียง	สรุป	
ด้าน ทรัพยากร	แรงงาน	เพียงพอ							✓	✓		2	
		ไม่เพียงพอ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	8	
	เทคโนโลยี (เครื่องจักรฯ)	เคย	✓	✓	✓		✓		✓	✓	✓	7	
		ไม่เคย			✓		✓		✓				3
ด้าน การ บริหาร จัดการ	การวางแผน ดำเนินงาน	มี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	
		ไม่มี										-	
	การแต่งตั้ง กรรมการ	มี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	
		ไม่มี										-	
	การมีส่วนร่วม ของสมาชิก	มี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
ไม่มี												-	
ด้าน การ ผลิต	ปริมาณวัตถุดิบ	เพียงพอ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	
		ไม่เพียงพอ										-	
	ผลผลิต	ดี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	
		ไม่ดี										-	
	การเพิ่มผลผลิต	ต้องการ		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	90
		ไม่ต้องการ	✓										1
รูปแบบ บรรจุภัณฑ์	เหมาะสม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	
	ไม่เหมาะสม											-	
ด้าน การ ตลาด	ช่องทางการ จำหน่าย	เพียงพอ	✓				✓		✓			3	
		ไม่เพียงพอ		✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓	7
	การขยายช่อง ทางการจำหน่าย	ต้องการ		✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓	7
		ไม่ต้องการ	✓					✓		✓			7
	การประชาสัมพันธ์	มี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
ไม่มี												-	
ด้าน การเงิน และ บัญชี	แหล่งเงินทุน	มี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	
		ไม่มี										-	
	ปัญหาเงินทุน หมุนเวียน	เคย		✓	✓		✓	✓		✓			5
		ไม่เคย	✓				✓		✓		✓	✓	5
	การจัดการเงินและ บัญชี (ตรวจสอบ)	ได้			✓	✓		✓	✓	✓	✓		6
ไม่ได้		✓	✓				✓				✓	4	

จากตาราง 5.1 ผลการสรุปแนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี เกี่ยวกับด้านทรัพยากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการผลิต ด้านการตลาด และด้านการเงินและบัญชี ดังนี้

1. ด้านทรัพยากร

1.1 แรงงาน

กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี มีจำนวนแรงงานไม่เพียงพอ ในการปลูกผักอินทรีย์ยังไม่มีมาร่วมตัวกันให้เป็นลักษณะกลุ่มแบบบูรณาการ การดำเนินงานชาวบ้านมีลักษณะต่างคนต่างทำ โดยปลูกในพื้นที่บ้านของตนเอง ผลผลิตที่ได้จึงมีจำนวนน้อย ไม่สามารถผลิตสินค้าได้ตามความต้องการของตลาด และการจัดจำหน่ายได้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังขาดการสนับสนุนภาครัฐและเอกชน แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนควรมีการกระจายการผลิตสู่พื้นที่ชุมชนรอบข้าง เพื่อเพิ่มผลผลิตให้เป็นไปตามความต้องการของตลาด โดยมีการควบคุมคุณภาพสินค้า และจัดทำมาตรฐานควบคุมการผลิตสินค้า

1.2 เทคโนโลยี (เครื่องจักร ฯลฯ)

กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี สมาชิกในกลุ่มมีจำนวนน้อยมีครัวเรือนขนาดเล็ก เริ่มแรกและส่วนใหญ่จะใช้แรงงานคนชุมชนเป็นหลักซึ่งเป็นผลมาจากเศรษฐกิจ ค่าครองชีพในครัวเรือนที่มีไม่มากนัก ชาวบ้านจึงคงใช้ระบบวิธีการปลูกพืช แบบเกษตรกรรม ใช้แรงงานเป็นคนในครอบครัวช่วยกัน แต่ก็มีแนวโน้มที่จะนำเทคโนโลยี (เครื่องจักรฯ) เข้ามาใช้บ้างบางส่วน เพราะสมาชิกบางส่วนเล็งเห็นว่าเครื่องจักรฯ จะช่วยในการผลิตให้ได้ผลผลิตที่มีจำนวนมากขึ้น โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บเกี่ยวที่ลดน้อยลง แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ควรนำเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ทันสมัย มาช่วยในขั้นตอนการผลิต ช่วยในการผลิตสินค้าและบริการเพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน การกำหนดระดับคุณภาพ จัดทำมาตรฐานควบคุมกระบวนการผลิต การตรวจสอบคุณภาพ การควบคุมคุณภาพ

2. ด้านการบริหารจัดการ

การวางแผนการดำเนินงาน

กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี กลุ่มมีโครงสร้างการบริหารจัดการกลุ่มอย่างง่าย มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่วนใหญ่เป็นสมาชิกภายในชุมชน มีลักษณะต่างคนต่างทำ ยังไม่ชัดเจน และสมาชิก

ทุกคนมีส่วนร่วมในการนำเสนอความคิด ตัดสินใจในการบริหารจัดการกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ในการประชุมแต่ละครั้ง จะมีการสอบถามความสมัครใจและระดมความคิดในการวางแผนการดำเนินงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) แนวทางการเพิ่มผลผลิตของ ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีส่วนร่วมเพื่อกำหนด นโยบาย แผน กฎระเบียบ ควรสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ โดยนำสมาชิกของชุมชนข้างเคียงเข้ามา มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการมากขึ้น

3. ด้านการผลิต

3.1 ปริมาณวัตถุดิบ

กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี วัตถุดิบสามารถหาได้จากชุมชน เป็นผลผลิตที่ได้จากการเกษตร และมีการจัดหาวัตถุดิบกับพื้นที่ใกล้เคียงในชุมชน แหล่งวัตถุดิบ เช่น เมล็ดพืชผัก ซึ่งเป็นผลผลิตทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้จากวัสดุธรรมชาติ ได้แก่ ดินจอมปลวก ดินขลุ่ยไผ่ ดินด้ามปู มูลวัว หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM กากน้ำตาล ที่เราจะซื้อ คือ กากน้ำตาล กับ หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM มีเพียงพอต่อการผลิตในกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ควรจัดหาวัตถุดิบที่ผลิตได้ภายในชุมชน เพื่อลดต้นทุนการผลิต

3.2 การเพิ่มผลผลิต

กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ต้องการให้เพิ่มผลผลิต จะได้มีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายชนิด เพื่อให้มีผลผลิตทางการตลาดสำหรับจำหน่ายมากขึ้น จะทำให้เกิดรายได้แก่ชุมชนและครอบครัว แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ควรมีหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการเพิ่มผลผลิต เช่น ภาครัฐ/ภาคเอกชน และสถาบัน การศึกษา ภาครัฐ สนับสนุนด้านการพัฒนาอาชีพและรายได้ ภาคเอกชนสนับสนุนด้านช่องทางการตลาด และสถาบัน การศึกษา สนับสนุนด้านความรู้ การเพิ่มผลผลิตสินค้า

3.3 รูปแบบของบรรจุภัณฑ์

กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี มีความเหมาะสมกับการใช้ถุงพลาสติกใส ติดฉลากสติ๊กเกอร์ ลงบนถุง แสดงรายละเอียดที่ระบุสถานที่ผลิต แหล่งผลิต เบอร์ติดต่อ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การจัดจำหน่าย แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ควรมีหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเข้ามามี ส่วนร่วม เช่น สถาบันการศึกษา สนับสนุนด้านความรู้ เกี่ยวกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์ รูปแบบ

บรรจุกฎเกณฑ์ถือเป็นสิ่งสำคัญในการดึงดูดใจผู้ซื้อ ควรสร้างให้ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจในการเลือกซื้อสินค้าที่มีความปลอดภัย

4. ด้านการตลาด

4.1 ช่องทางการจัดจำหน่าย

กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี มีความต้องการที่อยากจะเพิ่มช่องทางการจำหน่ายให้มากขึ้น และต้องการขยายช่องทางการจำหน่าย เพราะคิดว่าไม่เพียงพอต่อค่าครองชีพ ค่าใช้จ่ายของครอบครัว ที่มีรายจ่ายที่สูง แต่รายได้ที่หาได้ยังมีเข้ามาน้อย จึงไม่เพียงพอต่อรายได้ ค่าใช้จ่ายของครอบครัวตนเอง แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ อยากรู้ให้หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน เข้ามาช่วยเหลือ ดูแล จัดหาตลาด เพื่อเป็นการส่งเสริมการขาย และขยายการจำหน่ายให้มากขึ้น รวมทั้งการจัดวางระบบการขาย เช่น ช่องทางออนไลน์ E-commerce หรือ การออกบัญชี เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ สินค้าใกล้กับแหล่งชุมชนต่างๆ ทั้งกรุงเทพฯและต่างจังหวัด

4.2 การประชาสัมพันธ์สินค้า

กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี การประชาสัมพันธ์สินค้าผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ยังคงมีน้อย อยู่ไม่เพียงพอ แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ โดยหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษา ควรให้การสนับสนุน เช่น การจัดหาตลาด โครงการภาครัฐและเอกชน เช่น การออกบัญชีจำหน่าย สื่อมวลชนของจังหวัดเพชรบุรี และโทรทัศน์

5. ด้านการเงินและบัญชี

5.1 แหล่งเงินทุน

กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี มีแหล่งเงินทุนโดยมีการบริหารจัดการเงินทุนใช้ทุนส่วนตัว ปัญหาขาดเงินทุนหมุนเวียน การขาดทุนบ้างอาจเนื่องจากความไม่ชำนาญในด้านการผลิตการตลาด เงินทุน และการจัดการเงินและบัญชี เป็นการจัดทำบัญชีอย่างง่าย เป็นการแสดงรายรับ-รายจ่าย แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ควรจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ สหกรณ์วิสาหกิจชุมชน โดยให้เจ้าหน้าที่สหกรณ์จังหวัดเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านบัญชี เพื่อสร้างระบบการจัดการเงินที่เป็นระบบ

5.2 การอภิปรายผล

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ดังนี้

5.2.1 ด้านทรัพยากร

แรงงาน เนื่องจากชุมชนมีจำนวนแรงงานไม่เพียงพอ ส่วนใหญ่เป็นการผลิตภายในครัวเรือน เมื่อว่างจากการประกอบอาชีพหลักเป็นเกษตรกรรม หากช่วงฤดูเพาะปลูก แรงงานการผลิตสินค้าจะหยุดทำการผลิตสินค้าสมาชิกไม่สามารถผลิตสินค้าเพื่อจำหน่ายได้ต่อเนื่อง ภาคการผลิตจึงควรมีการกระจายการผลิตสินค้าทางการเกษตรสู่ชุมชนข้างเคียงเพื่อให้ได้จำนวนสินค้าภาคการเกษตรมากขึ้น และชุมชนต้องมีการควบคุมคุณภาพสินค้า เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสินค้า ซึ่งสอดคล้องกับ กุสุมา แก้วศักดิ์ (2555) และธิดารัตน์ ไชยมงคล และบุศรา ลิ้มนิรันดรกุล (2556) ที่ผลการวิจัยพบว่า ผลผลิตส่วนใหญ่เป็นพืชผักตามฤดูกาล ผลผลิตในแปลงอินทรีย์บางชนิดก็เพียงพอ บางชนิดก็ไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้บริโภค และกลุ่มเกษตรกรไม่มีการวางแผนการกระจายผลิตผักชนิดต่างๆ ให้สมาชิกทั่วถึง จึงทำให้ผลผลิตมีน้อย ไม่ต่อเนื่องทุกฤดูกาล แนวทางแก้ไข กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์มีความพร้อมที่จะถ่ายทอดและให้ความรู้แก่เกษตรกรรายอื่นๆ และผู้ที่สนใจทั้งแบบรายเดี่ยวและกลุ่ม ทั้งนี้เป็นเพราะว่า จำนวนแรงงานขาดแคลน อีกทั้งยังมีความต้องการของผู้บริโภคตลาดมีจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องมีการเพิ่มจำนวนแรงงาน โดยมีการควบคุมคุณภาพ

5.2.2 ด้านการบริหารจัดการ กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) มีการวางแผนระบบการบริหารจัดการอย่างง่าย คณะกรรมการส่วนใหญ่เป็นสมาชิกภายในชุมชน ดังนั้นควรนำสมาชิกจากชุมชนข้างเคียงเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภายในกลุ่ม เพื่อให้ทุกคนรับทราบถึงแนวทางกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับ ธิดารัตน์ ไชยมงคล และบุศรา ลิ้มนิรันดรกุล (2556) ที่ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการภายในกลุ่มพึ่งพิงความสามารถของหัวหน้ากลุ่มแต่เพียงผู้เดียว สมาชิกกลุ่มยังไม่กล้าตัดสินใจเอง แก้ปัญหาด้วยตนเองอนาคต ซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มไม่สามารถเข้ามาร่วมดำเนินแล้วก็จะไม่มีผู้นำคอยสานต่อและดำเนินกิจกรรมภายในกลุ่ม แนวทางแก้ไขสมาชิกภายในกลุ่มขาดความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถด้านการผลิตและการตลาดอย่างเป็นระบบ เกษตรอินทรีย์ยังมีการใช้เทคโนโลยีการผลิต แบบเดิม ไม่มีการหาความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาเสริม ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การรวมกลุ่มของสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์เป็นการรวมกลุ่มกันภายในชุมชน จัดการบริหารโดยผู้นำของชุมชนที่ได้รับการแต่งตั้งและสรรหาโดยสมาชิกในกลุ่ม ขาดการวางแผนที่เป็นระบบ

5.2.3 ด้านการผลิต กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ประสบปัญหาผลผลิตขาดความหลากหลายของสินค้าจากภาคเกษตร ควรมีการพัฒนาต่อยอดสินค้าให้มีความหลากหลาย มากยิ่งขึ้น โดยให้ภาครัฐและภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา เข้ามาสนับสนุนการควบคุมคุณภาพ สินค้า และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เสริมภาคประชาชนในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับ กุสุมา แก้วศักดิ์ (2555) และธนพงศ์ นาคจันทิก (2553) ที่ผลการวิจัยพบว่า ผลผลิตไม่มีความหลากหลายซ้ำๆ กัน ผลผลิตมีน้อยไม่ต่อเนื่องทุกฤดูกาล และสินค้าไม่ได้คุณภาพตามความต้องการของตลาด แนวทางแก้ไข ควรมีการวางแผนการผลิตร่วมกันเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ให้กับผู้บริโภค และควรพัฒนาเทคนิคการผลิต โดยติดต่อขอความช่วยเหลือจากส่วนงานราชการและ ฅ.ก.ส. ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ด้านการผลิตปัจจุบันสินค้าเดิมไม่มีความหลากหลาย ชุมชนควรมีการพัฒนาสินค้าชนิดใหม่ อาจจะมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับผู้บริโภค

5.2.4 ด้านการตลาด กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) มีช่องทางการจำหน่ายที่จำกัด ยังไม่มีความหลากหลาย และขาดการประชาสัมพันธ์สินค้าผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ทำให้การกระจายสินค้ายังอยู่ในชุมชนไม่สามารถกระจายสินค้าสู่แหล่งภายนอกได้ ควรหาแหล่งจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามาสนับสนุนช่วยส่งเสริมการให้ความรู้ด้านการส่งเสริมการขาย และการด้านเพิ่มช่องทางการตลาด เช่น การออกบูธจำหน่าย สื่อมวลชนของจังหวัดเพชรบุรี และโทรทัศน์ ซึ่งสอดคล้องกับ ณพิชญา ศรีจันทร์อินทร์ และธีระ ฤทธิรอด (2554) และ ธนพงศ์ นาคจันทิก (2553) ที่ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาด้านช่องทางการจำหน่าย แนวทางแก้ไข การเพิ่มช่องทางการจำหน่ายที่มีอยู่เดิมและตลาดควรมีแผนจำหน่ายโดยเฉพาะ และกลุ่มควหาเครือข่ายพันธมิตรกับกลุ่มต่างๆ เพื่อเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่ม และส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ควรจัดหาตลาดกับแหล่งจำหน่าย เพื่อการเพิ่มช่องทางการขาย เพื่อทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการสู่ผู้บริโภคโดยตรง

5.2.5 ด้านการเงินและบัญชี กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) การจัดสรรงบประมาณไม่สามารถจำกัดและควบคุมงบประมาณให้อยู่ส่วนกลางได้ และขาดเงินแหล่งทุนสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก เช่น ให้สหกรณ์จังหวัด เข้ามาส่งเสริมให้ความรู้ การจัดทำระบบบัญชีการเงินแก่ชุมชน จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ จัดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์ออมทรัพย์ และจัดหาแหล่งเงินทุน กู้ยืม อัตราดอกเบี้ยต่ำ จำนวนปีที่ผ่อนผันระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับ วิวัฒนา ขำอิม (2554) และธนพงศ์ นาคจันทิก (2553) ที่ผลการวิจัยพบว่า ยังขาดงบประมาณในการทำเกษตรอินทรีย์ ขาดความชำนาญในการจัดทำบัญชี ทำให้ไม่สามารถประมาณการต้นทุนที่จะใช้ได้ รวมทั้ง

ขาดเงินทุน แนวทางแก้ไขให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องลงมาให้ความสำคัญกับการทำเกษตรอินทรีย์ และควรจัดให้มีการอบรมด้านบัญชีแบบปฏิบัติได้ การระดมหุ้นเพิ่มและหาแหล่งจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าขาดการวางแผนการดำเนินงานในการจัดทำบัญชี รายรับ - รายจ่าย และยังขาดความเป็นระบบที่สามารถตรวจสอบที่มาของบัญชีได้

5.3 ข้อเสนอแนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

5.3.1 ข้อเสนอแนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ที่ได้ผลวิจัยครั้งนี้

5.3.1.1 จากผลการศึกษา พบว่า ด้านทรัพยากร กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) แรงงานไม่เพียงพอ ขาดความต่อเนื่องในการผลิตสินค้าเพื่อจำหน่าย ควรมีการหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนแรงงานในการผลิต เพื่อลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานในการผลิต การวางแผนกำลังคนในระยะยาวเพื่อเตรียมจัดหาแรงงานมาทดแทน โดยการเพิ่มแรงงาน โดยการส่งสมาชิกในกลุ่มเข้าอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพแก่สมาชิกในกลุ่ม เพื่อช่วยกันผลิตสินค้าให้ออกสู่ตลาดได้ตลอด ส่วนด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ มาช่วยในขั้นตอนการผลิต ช่วยในการผลิตสินค้าและบริการเพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน การกำหนดระดับคุณภาพ จัดทำมาตรฐานควบคุมกระบวนการผลิต การตรวจสอบคุณภาพ การควบคุมคุณภาพ

5.3.1.2 จากผลการศึกษา พบว่า ด้านการบริหารจัดการ กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) มีการวางแผนระบบการบริหารจัดการ วางแผนโครงสร้างคณะทำงาน คณะกรรมการส่วนใหญ่เป็นสมาชิกภายในชุมชน ควรมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน แต่งตั้งคณะกรรมการโดยการเลือกตั้งคณะกรรมการ โดยผ่านความเห็นชอบของสมาชิกกลุ่มธุรกิจ ทั้งนี้ควรมีคณะกรรมการจากหน่วยงานราชการเข้าร่วมด้วย เพื่อเป็นแรงสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานภายนอกเข้ามามีบทบาทในการกำหนดขอบเขตหน้าที่ของแต่ละหน้าที่ จัดสรรแหล่งงบประมาณจากภายนอก การวางแผน ติดตามและประเมินผลตามรายไตรมาส เพื่อควบคุมและติดตามการดำเนินงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์

5.3.1.3 จากการศึกษา พบว่า ด้านการผลิต กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ประสบปัญหาผลผลิตขาดความหลากหลายของสินค้าจากภาคเกษตร ควรมีการ

จัดหาวัตถุดิบที่ผลิตได้ภายในชุมชน เพื่อลดต้นทุนการผลิต หน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการเพิ่มผลผลิต เช่น ภาครัฐ/ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ภาครัฐสนับสนุนด้านการพัฒนาอาชีพ และรายได้ ภาคเอกชนสนับสนุนด้านการควบคุมสินค้า และสถาบันการศึกษานับสนับสนุนด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุกฎบัตร และเพื่อเพิ่มคุณภาพสินค้าและบริการ

5.3.1.4 จากการศึกษา พบว่า ด้านการตลาด กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ยังไม่มีการขยายพื้นที่ในการจำหน่าย และขาดการประชาสัมพันธ์สินค้าผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ยังขาดการสนับสนุนและส่งเสริมจากแหล่งจำหน่ายภายนอก ทำให้การจำหน่ายอยู่ในพื้นที่ที่จำกัดที่หน่วยงานท้องถิ่นภายในพื้นที่สนับสนุน ควรสร้างเครือข่ายด้านการตลาด และส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น หน่วยงานภาครัฐควรส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริโภคตระหนักถึงความสำคัญของการบริโภคผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ และควรส่งเสริมและช่วยเหลือเกษตรกรด้านการจัดหาสถานที่จำหน่ายผักเกษตรอินทรีย์ให้ชัดเจน เพื่อเป็นสถานที่ประจำสำหรับเกษตรกรไว้จำหน่ายผลผลิต และผู้บริโภคสามารถหาซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ได้ง่าย

5.3.1.5 จากการศึกษา พบว่า ด้านการเงินและบัญชี กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ขาดการวางแผนการดำเนินงานในการจัดทำบัญชี รายรับ-รายจ่าย และยังขาดความเป็นระบบที่สามารถตรวจสอบที่มาของบัญชีได้ ควรมีการจัดระบบการจัดการบัญชีให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สหกรณ์จังหวัดควรมีการให้ความรู้และมีส่วนช่วยในการจัดการระบบบัญชี รวมทั้งมีการระดมทุนโดยการสนับสนุนเงินงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก อาทิ หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อนำเงินที่มีอยู่มาลงทุนให้เต็มศักยภาพของเงินทุน เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่สูงขึ้น อันเป็นแรงจูงใจให้สมาชิกได้เล็งเห็นความสำคัญและเข้าร่วมกลุ่มอย่างจริงจังและมุ่งมั่น

5.3.2 ข้อเสนอแนะทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ที่สมาชิกชุมชนสามารถนำไปปฏิบัติได้

จากข้อเสนอแนะทางที่ได้ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งให้ทางสมาชิกชุมชนทบทวนถึงแนวทางความเป็นไปได้ ซึ่งได้เป็นแนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ดังนี้

ตาราง 5.2 แสดงแนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านลำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ที่สมาชิกชุมชนทบทวนถึงแนวทางการความเป็นไปได้

แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)					
ด้าน ทรัพยากร	ด้านการบริหาร จัดการ	ด้านการผลิต	ด้านการตลาด	ด้านการเงิน และบัญชี	
ชุมชนควรมีการกระจายการผลิตสู่ชุมชนรอบข้าง เพื่อเพิ่มผลผลิตให้เป็นไปตามความต้องการของตลาด โดยมีการควบคุมคุณภาพสินค้าให้มีมาตรฐาน	แต่งตั้งคณะกรรมการที่มีส่วนร่วมเพื่อกำหนดนโยบาย แผน กฎระเบียบ ควรสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ โดยนำสมาชิกของชุมชนข้างเคียงเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการมากขึ้น	หน่วยงานภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในการเพิ่มผลผลิต เช่น ภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา สนับสนุนด้านช่องทางพัฒนาอาชีพและรายได้ ภาค เอกชน สนับสนุนด้านช่องทางการตลาด และสถาบันการศึกษา สนับสนุนด้านความรู้ การเพิ่มผลผลิตสินค้า	ขยายช่องทางการจำหน่าย พัฒนาการตลาดออนไลน์ ประสานงานกับหน่วยงาน ภาคเอกชนเพื่อจัดหาช่องทางจำหน่ายเพิ่มเติม เช่น การออกบูธ ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน	ควรจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน โดยให้เจ้าหน้าที่สหกรณ์จังหวัดเข้ามาบริหารจัดการด้านบัญชี เพื่อสร้างระบบการจัดการด้านการเงินที่เป็นระบบ	
คุณสุเทพ พิมพ์ศิริ	✓	✓	✓	✓	✓
คุณนวรรตน์ อินมี	✓	✓	✓	✓	✓
คุณสุวรรณา เต็มคอน	✓	✓	✓	✓	✓
คุณวรรณา อินมี	✓	✓	✓	✓	✓
คุณบุญเลิศ เต็มคอน	✓	✓	✓	✓	✓
คุณนุชนาด ขำทวี	✓	✓	✓	✓	✓
คุณวันเพ็ญ ชูบ้อยอม	✓	✓	✓	✓	✓
คุณเพชราร์ เพิ่มเจริญ	✓	✓	✓	✓	✓
คุณนภััสสร วงศ์ขยาย	✓	✓	✓	✓	✓
คุณเรียง ปานแสง	✓	✓	✓	✓	✓
สรุป	10	10	10	10	10

จากตาราง 5.2 จากข้อเสนอแนะแนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ที่ได้จากการวิจัย และได้ส่งกลับให้ทางสมาชิกชุมชนยืนยันความเป็นไปได้ของแนวทาง จึงทำให้ได้แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ปฏิบัติได้ดังนี้

ด้านทรัพยากร สมาชิกชุมชนควรมีการกระจายการผลิตสู่ชุมชนรอบข้าง เพื่อเพิ่มผลผลิตให้เป็นไปตามความต้องการของตลาด โดยเปิดรับสมัครสมาชิกชุมชนรอบข้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสถานที่จำหน่ายสินค้า และการจัดทำโปรโมชั่นเพื่อดึงดูดตามความต้องการของลูกค้า ซึ่งอาจจะใช้วิธีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อการตลาดในด้านต่างๆ เช่น การแจกโบรชัวร์ สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ และการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารเพื่อเป็นการกระจายข่าวสารได้อย่างรวดเร็วและสามารถลดต้นทุนในการดำเนินการ

ด้านการบริหารจัดการ สมาชิกชุมชนควรแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีส่วนร่วมเพื่อกำหนดนโยบาย แผน กฎ ระเบียบ ควรสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ โดยนำสมาชิกของชุมชนข้างเคียงเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการมากขึ้น

ด้านการผลิต สมาชิกชุมชนควรขอความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการเพิ่มผลผลิต เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์เกษตร (ธ.ก.ส.) สนับสนุนด้านการพัฒนาอาชีพและรายได้ รวมทั้งกระบวนการผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐาน และสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี สนับสนุนด้านความรู้ ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์ และเพื่อเพิ่มคุณภาพสินค้าและบริการ

ด้านการตลาด สมาชิกชุมชนควรมีการจัดอบรมพัฒนาความรู้ให้แก่กลุ่มสมาชิกชุมชนในด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ลูกค้ากลุ่มใหม่ๆ สามารถเข้าถึงสินค้าได้อย่างรวดเร็ว และเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการทำตลาด เช่น การออกบุญจำหน่าย ตลาดน้ำคลองผดุงกรุงเกษม ร้านประชารัฐ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ศูนย์การค้าอิมแพ็ค เมืองทองธานี และศูนย์การค้า เจเจ มอลล์

ด้านการเงินและบัญชี สมาชิกชุมชนควรมีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ความรู้แก่กลุ่มสมาชิกชุมชนในการจัดทำระบบบัญชีให้มีประสิทธิภาพ โดยการจัดทำระบบบัญชี เช่น การลงรับค่าจ้าง ค่าตอบแทน และต้นทุนในการผลิตสินค้า ในด้านต่างๆ เพื่อให้กลุ่มสมาชิกชุมชนสามารถรู้ต้นทุนในการผลิตสินค้าได้ และรู้ราคาในการจำหน่ายสินค้า

5.4 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงรูปแบบ และนโยบายเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชนที่เหมาะสมกับกิจกรรมทางอาชีพภายในพื้นที่
2. ควรมีการศึกษานโยบายที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวชุมชน เพื่อเพิ่มรูปแบบกิจกรรมทางเศรษฐกิจภายในชุมชน อีกทั้งยังเป็นการกระจายรายได้ให้กับกลุ่มสมาชิก
3. ควรมีการศึกษาถึงแนวทางการส่งเสริมด้านการตลาด เพื่อเพิ่มช่องทางการค้า และการบริการให้กับภาคการผลิต

บรรณานุกรม

- กมล เลิศรัตน์, อรสา ดิสถาพร, สุชีลา เตชะวงศ์เสถียร และ วีระ ภาคอุทัย. (2544). รายงานการ
**ประมวลองค์ความรู้เรื่อง ผักในประเทศไทย : สถานภาพของการผลิต
การตลาด และการวิจัย.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการ
วิจัย (สกว.)
- กุสุมา แก้วศักดิ์. (2555). **การพัฒนาตลาดพืชผักของกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์บ้านสันทราย หมู่
6 ตำบลลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่.** ปริญญาวิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนากฎมัยสังคมอย่างยั่งยืน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
แม่โจ้.
- เกตุมณี คำพรเงิน. (2555). **การจัดการการผลิตและการตลาดเกษตรกรอินทรีย์ตามแนวทาง
เศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาสวนร่วมสมัย อำเภอแก่งหางแมว จังหวัด
เพชรบุรี.** วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเกษตร
ศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการจัดการการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และ
สหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- การพัฒนาชุมชน, กรม. (2545). **ประมวลสาระสำคัญที่เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน.**
กรุงเทพมหานคร : หจก. บางกอกบลิ๊อค.
- ข้อมูลสถิติประชากร หมู่บ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี. จากข้อมูล จปฐ.ปี
(2552).
- จตุฎฐ์ ประพฤติชอบ. (2555). **การเกษตรอินทรีย์ปลูกพืชสมุนไพรตามแนวพระราชดำริ
เศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาบ้านวังยวน ตำบลที่วัง อำเภอทุ่งสง จังหวัด
นครศรีธรรมราช.** การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนคร.
- จำลองชัย ชุนพลแก้ว และคณะ. (2546). **หลักการเพิ่มผลผลิต.** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ :
- จุฬารัตน์ ไสตะ. (2543). **แนวคิด ทฤษฎี และกลยุทธ์การพัฒนาสุขภาพ.** ขอนแก่น :
ภาควิชาสุข
- ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2551). **คู่มือสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ (A Handbook for Excellent
Organizations).** กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ชำนาญ วรศิริ.(2545). **แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่ม**. กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, กรุงเทพฯ.
- ชูชีพ หมื่นจักร์ และ วัจนีย์ หมื่นจักร์. (2544). **การเพิ่มผลผลิต**. ศูนย์รวมหนังสือ, กรุงเทพฯ.
- โซ โถกะ. (2557). **Organic Farm สิ่งมหัศจรรย์เกิดขึ้นที่ไร่**. อินสปายร์, กรุงเทพฯ.
- ฐปนวรรษ์ ชูเลิศ. (2550). **ความคิดเห็นของกรรมการบริหารและสมาชิกต่อการดำเนินงาน
กลุ่ม วิสาหกิจชุมชน บ้านอีต้อม ตำบลบึงเนียม อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรี
สะเกษ**.โครงการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณพิชญา ศรีจันทร์อินทร์ และธีระ ฤทธิรอด. (2554). **แนวทางการบริหารส่วนประสมทาง
การตลาดธุรกิจผักปลอดภัยจากสารพิษในมุมมองผู้ผลิต : กรณีศึกษา อำเภอ
เมือง จังหวัดขอนแก่น**. นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชา
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. รอง
ศาสตราจารย์ สำนักงานวิชาการ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
วารสารวิจัย มข. (บศ.) 11 (3) : กรกฎาคม - กันยายน 2554.
- ดุสิต เวชกิจ. (2535). **การมีส่วนร่วมของประชาชนและการระดมทรัพยากรเพื่อการป่าไม้
ชุมชนใน การป่าไม้ชุมชน**. เอกสารการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช หน่วยที่
5. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ไทรทิพย์ เศรษฐฤทธิ. (2553). **กระบวนการสร้างกลุ่มและการมีส่วนร่วมของกลุ่มในการ
สร้างฝายต้นน้ำลำธาร : กรณีศึกษา บ้านห้วยราชบุตร หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านเป้า
อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
แม่โจ้.
- ทัศนีย์ เสถียร. (2555). **การบริหารจัดการธุรกิจชุมชน : กรณีศึกษากลุ่มเกษตรอินทรีย์
ตำบลแม่คำ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย**. การศึกษาอิสระบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เทวฤทธิ์ วิญญา. (2553). **ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง : กรณีศึกษา กลุ่มวิสาหกิจชุมชนงานประดิษฐ์ถักโครเชต์. ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.**
- ธงชัย สันติวงษ์. (2539). **การบริหารเชิงกลยุทธ์ Strategic management.** ไทยวัฒนา, กรุงเทพฯ.
- ธนพงศ์ นาคจันทิก. (2553). **การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน : กรณีศึกษากลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ทำกระดาดสามัคคี อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยแม่โจ้.**
- ธนพร กิติพงศ์พิทยา. (2551). **การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มจักสานผักตบชวา กรณีศึกษา : บ้านห้วยเคียนเหนือ ตำบลบ้านต้า อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา. การศึกษาอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.**
- ธิดารัตน์ ไชยมงคล และบุศรา ลีมนิรันดร์กุล. (2556). **แนวทางการขยายผลการทำเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรหมู่บ้านโพธิ์ทองเจริญ ตำบลเชิงดอย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่. ภาควิชาเศรษฐศาสตร์และส่งเสริมเผยแพร่การเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- นันทสารี สุขโต และคณะ. (2555). **หลักการตลาด. ออนไลน์ [เข้าถึงได้จาก] :**
<http://lib.neu.ac.th/ULIB/>, 7 เมษายน 2557
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. (2527). **กลวิธี แนวทาง วิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาชุมชน. ในทวีทอง หงส์วิวัฒน์, บรรณาธิการ. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล.**

บรรณานุกรม (ต่อ)

- บุญรอด คำทะวี และคณะ. (2552). **การศึกษารูปแบบการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนสู่แหล่งเรียนรู้**. กรณีศึกษา : เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงบ้านถ่อนนาลับ ตำบลนาถ่อน อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี. สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี กรมส่งเสริมการเกษตร.ประชาชน.
- ปาริฉัตร สนมฉ่ำ. (2552). **การศึกษากาการบริหารจัดการธุรกิจชุมชน ที่ได้รับการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ตามสังกัดกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 2**. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เป็รื่อง กิจรัตน์ภร. (2544). **การจัดการองค์การอุตสาหกรรมและการผลิต**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ศูนย์หนังสือราชภัฏพระนคร, กรุงเทพฯ.
- แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564. ออนไลน์ [เข้าถึงได้จาก] : <http://www.greennet.or.th/sites/default/files/1704%20OA%20strategy.pdf>, 5 กันยายน 2560.
- ฝ่ายวิชาการ บริษัทสกายบุ๊กส์ จำกัด. (2545). **การเพิ่มผลผลิต**. สกายบุ๊กส์, กรุงเทพฯ.
- พันธ์จิตต์ สีเหนียง. (2555). **เกษตรอินทรีย์**. กรุงเทพมหานคร : ตำราวิชาการ ภาควิชาส่งเสริมนิเทศศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิบูลย์ ทีปะปาล. (2545). **หลักการตลาด : ยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21**. บริษัท โรงพิมพ์มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค จำกัด, กรุงเทพฯ.
- พิษณุ จงสถิตวัฒนา. (2542). **การบริหารการตลาด : การวิเคราะห์ กลยุทธ์และการตัดสินใจ**.
- รัฐพล ภัทรดุสิตภักษ์. (2548). **การพัฒนากลุ่มผลิตภัณฑ์จากใยปอในฐานะเป็นวิสาหกิจชุมชน บ้านดอกแป้น ตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วรินทร์ เจนวิทย์. (2546). **หลักการเพิ่มผลผลิต**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). ประชาชน, กรุงเทพฯ.
- วารุณี ตันติวังศ์วานิช และคณะ.(2545). **หลักการตลาด**. เพียร์สันเ็ด็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า, กรุงเทพฯ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วิฑูรย์ ปัญญากุล. (2547). **เกษตรอินทรีย์ ทำอย่างไรจึงได้รับการรับรอง**. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสืบนาคะเสถียร.
- วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ. (2556). **บ้านและสวน สนุกกับสวนเกษตรอินทรีย์**. อมรินทร์พริ้นติ้ง, กรุงเทพฯ.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2543). **คุณภาพคือความอยู่รอด**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). บริษัท ส.เอเชียเพรส จำกัด, กรุงเทพฯ.
- วีรช มาฆะศิริานนท์. (2550). **สุดยอดปรมาจารย์ด้านบริหารจัดการ**. ธรรมดการพิมพ์, พิมพ์ครั้งที่ 1.
- ศูนย์เพิ่มผลผลิตแห่งประเทศไทย กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2531). **การเพิ่มผลผลิต**. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, กรุงเทพฯ.
- สมลักษณ์ สันติโรจนกุล. (2548). **การพัฒนาด้วยระบบคุณภาพและเพิ่มผลผลิต**. โอเดียนสโตร์, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (มกท.). (2555). **มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ Organic Standards 2012**. นนทบุรี. (อัดสำเนา)
- เสี่ยม สัมพันธ์รักษ์. (2552). **รายงานพัฒนาตำบลแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี**.
- อรพิน ธีระวัฒน์ และคณะ. (2535). **ผักปลอดสารพิษ**. กองป้องกันกันและกำจัดศัตรูพืช. กรมส่งเสริมการเกษตร
- อัจฉรา จิตต์สุข. (2559). **แนวทางการส่งเสริมเกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์ในจังหวัด เชียงรายเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์**. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคม เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- อานัฐ ตันโช. (2556). **ตำราเกษตรกรรมธรรมชาติประยุกต์ แนวคิด หลักการ เทคนิค ปฏิบัติในประเทศไทย**. ทวีโอแอดเวอร์ไทซิง แอนด์ มีเดีย, เชียงใหม่.
- McDavid,J.and H. Harari 1977. **Psychology and Social Behavior**. New York : Harper & Row Publisher.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

แบบสัมภาษณ์

แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิก ชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้จัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา งานวิจัยตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในการศึกษาเรื่อง “แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี” ข้อมูลในแบบสัมภาษณ์มีทั้งหมด 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลประวัติความเป็นมาของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นด้านทรัพยากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการผลิต ด้านการตลาด และด้านการเงินและบัญชี ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่าน ได้ตอบแบบสัมภาษณ์ทุกข้อตรงไปตรงมาตามข้อเท็จจริงหรือตรงกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกของท่านมากที่สุด การตอบแบบสัมภาษณ์ครั้งนี้ จะถูกนำมาใช้ในการค้นคว้าอิสระ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในเชิงวิชาการเท่านั้น และจะนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อท่าน ทั้งนี้ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาอนุเคราะห์สละเวลาตอบแบบสัมภาษณ์ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

นางสาวสร้อยสุดา แสงจันทร์

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

30 - 39 ปี

40 - 49 ปี

50 - 60 ปี

มากกว่า 60 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ระดับประถมศึกษา

ระดับมัธยมศึกษา

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ระดับปริญญาตรี

4. อาชีพหลัก

เกษตรกรรม (ปลูกพืช/เลี้ยงสัตว์/ประมง)

รับจ้างทั่วไป

รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

พนักงาน/ลูกจ้าง (บริษัท/โรงงาน)

ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

อื่น ๆ (ระบุ).....

5. อาชีพเสริม

เกษตรกรรม (ปลูกพืช/เลี้ยงสัตว์/ประมง)

รับจ้างทั่วไป

รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

พนักงาน/ลูกจ้าง (บริษัท/โรงงาน)

ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

อื่น ๆ (ระบุ).....

6. รายได้ต่อเดือน

ต่ำกว่า 5,000 บาท

5,000 - 10,000 บาท

10,001 - 15,000 บาท

มากกว่า 15,000 บาท ขึ้นไป

7. เหตุผลที่ท่านเข้าร่วมกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

เข้าร่วม เพราะ.....

ไม่เข้าร่วม เพราะ .....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลประวัติความเป็นมาของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์

กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ตำบลแก้งกระเจาน อำเภอแก้งกระเจาน จังหวัดเพชรบุรี เกิดขึ้นเมื่อใด อย่างไร โดยใครเป็นผู้ริเริ่ม

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นด้านทรัพยากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการผลิต ด้านการตลาด และด้านการเงินและบัญชี ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

3.1 ด้านทรัพยากร

3.1.1 แรงงาน

- ท่านคิดว่าปัจจุบันแรงงานกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่านมีจำนวนเท่าใด เพียงพอหรือไม่

เพียงพอ เพราะ.....

ไม่เพียงพอ เพราะ .....

3.1.2 เทคโนโลยี (เครื่องจักร ฯลฯ)

- ท่านเคยคิดที่จะใช้เทคโนโลยี (เช่น เครื่องจักร ฯลฯ) มาใช้แทนแรงงานคนหรือไม่
อย่างไร

เคย เพราะ.....

ไม่เคย เพราะ .....

3.2 ด้านการบริหารจัดการ

3.2.1 การวางแผนการดำเนินงาน

- กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่านมีการวางแผนการดำเนินงาน หรือไม่อย่างไร

มี .....

ไม่มี .....

3.2.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการ

- กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่านมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อบริหารจัดการหรือไม่ อย่างไร

มี .....

ไม่มี .....

3.2.3 การมีส่วนร่วมของสมาชิก

- ท่านมีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจในการบริหารจัดการกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) หรือไม่ อย่างไร

มี .....

ไม่มี .....

3.3 ด้านการผลิต

3.3.1 วัตถุประสงค์หลักในชุมชน

- วัตถุประสงค์ที่ใช้ในการผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

3.3.2 แหล่งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต

- วัตถุดิบส่วนใหญ่ที่ใช้ในการผลิต ได้มาจากแหล่งใด

.....

.....

.....

.....

.....

3.3.3 ปริมาณวัตถุดิบ

- วัตถุดิบเพียงพอต่อการผลิตหรือไม่ (ถ้าไม่เพียงพอ กลุ่มของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) จะจัดการหาวัตถุดิบอย่างไร จากแหล่งใด)

เพียงพอ เพราะ.....

ไม่เพียงพอ เพราะ.....

3.3.4 ผลผลิต

- ท่านคิดว่าผลผลิตของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) มีผลผลิตเป็นอย่างไร

ดี.....

ไม่ดี.....

3.3.5 การเพิ่มผลผลิต

- ท่านต้องการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ให้มากขึ้นหรือไม่ อย่างไร

ต้องการ.....

ไม่ต้องการ.....

3.3.6 รูปแบบของบรรจุภัณฑ์

- ท่านคิดว่าผลิตภัณฑ์ของท่านมีรูปแบบของบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

เหมาะสม.....

ไม่เหมาะสม.....

3.4 ด้านการตลาด

3.4.1 ช่องทางการจำหน่าย

- ช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่านมีที่ใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

3.4.2 หน่วยงานสนับสนุนการจำหน่าย

- หน่วยงานใดบ้างที่ให้การสนับสนุนการจำหน่ายของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่าน

.....

.....

.....

.....

.....

3.4.3 ช่องทางการจำหน่าย

- ท่านคิดว่าช่องทางการจำหน่ายสินค้าของกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) เพียงพอ หรือไม่

เพียงพอ เพราะ.....

ไม่เพียงพอ เพราะ.....

3.4.4 การขยายช่องทางการจำหน่าย

- ท่านต้องการให้มีการขยายช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) หรือไม่

ต้องการ.....

ไม่ต้องการ.....

3.4.5 การประชาสัมพันธ์สินค้า

- การประชาสัมพันธ์สินค้าในกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่านมีหรือไม่ อย่างไร

มี .....

ไม่มี .....

3.5 ด้านการเงินและบัญชี

3.5.1 แหล่งเงินทุน

- แหล่งเงินทุนในการบริหารกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่านมีหรือไม่ และมาจากแหล่งทุนใด

มี .....

ไม่มี .....

3.5.2 ปัญหาเงินทุนหมุนเวียน

- ท่านเคยประสบปัญหาขาดเงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่านหรือไม่

เคย เพราะ.....

ไม่เคย เพราะ.....

3.5.3 การจัดการเงินและบัญชี

- การจัดการด้านการเงินและบัญชีกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ของท่านเป็นอย่างไร สามารถตรวจสอบได้หรือไม่

ได้ เพราะ.....

ไม่ได้ เพราะ.....

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการเพิ่มผลผลิต
ของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ)

1. ท่านคิดว่าผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ตำบลแก่งกระจาน อำเภอ
แก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง และท่านมีวิธีแก้ไขปัญหาและอุปสรรคนั้น
อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อกลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (ผักปลอดสารพิษ) ตำบล
แก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี อย่างไร

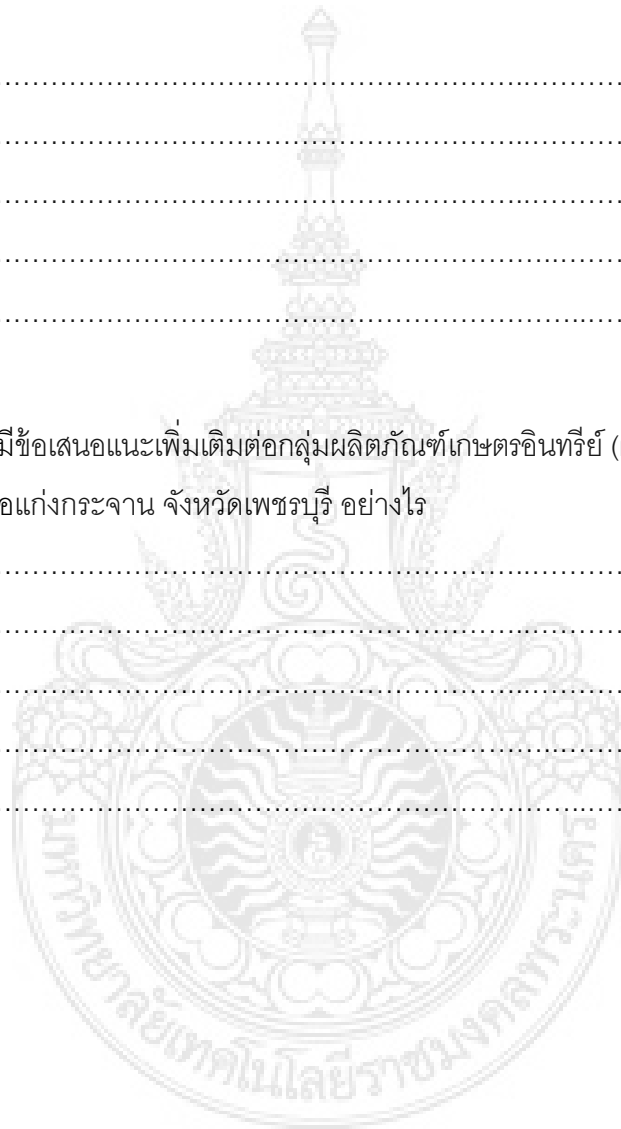
.....

.....

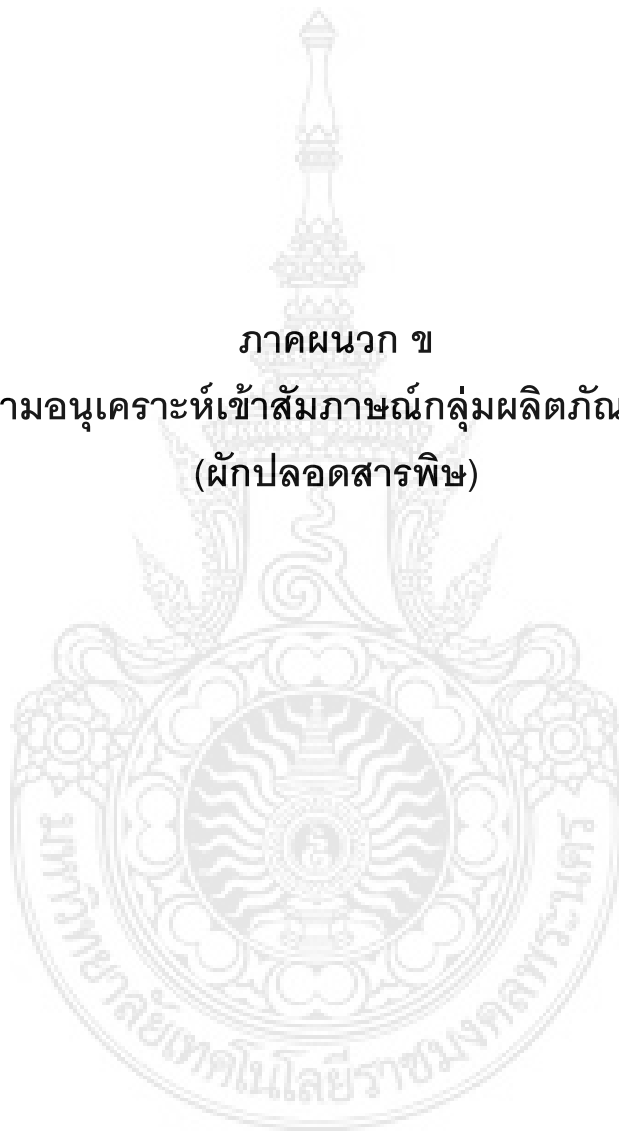
.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เข้าสัมภาษณ์กลุ่มผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์
(ผักปลอดสารพิษ)

ที่ สปท./ ศ ๒๒๗

คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๘๖ ถนนพิชญ์โลก แขวงสวนจิตรลดา
เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เข้าสัมภาษณ์ เพื่อขอข้อมูลประกอบการจัดทำการค้นคว้าอิสระ
เรียน คุณสุเทพ พิมพ์ศิริ (ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจบ้านถ้ำเสือ)

ด้วยนางสาวสร้อยสุดา แสงจันทร์ รหัสประจำตัว ๐๗๕๗๗๐๓๐๓๗๐๔-๙ นักศึกษาระดับปริญญาโท ชั้นปีสุดท้าย ได้ศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กลุ่มวิชาการจัดการ โดยมี ดร.ณัฐชา อ่างโชติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้รับอนุมัติให้จัดทำการค้นคว้าอิสระในหัวข้อเรื่อง “แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์(ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี”

ในการนี้คณะบริหารธุรกิจ ประสงค์ขอความอนุเคราะห์ท่านโปรดให้ข้อมูลแก่นักศึกษาที่มาติดต่อซึ่งเป็นการเข้าสัมภาษณ์ เพื่อขอข้อมูลประกอบการจัดทำการค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว

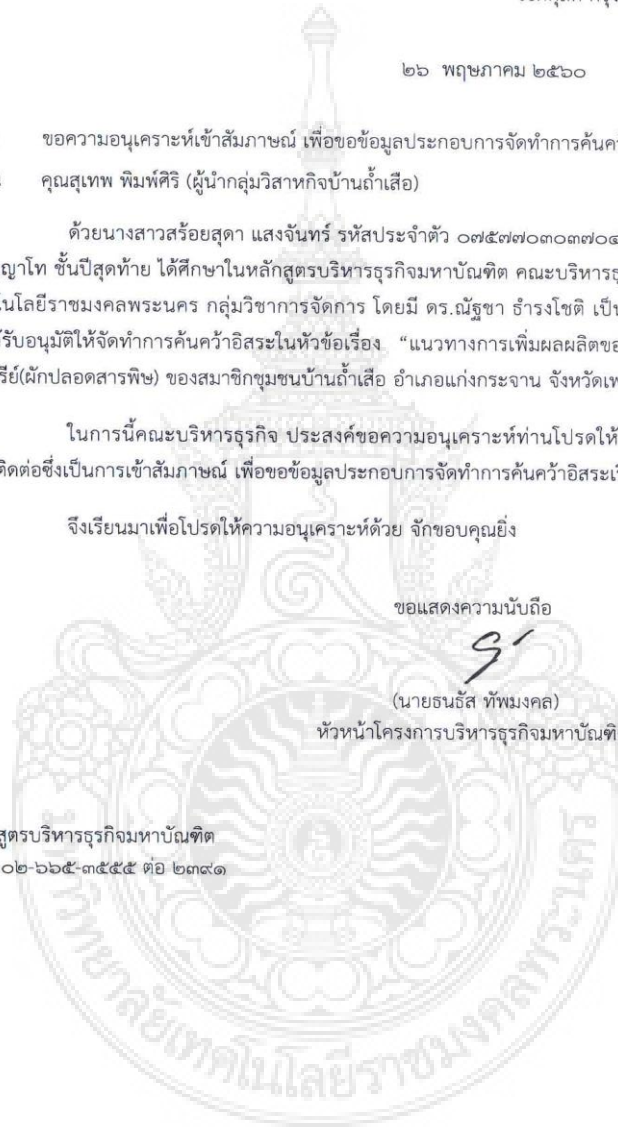
จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนธัส ทัพมงคล)

หัวหน้าโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
โทร. ๐๒-๖๖๕-๓๕๕๕ ต่อ ๒๓๙๑

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ นามสกุล สร้อยสุดา แสงจันทร์
วัน เดือน ปี เกิด 1 ธันวาคม 2526
ภูมิลำเนา อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
ที่อยู่ปัจจุบัน 704/2 หมู่ 12 หมู่บ้านชุมทรัพย์นคร ถนนพุทธมณฑลสาย 3
แขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10170

ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ปริญญาตรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	2549
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา	2547
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	วิทยาลัยสารพัดช่างสงขลา	2545

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

บุคลากรปฏิบัติการ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
168 ถนนศรีอยุธยา แขวงวรวิหาร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

ทุนการศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร